

༄༅།།བོད་ཀྱི་ནང་བསྟན་དཔེ་ཆོག་ལས་ལྷེ་གནས།།

Tibetan Buddhist Resource Center

Text Scan Input Form - Title Page

Work:	W8LS76582	ImageGroup:	I8LS76636
LCCN:	n/a	ISBN:	n/a

Title:	བློ་བྱུང་མཚོན་ཆ་འཁོར་ལོ། blo sbyong mtshon cha 'khor lo/
Author:	དྷར་རྟེན་ཏི་ d+harmarak+shita
Descriptor:	Digital images of the text are made available through the kind support of Great Enlightenment Buddhist Institute Society (GEBIS) in Canada
Original Publication:	n/a;n/a
Place:	Taipei, Taiwan
Publisher:	The Corporate Body of the Buddha Education Foundation
Date:	2006
Volume:	1
Total Volumes:	1
TBRC Pages:	2
Introductory Pages:	n/a
Text Pages:	n/a
Scanning Information:	Scanned at Tibetan Buddhist Resource Center, 1430 Massachusetts Ave, 5th Floor Cambridge, MA 02138.

ཐུང་མཚོན་ཆ་འཁོར་ལོ།

རྩོམ་པའི་སྐུ་མ་གནས་བརྟན་རྣམ་རྒྱུ་ཏུ་སྐྱེས་པའོ།

ཐོན་ཡིག་ ཉིནྱེ། དབྱིན་ཇི། རྒྱ་ཡིག་

चित्तपरिशोधक आयुधचक्र

Mind Training

The Wheel of Sharp Weapons

Attributed to Dharmarakṣita

修 心 輪 器

In four languages

Tibetan, Hindi, Chinese, English

Tibetan text Lhasa bzhi sde edition and
edited by Geshe Lobsang Choedar

Hindi Translated by Dr Pema Tenzin

English Translated by Dr Thupten Jinpa

Chinese Translated by Ani Tenzin Sangmo

སྒྲོ་སྒྲུང་མཆོན་ཆ་ལའོར་ལོ།

རོ་བོ་རྩེ་ལྷོ་མ་གནས་བརྟན་རྒྱུ་རྒྱུ་ཉམ་མཛད།

བོད་ཡིག་ ཉི་མེ། དབྱིན་ཇི། ལྷོ་ཡིག་

चित्तपरिशोधक आयुधचक्र

Mind Training

The Wheel of Sharp Weapons

Attributed to Dharmaraksita

修 心 輪 器

In four languages

Tibetan, Hindi, Chinese, English

Tibetan text Lhasa bzhi sde edition and
edited by Geshe Lobsang Choedar

Hindi Translated by Dr Pema Tenzin

English Translated by Dr Thupten Jinpa

Chinese Translated by Ani Tenzin Sangmo

2006

Printed for free distribution by

The Corporate Body of the Buddha Educational Foundation

11F., 55 Hang Chow South Road Sec 1, Taipei, Taiwan, R.O.C.

Tel: 886-2-23951198, Fax: 886-2-23913415

Email: overseas@budaedu.org

Website: <http://www.budaedu.org>

This book is strictly for free distribution, it is not for sale.

ཡུག་དཔེ་འདི་ཚེས་སྤྱི་ནང་འབུལ་རྒྱུ་ལས། ཚེས་བསྐྱར་མི་ཚོས་པ་དགོངས་འཇགས་ལུ།

यह पुस्तिका विनामूल्य वितरण के लिए है विक्री के लिए नहीं ।

本會一切經書法寶，免費贈送結緣，禁止販售。

contents

སྒོ་སྤྱོད་མཆོད་ཆ་འཁོར་ལོ།	1
चित्तपरिशोधक आयुधचक्र	43
Mind Training The Wheel of Sharp Weapons	75
修 心 輪 器	99
修 心 輪 器 (簡 体)	119

༡༡༡། །ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྒོ་སྤྱང་མཆོན་ཆ་
ལའོར་ལོ་བཞུགས་སོ།།

རྩོམ་པའི་སྐུ་མ་གནས་བཏུན་རྣམ་རྟེན་ཏམ་མཛད།

༡༡༡། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།།

དག་པོ་གནད་ལ་དབབ་བ་མཆོན་ཆའི་འཁོར་ལོ་ཞེས་བྱ་བ།
ཁྱོ་བོ་གཤིན་རྗེའི་གཤེད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།།

བཙན་དུག་ནགས་སུ་མ་བྱ་བ་ན།།
སྒྲན་གྱི་ལྷམ་ར་ལེགས་པར་མཛེས་གྱུར་གྱང་།།
མ་བྱའི་ཆོགས་རྣམས་དགའ་བར་མི་འགྱུར་གྱི།།
བཙན་དུག་བཙུད་ཀྱིས་མ་བྱ་འཛོ་བ་ལྟར།།[༧]

དཔའ་བོ་འཁོར་བའི་ནགས་སུ་འཇུག་བ་ན།།
བདེ་སྦྱིད་དཔལ་གྱི་ལྷམ་ར་མཛེས་གྱུར་གྱང་།།
དཔའ་བོ་དག་ནི་ཆགས་པར་མི་འགྱུར་གྱི།།
སྒྱག་བསྐལ་ནགས་སུ་སེམས་དཔའ་འཛོ་བ་ཡིན།།[༩]

དེ་མྱིར་བདེ་སྦྱིད་དང་དུ་ལེན་བ་ཡི།།^༡
བདར་མའི་^༢དབང་གིས་སྒྱག་ལ་སྦྱེལ་བ་ཡིན།།
སྒྱག་བསྐལ་དང་དུ་ལེན་པའི་སེམས་དཔའ་དེ།།
དཔའ་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྟག་རྟ་བདེ་བ་ཡིན།།[༡]

ད་ཀྱི་འདིར་འདོད་ཆགས་བཅོན་དུག་ནགས་དང་འབྲ།

དཔའ་བོ་མ་བྱ་ལྟ་བུས་མཆུན་པར་འབྱུར།^༩

བདར་ལ་བྱ་རོག་ལྟ་བུའི་སྒོག་ལ་འཆི།

རང་འདོད་ཅན་གྱིས་དུག་འདི་ག་ལ་མཆུན།^{༡༠}

ཉོན་མོངས་གཞན་དང་ཀྱི་བཞིན་སྒྲུབ་བ་ན།

བྱ་རོག་ལྟ་བུར་ཐར་པའི་སྒོག་ལ་འབྲབ།^{༡༡} [༩]

དེ་ཕྱིར་སེམས་དཔའ་མ་བྱ་ལྟ་བུ་ཡིས།

དུག་གི་ནགས་དང་འབྲ་བའི་ཉོན་མོངས་རྣམས།

བཅུད་དུ་བསྒྲུར་ཀྱི་ལ་འཁོར་བའི་ནགས་སུ་འཇུག།

དང་དུ་སྒྲུངས་ལ་དུག་འདི་གཞོམ་པར་བྱ།^{༡༢} [༡]

ད་ནི་རང་དབང་མེད་པར་འཁོར་བ་ཡིས།^{༡༣}

བདག་ཏུ་འཛིན་པ་བདུད་ཀྱི་ཕོ་ཉ་འདི།

རང་འདོད་སྒྲིད་འདོད་བདེ་ཀྱི་དང་པར་བྲལ་ལ།

གཞན་དོན་དཀའ་སྒྲུད་དང་དུ་སྒྲུང་བར་བྱ།^{༡༤} [༢]

ལས་གྱིས་བདས་ཤིང་ཉོན་མོངས་གོམས་པ་ཡིས།

རིས་མཐུན་སྒྲེད་གྲུ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིག་བསྐྱེད་རྣམས།

སྒྲིད་འདོད་བདག་གི་སྒྲིད་དུ་སྒྲུང་བར་བྱ།^{༡༥} [༣]

གལ་ཏེ་རང་འདོད་འཁྱི་བ་ཞུགས་པའི་ཆོ།
 རྒྱུག་^{༡༥}ལ་རང་གི་བདེ་སྲིད་འགོ་ལ་སྦྱིན།
 རི་ལྟར་བདག་ལ་འཁོར་གྱིས་ལོག་སྒྲུབ་ཆོ།
 རང་གི་ཡེངས་པས་ལན་ཞེས་སྟོང་ཆོམ་སྒྲེང་།^{༡༦} [༥]

ལུས་ལ་མི་བཟོད་ན་ཆ་བྱང་བའི་ཆོ།
 འགོ་བའི་ལུས་ལ་གཞོད་པ་སྒྲུབ་བའི།
 ལས་ངན་མཆོན་ཆ་རང་ལ་འཁོར་བ་ཡིན།
 ད་ནི་ན་ཆ་མ་ལུས་རང་ལ་སྒྲངས། [༧]

རང་གི་སེམས་ལ་སྒྲུག་བསྐྱེད་བྱུང་བའི་ཆོ།
 དེས་བར་གཞན་གྱི་སེམས་རྒྱུད་དཀྱུགས་པ་ཡིས།
 ལས་ངན་མཆོན་ཆ་རང་ལ་འཁོར་བ་ཡིན།
 ད་ནི་སྒྲུག་བསྐྱེད་མ་ལུས་རང་ལ་སྒྲངས།^{༡༧} [༡༠]

རང་ཉིད་དཀྱེས་སྒྲོམ་དྲག་པོས་གཟིར་བ་ན།
 ཁམ་^{༡༨}དང་རྒྱ་ཁྲོག་སེར་སྒྲ་བྱས་པ་ཡིས།
 ལས་ངན་མཆོན་ཆ་རང་ལ་འཁོར་བ་ཡིན།
 ད་ནི་བཀྱེས་སྒྲོམ་མ་ལུས་རང་ལ་སྒྲངས།^{༡༩} [༡༡]

དབང་མེད་གཞན་གྱིས་ལམོལ་ཞིང་⁷⁶མནར་བའི་ཚོ།

དམན་ལ་སྤང་ཞིང་བྱན་དུ་བཀོལ་བ་ཡིས།

ལས་ངན་མཚོན་ཆ་རང་ལ་ལམོར་བ་ཡིན།

ད་ནི་ལུས་སྟོག་གཞན་གྱི་དོན་དུ་བཀོལ།⁷⁷[79]

མི་སྟན་ཚིག་རྣམས་རྣ་བར་བྱང་བ་ན།

ཕྱ་མ་ལ་སོགས་ངག་གི་ནོངས་བ་ཡིས།⁷⁸

ལས་ངན་མཚོན་ཆ་རང་ལ་ལམོར་བ་ཡིན།

ད་ནི་ངག་གི་སྟོན་ལ་སྤྲད་པར་བྱ།[79]

གང་ཡང་མ་དག་ལུལ་དུ་སྒྲེས་པ་ན།

མ་དག་སྤང་བ་རྟག་པར་བསྒོམས་བ་ཡིས།

ལས་ངན་མཚོན་ཆ་རང་ལ་ལམོར་བ་ཡིན།

ད་ནི་དག་སྤང་འབའ་ཞིག་བསྒོམ་པར་བྱ།[80]

ཕན་ཞིང་མཛའ་བའི་གྲོགས་དང་བྲལ་བའི་ཚོ།

གཞན་གྱི་ལམོར་རྣམས་བདག་གིས་ཁ་བྱངས་པས།

ལས་ངན་མཚོན་ཆ་རང་ལ་ལམོར་བ་ཡིན།

ད་ནི་གཞན་དག་ལམོར་དང་བྲལ་མི་བྱ།[81]

དམ་པ་ཐམས་ཅད་བདག་ལ་མི་དགའ་བ།།^{੧੧}

དམ་པ་བོར་ནས་ལའོར་ངན་བཟློན་པ་ཡིས།།^{੧੨}

ལས་ངན་མཚོན་ཆ་རང་ལ་ལའོར་བ་ཡིན།།

ད་ནི་ངན་པའི་གྲོགས་རྣམས་སྤང་བར་བྱ།།[੧੫]

སློ་སྤྱར་གཞན་གྱིས་སྤྲིག་སྲོགས་བྱུང་བའི་ཆོ།།

རང་གིས་དམ་པ་རྣམས་ལ་སྤྱད་པ་ཡིས།།

ལས་ངན་མཚོན་ཆ་རང་ལ་ལའོར་བ་ཡིན།།

ད་ནི་གཞན་ལ་སློ་སྤྱར་སྤྱད་མི་བྱ།།[੧੭]

མཁོ་བའི་རྒྱས་ལ་ཁུད་ཐོས་བྱུང་བའི་ཆོ།།

གཞན་གྱི་མཁོ་བ་ཁྱད་དུ་བསད་པ་ཡིས།།

ལས་ངན་མཚོན་ཆ་རང་ལ་ལའོར་བ་ཡིན།།

ད་ནི་གཞན་གྱི་མཁོ་བ་བསྐྱབ་པར་བྱ།།[੧੯]

སེམས་མི་གསལ་ཞིང་སྤྱིང་མི་དགའ་བའི་ཆོ།།^{੧੯}

སྤྱོ་བོ་གཞན་ལ་སྤྲིག་པ་བསགས་པ་ཡིས།།

ལས་ངན་མཚོན་ཆ་རང་ལ་ལའོར་བ་ཡིན།།

ད་ནི་གཞན་གྱི་སྤྲིག་སྤྱོན་སྤང་བར་བྱ།།[੨੦]

བྱ་བ་མ་གྲུབ་སེམས་ཅུ་འབྲུག་པའི་ཆོ།^{੯੯}
 དམ་བའི་ལས་ལ་བར་ཆད་བྱས་པ་ཡིས།
 ལས་ངན་མཆོན་ཆ་རང་ལ་འཁོར་བ་ཡིན།
 ད་ནི་བར་ཆད་ཐམས་ཅད་སྤང་བར་བྱ།[੯੦]

གང་ལྟར་བྱས་ཀྱང་སྒྲ་མ་མ་མཉེས་ཆོ།
 དམ་བའི་ཆོས་ལ་ངོ་ཤློག་བྱས་པ་ཡིས།
 ལས་ངན་མཆོན་ཆ་རང་ལ་འཁོར་བ་ཡིན།
 ད་ནི་ཆོས་ལ་ངོ་ཤློག་ཆུང་བར་བྱ།[੯੧]

སྒྲ་བོ་ཡོངས་ཀྱིས་ཁ་ལོག་བྱུང་བའི་ཆོ།
 རོ་ཆ་ཁྱེལ་ཡོད་ཁྱད་དུ་གསོད་པ་ཡིས།^{ੱ੦੦}
 ལས་ངན་མཆོན་ཆ་རང་ལ་འཁོར་བ་ཡིན།
 ད་ནི་མི་བསྐྱུན་པ་ལ་འཛེམ་པར་བྱ།^{ੱ੦੧}[੯੨]

འཁོར་ནམས་^{ੱ੦੨}འདུས་མ་ཐག་ཏུ་འགྲས་པའི་ཆོ།
 སྒྲ་གཤིས་ངན་བ་^{ੱ੦੩}ཐྱོགས་སྒྲ་བཙོངས་པ་ཡིས།
 ལས་ངན་མཆོན་ཆ་རང་ལ་འཁོར་བ་ཡིན།
 ད་ནི་གང་ལའང་མི་གཤིས་ལེགས་པར་བྱ།^{ੱ੦੪}[੯੩]

ཉེ་ཚད་ཐམས་ཅད་དབྱ་པོར་ལངས་པའི་ཆེ།
 བསམ་པ་ངན་པ་ནང་དུ་བརྟག་པ་ཡིས།
 ལས་ངན་མཚོན་ཆ་རང་ལ་འཁོར་བ་ཡིན།
 ད་ནི་ཚུགས་སྒྲོ་རྒྱ་ནམས་^{༡༡}མ་རྒྱུང་བར་བྱ།[[^{༡༤}]

བད་གཙོང་སྒྲན་དང་དམ་ཆུས་ན་བའི་ཆེ།^{༡༢}
 ཁྲིམས་མེད་དགོར་ལ་བག་མེད་འབགས་པ་ཡིས།
 ལས་ངན་མཚོན་ཆ་རང་ལ་འཁོར་བ་ཡིན།
 ད་ནི་སྒོ་འབྲེག་ལ་སོགས་སྤང་བར་བྱ།^{༡༣}[[^{༡༥}]

གྲོ་བར་འགོ་ནད་ལུས་ལ་ཐེབས་པའི་ཆེ།
 དམ་ཚིག་ཉམས་པའི་བྱ་བ་བྱས་པ་ཡིས།
 ལས་ངན་མཚོན་ཆ་རང་ལ་འཁོར་བ་ཡིན།
 ད་ནི་མི་དགའི་ལས་ནམས་སྤང་བར་བྱ།[[^{༡༦}]

ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་སྒྲོ་གྲོས་སྤངས་པའི་ཆེ།
 བཞག་ཏུ་འོས་པའི་ཆོས་ནམས་བྱས་པ་ཡིས།^{༡༤}
 ལས་ངན་མཚོན་ཆ་རང་ལ་འཁོར་བ་ཡིན།
 ད་ནི་ཐོས་སོགས་ཤེས་རབ་གོམས་པར་བྱ།[[^{༡༧}]

ཚེས་ལ་སྟོད་ཆེ་གཉིད་ཀྱིས་ནོན་པའི་ཆེ།
 དམ་པའི་ཚེས་ལ་སྦྱིབ་པ་བསགས་པ་ཡིས།
 ལས་ངན་མཚོན་ཆ་རང་ལ་ལའོར་བ་ཡིན།
 ད་ནི་ཚེས་ཕྱིར་དཀའ་བ་སྟུང་པར་བྱ།[༡༥]

ཉོན་མོངས་ལ་དགའ་རྣམ་གཡེང་ཆེ་བའི་ཆེ།^{༡༤}
 མི་རྟག་ལའོར་བའི་ཉོན་དམིགས་མ་བསྐྱོམས་པས།
 ལས་ངན་མཚོན་ཆ་རང་ལ་ལའོར་བ་ཡིན།
 ད་ནི་ལའོར་བར་ཡིད་འབྱུང་ཆེ་བར་བྱ།[༡༥]

ཅི་^{༡༥}ཚུག་བྱས་ཀྱང་མར་འགོར་གོར་བའི་ཆེ།
 ལས་དང་རྒྱ་འབྲས་ཁྱད་དུ་བསད་པ་ཡིས།
 ལས་ངན་མཚོན་ཆ་རང་ལ་ལའོར་བ་ཡིན།
 ད་ནི་བསོད་ནམས་གསོག་ལ་འབད་པར་བྱ།^{༡༦}[༡༦]

རིམ་གྱོ་བྱས་ཚད་ལོག་པར་སོང་བའི་ཆེ།
 རྟག་པོའི་ཐྱོགས་ལ་རེ་ལྟོས་བྱས་པ་ཡིས།
 ལས་ངན་མཚོན་ཆ་རང་ལ་ལའོར་བ་ཡིན།
 ད་ནི་རྟག་པོའི་ཐྱོགས་ལས་བརྒྱུག་པར་བྱ།^{༡༧}[༡༧]

དགོན་མཚོག་གསུམ་ལ་གསལ་བ་མ་ཐེབས་ཆོ།

སངས་རྒྱས་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་མ་བྱས་པས།

ལས་ངན་མཚོན་ཆ་རང་ལ་ལཞོར་བ་ཡིན།

ད་ནི་དགོན་མཚོག་ཁོན་བསྟེན་པར་བྱ།།[༡༩]

རྣམ་རྟོག་གི་བ་དང་གདོན་དུ་ལངས་པའི་ཆོ།^{༡༥}

ལྟ་དང་སྒྲགས་ལ་སྒྲིག་པ་བསགས་པ་ཡིས།

ལས་ངན་མཚོན་ཆ་རང་ལ་ལཞོར་བ་ཡིན།

ད་ནི་ངན་རྟོགས་ཐམས་ཅད་གཞོམ་པར་བྱ།^{༡༦}།[༢༠]

དབང་མེད་མི་^{༡༧}ལྟར་རྗེས་སུ་འབྱམས་པའི་ཆོ།

སྤྱི་མ་ལ་སོགས་གནས་ནས་བསྐྱད་པ་ཡིས།

ལས་ངན་མཚོན་ཆ་རང་ལ་ལཞོར་བ་ཡིན།

ད་ནི་གང་ཡང་ཡུལ་ནས་དབྱུང་མི་བྱ།།[༢༡]

སངས་སེར་ལ་སོགས་མི་འདོད་བྱུང་བའི་ཆོ།

དམ་ཚིག་བྲིམས་^{༡༨}རྣམས་ཚུལ་བཞིན་མ་བསྐྱུངས་པས།

ལས་ངན་མཚོན་ཆ་རང་ལ་ལཞོར་བ་ཡིན།

ད་ནི་དམ་ཚིག་ལ་སོགས་གཙང་བར་བྱ།།[༢༢]

འདོད་པ་ཆེ་ལ་འབྱོར་པས་འཕོངས་པའི་ཆོ།

སྒྱིན་དང་དཀོན་མཆོག་མཆོད་པ་མ་བགྱིས་པས།

ལས་ངན་མཆོན་ཆ་རང་ལ་འཁོར་བ་ཡིན།

ད་ནི་མཆོད་སྒྱིན་དག་ལ་བརྩོན་པར་བྱ།[༡༥]

སྒྱེ་གཟུགས་ངན་ཏེ་འཁོར་གྱིས་བརྟན་པའི་ཆོ།

སྒྱེ་གཟུགས་ངན་བཞེངས་ཁོང་ཁྱོས་དགྲུགས་པ་ཡིས།^{༩༩}

ལས་ངན་མཆོན་ཆ་རང་ལ་འཁོར་བ་ཡིན།

ད་ནི་ལྟ་བཞེངས་ངང་རྒྱད་རིང་བར་བྱ།[༡༦]

གང་ལྟར་བྱས་ཀྱང་ཆགས་སྒྲུང་འབྲུགས་པའི་ཆོ།^{༡༠༠}

མ་རུངས་རྒྱད་ངན་རེངས་སྒྲུབ་ཅུག་པ་ཡིས།

ལས་ངན་མཆོན་ཆ་རང་ལ་འཁོར་བ་ཡིན།

ད་ནི་ང་ཁྱེད་རྒྱང་ནས་དབྱུང་བར་བྱ།^{༡༠༡}[༡༧]

སྒྲུབ་པ་གང་བྱས་དམིགས་སྒྲུ་མ་སོང་ཆོ།

ལྟ་བ་ངན་པ་ཁོག་ཏུ་ཞུགས་པ་ཡིས།

ལས་ངན་མཆོན་ཆ་རང་ལ་འཁོར་བ་ཡིན།

ད་ནི་ཅི་བྱེད་གཞན་དོན་ཉིད་རུ་བྱ།[༡༠༢]

དག་སྒྲོལ་བྱས་ཀྱང་རང་རྒྱུད་མ་ཐུལ་ཆོ།
 ཆོ་འདིའི་ཆེ་ཐབས་དང་དྲུ་བྱངས་པ་ཡིས།
 ལས་ངན་མཚོན་ཆ་རང་ལ་ལམོར་བ་ཡིན།
 ད་ནི་ཐར་བ་འདོད་ལ་བསྐྱེམ་པར་བྱ།^{༩༠} [༩༠]

འདུན་^{༩༡}མ་དག་ལ་བརྟགས་གིང་འགྲོད་པའི་ཆོ།
 ཁྲིལ་མེད་གསར་འགྲོགས་མཐོ་ཁ་འགྲིམས་པ་ཡིས།
 ལས་ངན་མཚོན་ཆ་རང་ལ་ལམོར་བ་ཡིན།
 ད་ནི་གང་ལའང་འགྲོགས་ལྷགས་གཟབ་པར་བྱ།^{༩༢} [༩༡]

གཞན་གྱི་ཐུག་སྐྱོས་རང་ཉིད་བསྐྱུས་པའི་ཆོ།
 རང་ཉིད་ར་རྒྱལ་ལྟོགས་འདོད་ཆེས་པས་ལན།
 ལས་ངན་མཚོན་ཆ་རང་ལ་ལམོར་བ་ཡིན།
 ད་ནི་གང་ལའང་མངོན་མཚན་རྒྱུང་བར་བྱ།^{༩༣} [༩༢]

ཉན་བཤད་ཆགས་སྤང་གཡོས་^{༩༤}སྒྲུ་སོང་བའི་ཆོ།
 བདུད་གྱི་སྐྱོན་ནམས་སྒྲིང་ལ་མ་བསམས་པས།
 ལས་ངན་མཚོན་ཆ་རང་ལ་ལམོར་བ་ཡིན།
 ད་ནི་འགལ་རྒྱུན་བརྟགས་ནས་སྤང་བར་བྱ། [༩༣]

བཟང་བྱས་ཐམས་ཅད་རན་དུ་སོང་བ་ནི།
 དྲིན་ལན་ཐམས་ཅད་ལོག་པར་གཞལ་བ་ཡིས།
 ལས་རན་མཚོན་ཆ་རང་ལ་འཁོར་བ་ཡིན།
 ད་ནི་དྲིན་ལན་“^༥སྤྱི་བོས་སྦྱང་བར་བྱ།།[༥]

མདོར་ན་མི་འདོད་ཐོག་ཏུ་བབ་པ་རྣམས།^{༥༩}
 མགར་བ་རང་གི་རལ་གྱིས་བསད་པ་ལྟར།
 ལས་རན་མཚོན་ཆ་རང་ལ་འཁོར་བ་ཡིན།
 ད་ནི་སྤྱི་ག་པའི་ལས་ལ་བག་ཡོད་བྱ།།[༥]

རན་སོང་གནས་སུ་སྤྱི་ག་བསྐྱལ་མྱོང་བ་ཡང་།
 མདའ་མཁན་རང་གི་མདའ་ཡིས་བསད་པ་ལྟར།
 ལས་རན་མཚོན་ཆ་རང་ལ་འཁོར་བ་ཡིན།
 དེ་བས་“^༥སྤྱི་ག་པའི་ལས་ལ་བག་ཡོད་བྱ།།[༥]

ཁྱིམ་གྱི་སྤྱི་ག་བསྐྱལ་ཐོག་ཏུ་བབས་པ་ཡང་།
 བསྐྱལ་བའི་བྱ་ཆས་པ་མ་བསད་པ་ལྟར།
 ལས་རན་མཚོན་ཆ་རང་ལ་འཁོར་བ་ཡིན།
 ད་ནི་སྤྱི་ག་པར་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་རིགས།།[༥]

དེ་ལྟར་ལགས་པས་དག་པོ་བདག་གིས་ཟིན།
 འཇམ་ནས་བསྐྱུ་བའི་ཚམ་རྒྱན་བདག་གིས་ཟིན།
 རང་ཏུ་བརྟུག་ནས་བསྐྱུ་བའི་ཟོག་པོ་ནི།^{༥༥}
 ཨེ་མ་བདག་འཛིན་འདི་ཡིན་ཐེ་ཚོམ་མེད།^{༥༦} [༥༧]

ད་ནི་ལས་ཀྱི་མཚོན་ཆ་ལྟར་ལ་བསྟོར།^{༥༧}
 ཁྱོས་པའི་རྩལ་གྱིས་ལན་གསུམ་ལྟར་ལ་བསྟོར།
 བདེན་གཉིས་ཞབས་བགྲད་ཐབས་ཤེས་སྟུན་མིག་གཏངས།
 ལྟོབས་པའི་མཆེ་བ་གཅིགས་པ་དག་ལ་བསྟུན། [༥༨]

དག་པོ་གཟེར་བའི་རིག་ཐུགས་རྒྱལ་པོ་ལ།^{༥༩}
 འཁོར་བའི་ནགས་སུ་རང་དབང་མ་མཆིས་པར།
 ལས་ཀྱི་མཚོན་ཆ་ཐོགས་ནས་རྒྱག་བྱེད་པ།^{༦༠}
 བདག་འཛིན་འགོང་པོ་ཅེས་པའི་གདུག་རྩལ་ཅན།
 རང་གཞན་འཕྲུང་ཏུ་འཇུག་པའི་དམ་ཉམས་ལྷག། [༦༡]

ལྷག་ཅིག་ལྷག་ཅིག་ཁྱོ་བོ་གཤིན་རྗེ་གཤེད།
 རྒྱུ་ཅིག་རྒྱུ་ཅིག་དག་བདག་སྟོང་ལ་བསྟུན།
 འཕྲུང་བྱེད་རྟོག་པའི་མགོ་ལ་ཆེམས་སེ་ཆེམས།
 དག་བདག་གཤེད་མའི་སྟོང་ལ་ལྷ་ར་ཡ། [༦༢]

རྩྱ་རྩྱ་ཡི་དམ་ཆེན་པོ་རྩྱ་འབྲུལ་བ་ཞིང་།
 རེ་རེ་དག་པོ་འདི་ནི་དམ་ལ་ཐོགས།
 ཡེ་ཡེ་འཆིང་བ་ཐམས་ཅད་བསྐྱུལ་དུ་གསོལ།^{༡༠}
 བཤིག་བཤིག་^{༡༡}འཛིན་པའི་མདུད་པ་བཅད་དུ་གསོལ།།[༡༩]

རྩྱ་ཕྱོན་ཡི་དམ་ཁོ་བོ་^{༡༢}གཤིན་རྗེ་གཤེད།
 འཁོར་བར་ལས་ཀྱི་འདམ་རྩྱ་བསྐྱུར་བ་ཡིས།^{༡༣}
 ལས་དང་ཉོན་མོངས་དུག་ལཱི་རྒྱལ་པ་འདི།
 ད་ལྟ་ཉིད་དུ་ཤག་ཤག་དབུལ་དུ་གསོལ།།[༢༠]

རན་སོང་གསུམ་དུ་སྒྲག་ལ་བསྐྱུལ་གྱུར་གྱང་།
 བྱེད་མི་ཤེས་པར་རྒྱལ་རྒྱག་པ་ཡི།
 བྱང་བྱེད་རྟོག་པའི་མགོ་ལ་ཆེམས་སེ་ཆེམས།
 དག་བདག་གཤེད་མའི་སྟིང་ལ་མྱ་ར་ཡ།།[༢༡]

སྟིང་འདོད་ཆེ་ལ་དེ་རྒྱ་ཆོགས་མི་གསོག།
 སྒྲག་སྒན་རྒྱང་ལ་འདོད་ནག་རམས་སེམས་ཆེ།
 བྱང་བྱེད་རྟོག་པའི་མགོ་ལ་ཆེམས་སེ་ཆེམས།
 དག་བདག་གཤེད་མའི་སྟིང་ལ་མྱ་ར་ཡ།།[༢༢]

འདོད་ཐག་ཉི་ལ་སྒྲུབ་ལ་བརྩོན་འགྲུས་རྒྱུང་།
 བྱ་བྱེད་མང་ལ་གང་ཡང་མཐར་མི་འབྱོལ།
 སུང་བྱེད་རྟོག་པའི་མགོ་ལ་ཆེམས་སེ་ཆེམས།
 དག་བདག་གཤེད་མའི་སྙིང་ལ་ལྷ་ར་ཡ།།[༡༥]

གསར་འགོགས་ཆེ་ལ་བྲེལ་གཞུང་ཕྱི་ཐག་རྒྱུང་།༥
 ལྷོ་འདུན་ཆེ་ལ་རྒྱ་འབྲོག་ཆོལ་འགོ་རེ།༥
 སུང་བྱེད་རྟོག་པའི་མགོ་ལ་ཆེམས་སེ་ཆེམས།
 དག་བདག་གཤེད་མའི་སྙིང་ལ་ལྷ་ར་ཡ།།[༡༦]

ཁ་བསག་གཞོགས་སྒྲོང་མཁས་ལ་ཞེ་ཕྱག་ཆེ།
 བསྐྱ་བསོག་རེམ་ལ་ཡོད་ཀྱང་སེར་སྒྲས་བཅིངས།
 སུང་བྱེད་རྟོག་པའི་མགོ་ལ་ཆེམས་སེ་ཆེམས།
 དག་བདག་གཤེད་མའི་སྙིང་ལ་ལྷ་ར་ཡ།།[༡༧]

ཀུན་ལ་བྱས་པ་རྒྱུང་ལ་སྐྱག་ཡུས་ཆེ།
 རང་ལ་བྱེད་ཁ་མེད་པ་རྒྱུ་པོ་ཆེ།༥
 སུང་བྱེད་རྟོག་པའི་མགོ་ལ་ཆེམས་སེ་ཆེམས།
 དག་བདག་གཤེད་མའི་སྙིང་ལ་ལྷ་ར་ཡ།།[༡༨]

སྒོ་བ་དཔོན་མང་ལ་དམ་ཚིག་ཁྱར་གཤེས་རྒྱུང་།
 སྒོ་བ་མ་མང་ལ་ཕན་འདོགས་སྒྱུང་རན་རྒྱུང་།
 བུང་བྱེད་རྟོག་མགོ་ལ་ཆེམས་སེ་ཆེམས།
 དག་བདག་གཤེད་མའི་སྒྲིང་ལ་མྱ་ར་ཡ།།^[༥༠]

ཁས་བླངས་ཆེ་ལ་ཕན་པའི་ཉམས་ལེན་རྒྱུང་།
 སྒྲན་པ་ཆེ་ལ་བརྟགས་ན་ལྟ་འདྲེས་ཁྲེལ།
 བུང་བྱེད་རྟོག་པའི་མགོ་ལ་ཆེམས་སེ་ཆེམས།
 དག་བདག་གཤེད་མའི་སྒྲིང་ལ་མྱ་ར་ཡ།།^[༥༡]

ཐོས་རྒྱ་རྒྱུང་ལ་སྒྲོང་སྒྲོང་ཐད་ཁམ་ཆེ།
 ལུང་བརྒྱ་རྒྱུང་ལ་མི་གཏོགས་དགུ་ལ་གཏོགས།།^{༥༢}
 བུང་བྱེད་རྟོག་པའི་མགོ་ལ་ཆེམས་སེ་ཆེམས།
 དག་བདག་གཤེད་མའི་སྒྲིང་ལ་མྱ་ར་ཡ།།^[༥༢]

ལའོར་གཡོག་མང་ལ་ལུར་མཁན་སྤྱ་ཡང་མེད།
 དཔོན་པོ་མང་ལ་རྒྱབ་བསྟེན་^༥མགོན་དང་བྲལ།
 བུང་བྱེད་རྟོག་པའི་མགོ་ལ་ཆེམས་སེ་ཆེམས།
 དག་བདག་གཤེད་མའི་སྒྲིང་ལ་མྱ་ར་ཡ།།^[༥༣]

གོ་ས་མཐོ་ལ་ཡོན་ཏན་འདྲེ་བས་རྒྱུང་།
 གྲུ་མ་ཆེ་ལ་ཆགས་སྒྲུང་བདུད་ལས་རྒྱུབ་།
 སུང་བྱེད་རྟོག་པའི་མགོ་ལ་ཆེམས་སེ་ཆེམས་།
 དག་བདག་གཤེད་མའི་སྒྲིང་ལ་ལྷ་ར་ཡ།།^[༥]

ལྷ་བ་མཐོ་ལ་སྒྲིང་བ་བྱི་ལས་ངན་།
 ཡོན་ཏན་མང་ལ་གཞི་མ་རྒྱུང་ལ་ཤོར་།།^[༦]
 སུང་བྱེད་རྟོག་པའི་མགོ་ལ་ཆེམས་སེ་ཆེམས་།
 དག་བདག་གཤེད་མའི་སྒྲིང་ལ་ལྷ་ར་ཡ།།^[༧]

ཞེ་འདྲོད་ཐམས་ཅད་རང་གི་ཕྱགས་སུ་ཞུགས་།།^[༨]
 གྲོགས་སྒོར་ཐམས་ཅད་དོན་མེད་གཞན་ལ་བྱེད་།།^[༩]
 སུང་བྱེད་རྟོག་པའི་མགོ་ལ་ཆེམས་སེ་ཆེམས་།
 དག་བདག་གཤེད་མའི་སྒྲིང་ལ་ལྷ་ར་ཡ།།^[༡༠]

དུར་སྒྲིག་གྲོན་ནས་བསྐྱུང་སྒྲོབ་འདྲེ་ལ་ཁྱུ།
 རྩོམ་བ་གྲངས་ནས་སྒྲིང་ལས་བདུད་དང་བསྐྱུན་།།^[༡༡]
 སུང་བྱེད་རྟོག་པའི་མགོ་ལ་ཆེམས་སེ་ཆེམས་།
 དག་བདག་གཤེད་མའི་སྒྲིང་ལ་ལྷ་ར་ཡ།།^[༡༢]

བདེ་སྦྱིད་ལྷ་ཡིས་བྱིན་ནས་སྤྲུག་འདྲེ་མཆོད།
 འདྲན་པ་ཆོས་ཀྱིས་བྱས་ནས་དཀོན་མཆོག་བསྐྱུ།
 ལུང་བྱེད་རྟོག་པའི་མགོ་ལ་ཆེམས་སེ་ཆེམས།
 དག་བདག་གཤེད་མའི་སྦྱིང་ལ་སྣ་ར་ཡ།[༥༩]

རྟག་ཏུ་དགོན་པ་བསྟེན་^ཡནས་གཡེང་བས་ཁྱེར།
 དམ་ཆོས་གཙུག་ལག་བྱས་ནས་མོ་བོན་སྦྱོང་།
 ལུང་བྱེད་རྟོག་པའི་མགོ་ལ་ཆེམས་སེ་ཆེམས།
 དག་བདག་གཤེད་མའི་སྦྱིང་ལ་སྣ་ར་ཡ།[༦༠]

ཚུལ་ཁྲིམས་ཐར་ལམ་བོར་ནས་པ་བྱིས་འཛིན།^ཨ
 བདེ་སྦྱིད་ཚུལ་འཕོ་ནས་སྤྲུག་ལ་བསྐྱུག།^ཨ
 ལུང་བྱེད་རྟོག་པའི་མགོ་ལ་ཆེམས་སེ་ཆེམས།
 དག་བདག་གཤེད་མའི་སྦྱིང་ལ་སྣ་ར་ཡ།[༦༡]

ཐར་པའི་འཕྲུག་རོགས་བོར་ནས་ས་མཐའ་འགྲིམ།
 མི་ལུས་རིན་ཆེན་རྟེན་ནས་དཔུལ་ཁམས་བསྐྱུབ།
 ལུང་བྱེད་རྟོག་པའི་མགོ་ལ་ཆེམས་སེ་ཆེམས།
 དག་བདག་གཤེད་མའི་སྦྱིང་ལ་སྣ་ར་ཡ།[༦༢]

ཚེས་ཀྱི་འགྲུང་བྱུང་བཞག་ནས་ཚོང་ཁེ་བསྐྱབ།
 སྤྱི་མའི་ཚེས་ཀྱི་བཞག་ནས་གོང་ཡུལ་འགྲིམ།
 སུང་བྱེད་རྟོག་པའི་མགོ་ལ་ཆེམས་སེ་ཆེམས།
 དག་བདག་གཤེད་མའི་སྟིང་ལ་མྱ་ར་ཡ།།^[༥༩]

རང་གི་རང་འཚོ་^{ལྟ}བཞག་ནས་འདུ་སྟོ་འཕྲོག།
 རང་གི་པ་ཟས་བཞག་ནས་གཞན་ལ་རྒྱ།།^{ལྟ}
 སུང་བྱེད་རྟོག་པའི་མགོ་ལ་ཆེམས་སེ་ཆེམས།
 དག་བདག་མའི་སྟིང་ལ་མྱ་ར་ཡ།།^[༦༠]

ཞེ་མ་སྒྲིམ་སྒྲིམ་ཆུང་ལ་མཛོན་གེས་རྩོ།
 ལམ་སྒྲིམ་ཐེན་དོན་མེད་རྒྱང་པ་མཁྱོག་ས།
 སུང་བྱེད་རྟོག་པའི་མགོ་ལ་ཆེམས་སེ་ཆེམས།
 དག་བདག་གཤེད་མའི་སྟིང་ལ་མྱ་ར་ཡ།།^[༦༡]

ཕན་པར་བསྐྱབ་ན་སྤང་སེམས་དག་སྤྱའཛིན།
 མགོ་བསྒོར་བསྐྱབ་ན་སྟིང་མེད་དྲིན་ཏུ་གཞོ།
 སུང་བྱེད་རྟོག་པའི་མགོ་ལ་ཆེམས་སེ་ཆེམས།
 དག་བདག་གཤེད་མའི་སྟིང་ལ་མྱ་ར་ཡ།།^[༦༢]

ནང་མིར་བརྟེན་ན་^{༡༧}སྤྱིང་གཏམ་དག་ལ་འཆད།
 ཐེབས་པར་འགྲོགས་ན་ཁྲེལ་མེད་སྒོ་སྤྱིང་རྒྱ།
 ལུང་བྱེད་རྟོག་པའི་མགོ་ལ་ཆེམས་སེ་ཆེམས།
 དག་བདག་གཤེད་མའི་སྤྱིང་ལ་ལྷ་ར་ཡ།^[༡༨]

གོ་ལོང་དམ་ལ་རྣམ་རྟོག་སུ་བས་རགས།
 འགྲོགས་པར་དཀའ་ལ་བཤིས་ངན་རྒྱན་ཏུ་བྱང་།
 ལུང་བྱེད་རྟོག་པའི་མགོ་ལ་ཆེམས་སེ་ཆེམས།
 དག་བདག་གཤེད་མའི་སྤྱིང་ལ་ལྷ་ར་ཡ།^[༡༩]

བཙོལ་ན་མི་ཉན་ལྟོག་ན་གཞོད་པ་བསྐྱེལ།^{༢༠}
 བསྐྱེན་ན་མི་འདུད་^{༢༡}རྒྱང་ན་ཚོད་པ་འཆང་།^{༢༢}
 ལུང་བྱེད་རྟོག་པའི་མགོ་ལ་ཆེམས་སེ་ཆེམས།
 དག་བདག་གཤེད་མའི་སྤྱིང་ལ་ལྷ་ར་ཡ།^[༢༣]

དཀའ་སྒོ་མི་བདེ་རྟག་པར་འགྲོགས་པར་དཀའ།^{༢༤}
 ཐོག་ཐུག་མང་ལ་རྟག་ཏུ་འཛིན་པ་དམ།
 ལུང་བྱེད་རྟོག་པའི་མགོ་ལ་ཆེམས་སེ་ཆེམས།
 དག་བདག་གཤེད་མའི་སྤྱིང་ལ་ལྷ་ར་ཡ།^[༢༥]

མཐོ་དམན་ཆེ་ཞིང་དམ་པ་དག་ཅུ་འཛིན།^{༡༩}
 འདོད་ཆགས་ཆེ་བས་གཞོན་ཅུ་དང་ཅུ་ལེན།
 ལུང་བྱེད་རྟོག་པའི་མགོ་ལ་ཆེམས་སེ་ཆེམས།
 དག་བདག་མའི་སྤྲིང་ལ་མྱ་ར་ཡ།^{༢༠}

ཕྱི་ཐག་ལུང་བས་སྤྲིང་འགྲོགས་རྒྱུ་ཅུ་འཛིན།^{༢༡}
 གསར་འགྲོགས་ཆེ་བས་ཀུན་ལ་ཁ་བྱོད་གཏིང་།
 ལུང་བྱེད་པའི་མགོ་ལ་ཆེམས་སེ་ཆེམས།
 དག་བདག་མའི་སྤྲིང་ལ་མྱ་ར་ཡ།^{༢༢}

མངོན་ཤེས་མེད་པས་རྒྱན་སྒྲིན་དང་ཅུ་ལེན།
 སྤྲིང་རྩེ་མེད་པས་སྒྲོ་གཏད་སྤྲིང་ལ་བྱབ།
 ལུང་བྱེད་པའི་མགོ་ལ་ཆེམས་སེ་ཆེམས།
 དག་བདག་མའི་སྤྲིང་ལ་མྱ་ར་ཡ།^{༢༣}

ཐོས་པ་རྒྱུང་ལ་^{༢༤}ཀུན་ལ་སྤར་ཆོད་བྱེད།
 ལུང་བརྒྱ་རྒྱུང་བས་ཡོངས་ལ་ལོག་ལྟ་སྒྲེ།
 ལུང་བྱེད་པའི་མགོ་ལ་ཆེམས་སེ་ཆེམས།
 དག་བདག་མའི་སྤྲིང་ལ་མྱ་ར་ཡ།^{༢༥}

ཆགས་སྒྲོང་གོམས་པས་གཞན་ཕྱོགས་ཡོངས་ལ་སྒྲོད།
 ཐུག་དོག་གོམས་པས་གཞན་ལ་སྒྲོ་སྒྲུར་འདེབས།
 ལུང་བྱེད་པའི་མགོ་ལ་ཆེམས་སེཆེམས།
 དག་བདག་མའི་སྟིང་ལ་སྒྲ་ར་ཡ།།[༡༥]

སྒྲོབ་གཉེར་མ་བྱས་ཀྱི་ཆེན་བྱང་དུ་གསོད།
 གླ་མ་མ་བསྟེན་ལུང་ལ་སྒྲོད་པ་བྱེད།།¹⁶
 ལུང་བྱེད་པའི་མགོ་ལ་ཆེམས་སེཆེམས།
 དག་བདག་མའི་སྟིང་ལ་སྒྲ་ར་ཡ།།[༡༦]

སྟེ་སྒྲོད་མི་འཆད་རང་བཟོ་རྒྱན་དུ་བསྒྲིག།
 དག་སྒྲུང་མ་འབྱོངས་ལ་བ་ཆད་འབའ་གར་སྒྲ།།¹⁷
 ལུང་བྱེད་པའི་མགོ་ལ་ཆེམས་སེཆེམས།
 དག་བདག་མའི་སྟིང་ལ་སྒྲ་ར་ཡ།།[༡༧]

ཆོས་མཉན་ལས་ལ་སྒྲོད་པར་མི་བྱེད་པར།
 ལེགས་བཤད་ཡོངས་ལ་སྒྲན་འབྱིན་སྒྲ་ཆོགས་གཏོང་།
 ལུང་བྱེད་པའི་མགོ་ལ་ཆེམས་སེཆེམས།
 དག་བདག་མའི་སྟིང་ལ་སྒྲ་ར་ཡ།།[༡༨]

ངོ་ཚའི་གནས་ལ་ངོ་ཚར་མི་འཛིན་པར།

ངོ་མི་ཚ་ལ་ངོ་ཚའི་ཚོས་ལོག་འཛིན།

མུང་བྱེད་པའི་མགོ་ལ་ཆེམས་སེ་ཆེམས།

དག་བདག་མའི་སྟིང་ལ་མྲ་ར་ཡ།[༥]

བྱས་ན་རུང་བ་གཅིག་ཀྱང་མི་བྱེད་པར།

མི་རིགས་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་བྱེད་བ་ཡིས།

མུང་བྱེད་པའི་མགོ་ལ་ཆེམས་སེ་ཆེམས།

དག་བདག་མའི་སྟིང་ལ་མྲ་ར་ཡ།[༥]

ཨེ་མ་བདག་ལྟའི་འགོང་པོ་འཛོམས་མཛད་པའི།^༥

བདེ་གཤེགས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱུ་མངའ་མཐུ་སྟོབས་ཅན།

བདག་མེད་ལས་ཀྱི་མཆོན་ཆ་དབྱུག་ཐོ་ཅན།^༥

ཐེ་ཆོམ་མེད་པར་གྲུད་ལ་ལན་གསུམ་བསྒྲོར།[༧]

རམས་སྟབས་ཆེན་པོས་དག་འདི་བསྐྱལ་དུ་གསོལ།

ཤེས་རབ་ཆེན་པོས་རྟོག་ངན་གཞོམ་དུ་གསོལ།

སྟིང་རྩེ་ཆེན་པོས་ལས་ལ་སྐྱབ་དུ་གསོལ།

ངེས་པར་བདག་ནི་བསྐྱག་པར་མཛད་དུ་གསོལ།[༧]

ལའོར་བ་བ་ལ་དུག་ཅི་མཆིས་པ།།^{༡༠}

བདག་འཛིན་འདི་ལ་ངེས་པར་སྤངས་དུ་གསོལ།།

གང་ལ་ཉོན་མོངས་དུག་ལྷ་ཅི་མཆིས་པ།།

རིགས་མཐུན་འདི་ལ་ངེས་པར་སྤངས་དུ་གསོལ།།^{༡༡}

འདི་ལྟར་ཉེས་པའི་རྩ་བ་མ་ལུས་པ།།

ཐེ་ཆོམ་མེད་པར་རིགས་པས་ངོས་ཟེན་གྱང་།།^{༡༢}

ད་དུང་འདི་ཡི་ཁ་འཛིན་གཤམ་འདེབས་ན།།

འཛིན་མཁན་དེ་ཉིད་བསྐྱག་པར་མཛད་དུ་གསོལ།།^{༡༣} [༡༤]

ད་ནི་ལེ་ལན་ཐམས་ཅད་གཅིག་ལ་གདའ།།

སྒྲེ་བོ་ཡོངས་ལ་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བར་བསྒྲོམ།།

གཞན་གྱི་མི་འདོད་རང་གི་རྒྱུད་ལ་བྱངས།།

བདག་གི་དགེ་རྩ་འགོ་བ་ཡོངས་ལ་བསྒྲོ།།^{༡༥}

དེ་ལྟར་འགོ་བ་གཞན་གྱི་སྒྲོ་གསུམ་གྱིས།།^{༡༦}

དུས་གསུམ་བགྱིས་པ་བདག་གིས་བྱངས་པ་ཡིས།།

མ་བྱ་དུག་གི་མདོངས་དང་ལྡན་པ་ལྟར།།

ཉོན་མོངས་བྱང་རྩལ་གྲོགས་སུ་འགྱུར་བར་གྲོག།།^{༡༧}

བདག་གི་དག་ཅ་འགྲོ་ལ་སྤྱོད་པ་ཡིས།
 བྱ་རྒྱུ་དུག་ཐོས་སྤྲོད་གིས་གསོས་པ་ལྟར།
 སྤྱོ་བོ་ཡོངས་ཀྱི་ཐར་པའི་སྤྲོག་བཟུང་ནས།
 བདེ་ག་ཤེགས་སངས་རྒྱས་ལྷུང་དུ་ཐོབ་པར་ཤོག།^{[[༩༥]]}

ནམ་ཞིག་བདག་དང་མ་མར་གྱུར་པ་རྣམས།
 འོག་མིན་གནས་སུ་བྱང་རྒྱུ་མ་ཐོབ་པར།
 འགྲོ་བ་དུག་དུ་ལས་གིས་འབྱམས་ན་ཡང་།^{[[༩༦]]}
 བན་རྒྱུ་གཅིག་སེམས་གཅིག་གིས་འཛིན་པར་ཤོག།^{[[༩༧]]}

དེ་ཆེ་འགྲོ་བ་གཅིག་གི་དོན་དུ་ཡང་།
 དན་སོང་གསུམ་དུ་བདག་གིས་ཡོངས་ཞུགས་ནས།
 སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་སྤྱོད་པ་མ་ཉམས་པར།
 དན་སོང་སྤྲུག་བསྐྱེད་བདག་གིས་དྲོངས་པར་ཤོག།^{[[༩༨]]}

དེ་མ་ཐག་ཏུ་དམུལ་བའི་བསྐྱང་མ་རྣམས།
 བདག་ལ་སྒྲ་མའི་འདུ་ཤེས་སྤྲོས་གྱུར་ནས།
 མཆོན་ཆ་དག་གྱུར་མེ་ཏོག་ཆར་དུ་གྱུར།
 གཞོད་པ་མེད་པར་ཞི་བདེ་འཕེལ་བར་ཤོག།^{[[༩༩]]}

ངན་སོང་བ་ཡང་མངོན་ཤེས་གཟུངས་ཐོབ་ནས།
 ལྷ་མིའི་ལུས་བྱངས་བྱང་རྩལ་སེམས་བརྩེད་དེ།
 བདག་གིས་རྟོན་ལན་ཆོས་ཀྱིས་གཞོ་བར་ཤོག།
 བདག་ལ་སྤྱོད་མར་བཟུང་ནས་བརྟེན་པར་ཤོག།[༡༠]

དེ་ཆོ་མཐོ་འིས་འགོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་།
 བདག་དང་མཚུངས་པར་བདག་མེད་རབ་བསྐྱེམས་ནས།
 སྤྱིད་དང་ཞི་བ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པར།
 མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཉིང་འཛིན་བསྐྱེམ་པར་ཤོག།
 མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རང་ངོ་འཕྲོད་པར་ཤོག།[༡༡]

དེ་ལྟར་བྱས་ན་དག་འདི་ཆོམས་པར་འགྱུར།
 དེ་ལྟར་བྱས་ན་རྣམ་རྟོག་ཆོམས་འགྱུར་རྟེ།^{༡༢}
 མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་བདག་མེད་བསྐྱེམ་འགྱུར་རྟེ།
 གཟུགས་སྐྱའི་རྒྱ་འབྲས་ཅི་སྟེ་ཐོབ་མི་འགྱུར།།[༡༢]

ཀ་ཡེ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་རྟོན་འབྲེལ་ཡིན།
 རྟོན་འབྲེལ་སྟོང་པ་རང་རྒྱགས་མེད་པ་ཡིན།^{༡༣}
 ལར་བསྐྱར་རྩྱུར་བསྐྱར་བརྩུན་སྐྱར་སྐྱུ་མ་ཡིན།
 འགལ་མེ་བཞིན་དུ་སྐྱར་བའི་གཟུགས་བརྟན་ཡིན།།[༡༣]

ཅུ་ཤིང་བཞིན་དུ་སྟོག་ལ་སྟིང་པོ་མེད།
 ལུ་བ་བཞིན་དུ་ཆེ་ལ་སྟིང་པོ་མེད།
 ལུག་སྟེ་བཞིན་དུ་བཏུང་ནས་འཛིག་པ་ཡིན།^༩
 སྟིག་སྟེ་བཞིན་དུ་བཏུང་ནས་མཛེས་པ་ཡིན།
 མེ་ལོང་ག་ཟུགས་བརྟན་ལྟ་བུར་བདེན་བདེན་འདྲ།
 སྟིན་དང་ན་བུན་བཞིན་དུ་སྟོང་སྟོང་འདྲ།^[༡༥]

དག་བདག་ག་ཤེད་མ་འདི་ནི་དེ་བཞིན་དུ།
 ཡོད་ཡོད་འདྲ་སྟེ་ནམ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན།^{༡༠}
 བདེན་བདེན་འདྲ་སྟེ་གང་དུ་འང་བདེན་མ་བྱེད།^{༡༡}
 སྟང་སྟང་འདྲ་སྟེ་སྟོ་སྟོར་ཡུལ་ལས་འདས།^[༡༥]

དེ་ལ་ལས་ཀྱི་ལམ་ལོ་གང་ཞིག་ཡོད།
 འདི་ནི་འདི་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་ན་ཡང་།
 ཅུ་ཕོར་གང་དུ་བླ་བའི་ག་ཟུགས་བརྟན་ཤར།^{༡༢}
 ལས་འབྲས་འདི་ནི་བརྟན་པས་སྟོ་སྟོགས་བཟུ།^{༡༣}
 སྟང་བ་ཙམ་དུ་སྟང་དོར་བྱའོ་ཨང་།^[༡༥]

མི་ལམ་ཡུལ་དུ་བསྐལ་བའི་མེ་འབར་ཆོ།
 རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་ཆ་བས་འཛིགས་སྒྲག་ལྟར།
 དཔུལ་ཁམས་སོགས་ལ་རང་བཞིན་མེད་ན་ཡང་།
 བཙོ་བསྐྱེགས་ལ་སོགས་འཛིགས་བས་སྤང་བར་བྱ།།[༡༠༥]

ཆོད་བས་འབྱུལ་ཆོ་མུན་ནག་ཡོང་མེད་ཀྱང་།
 གཉིང་རིང་ཐུག་རྒྱ་ཞིང་འཚུབ་བ་ལྟར།
 མ་རིག་སོགས་^{༡༠}ལ་རང་བཞིན་མེད་ན་ཡང་།
 ཤེས་རབ་གསུམ་གྱིས་འབྱུལ་བ་བསལ་བར་བྱ།།[༡༠༦]

རོལ་མོ་མཁན་གྱིས་དབྱེས་པའི་གྲུ་སྤངས་ཏེ།^{༡༡}
 དབྱད་ན་སྒྲ་དེའི་རང་བཞིན་མ་མཆིས་མོད།
 མ་དབྱད་ཆོགས་པའི་སྒྲ་པའི་སྒྲ་བྱང་ནས།
 སྒྲེ་བོ་སེམས་ཀྱི་གདུང་བ་སེལ་བ་ལྟར།།[༡༠༧]

ལས་དང་རྒྱ་འབྲས་ཡོངས་སུ་སྤྱད་བ་ན།
 གཅིག་དང་ཐ་དད་རང་བཞིན་མེད་ན་ཡང་།
 སྤང་སྤང་ལྟ་བུར་ཆོས་ལ་སྒྲེ་འཛིག་བྱེད།
 ཡོད་ཡོད་ལྟ་བུར་སྒྲེ་འཛིག་སྤྲོ་ཆོགས་མྱོང་།
 སྤང་བ་ཅམ་དུ་སྤང་དོར་བྱའོ་ཨང་།།[༡༡༠]

ཕྱི་མིག་པས་བུམ་པ་ཁེངས་པ་ན།

ཕྱི་མིག་དང་པོས་བུམ་པ་མི་ཁེངས་བཞིན།

ཐ་མ་ལ་སོགས་རེ་རེས་མ་ཡིན་ནོ།^{༡༠༥}

རྟེན་འབྲེལ་ཚོགས་པས་བུམ་པ་གང་བ་ལྟར།^{[[༡༡]]}

བདེ་སྤྱད་འབྲས་བུ་གང་གིས་མྱོང་བ་ན།

ཕྱི་སྒྲིབ་ཅིག་དང་པོས་མ་ཡིན་ཞིང་།

ཐ་མ་ལི་སྒྲིབ་ཅིག་སོགས་ཀྱིས་མ་ཡིན་ཀྱང་།

རྟེན་འབྲེལ་ཚོགས་པས་བདེ་སྤྱད་མྱོང་བར་འགྱུར།

སྤང་བ་ཙམ་དུ་གྲང་དོར་བྱའོ་ཨང་།^{[[༡༡༩]]}

ཨེ་མ་མ་བརྟགས་གཅིག་ཤར་ཉམས་དགའ་བའི།

སྤང་བ་འདི་ལ་སྒྲིབ་པོ་མ་མཆིས་མོད།

འོན་ཀྱང་ཡོད་པ་ལྟ་བུར་སྤང་བ་ཡི།

ཚོས་འདི་ཟབ་ཏེ་དམན་པས་མཐོང་བར་དཀའ།^{[[༡༡༩]]}

ད་ནི་འདི་ལ་མ་ཉམ་པར་འཛོག་པ་ན།^{༡༠༦}

རེས་པར་སྤང་བ་ཙམ་ཡང་ཅི་ཞིག་ཡོད།

ཡོད་པ་ཅི་ཡོད་མེད་པ་འང་ཅི་ཞིག་ཡོད།

ཡིན་མིན་དམ་བཅའ་གང་དུ་འང་ཅི་ཞིག་ཡོད།^{[[༡༢༠]]}

ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་། མཆོས་ཉིད་མ་མཆིས་ཤིང་།།

བླང་དོར་ཀུན་བྲལ་སྒྲོས་དང་བྲལ་བ་ཡིས།།

གཏུག་མའི་ངང་དུ་སྒོ་གོས་མ་བཅོས་པར།།

ལྷན་ནེ་གནས་ན་སྒྲེས་སུ་ཆེན་པོར་འགྱུར།། [༡༡]

དེ་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དང་ནི།།

དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ལ་སྦྱད་བ་ཡིས།།

ཆོགས་གཉིས་བར་ཆད་མེད་པར་མཐར་ཐྱིན་ནས།།

དོན་གཉིས་ཐུན་སྒྲུབ་ཆོགས་པ་ཐོབ་པར་གོ།། [༡༢]

དགྲ་བོ་གནད་ལ་དབབ་པ་མཆོན་ཆའི་འཁོར་ལོ་ཞེས་བྱ་བ། འཛིགས་

པའི་གཅན་གཟན་སྣ་ཆོགས་རྒྱ་པའི་ནགས་ཁྲོད་དུ་ལུང་རིགས་དང་

རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་རྒྱ་ཏ་ཆེན་པོ་དེས་སྒྲུ་མ་དམ་པའི་

གསུང་ལྟར་ཐེབས་ནས་དུས་ཀྱི་སྒྲིགས་མ་ལ་འཛིགས་པ་དང་བཅས་

པའི་ནགས་ཁྲོད་དུ་ཉམས་སུ་བླང་བའོ།།

དེས་ཨ་ཏི་ཤ་ལ་གནང་ནས། ཨ་ཏི་ཤས་ཀྱང་གདུལ་དཀའ་

པའི་སེམས་ཅན་མང་པོ་འདུལ་བའི་བྱིར། རྒྱགས་དང་རྒྱགས་མཆོམས་

མེད་པར་ཉམས་སུ་བླངས་ཏེ། རྟོགས་པ་འབྱུངས་པའི་ཆོགས་སུ་བཅད་

བཤང་འདི་སྒྲིབ་གསུངས་སོ། །ཁོ་བོས་རྒྱལ་སྤྱི་དུངས་ནས་དཀའ་བ་སྤྱད་
 པའི་ཚོ། །བསོད་ནམས་བསགས་ནས་སྒྲུ་མ་མཚོག་དང་མཛལ།¹⁹⁹ །དམ་
 ཚོས་བདུད་ཅི་འདི་བསྟན་ཚོས་དབང་བསྒྲུབ།²⁰⁰ །དེང་སང་གཉེན་པོ་ཐུབ་
 བས་ཚོག་སྒྲུ་བཟུང་།²⁰¹ །ཐུབ་པའི་མཐའ་ལ་ཕྱོགས་ཤིས་མ་མཚིས་པར།
 སྒོ་གྲོས་བཀྲམ་ནས་ཀུན་ནས་བསྐྱབ་པའི་ཚོ།²⁰² །ཡ་མཚན་དཔག་མེད་
 བདག་གིས་མཐོང་མོད་ཀྱི། །སྤྱིགས་མའི་དུས་འདིར་ཚོས་འདིས་པན་པར་
 ཐུང་། །ཞེས་གསུངས་ནས། རྒྱ་བོད་ན་སྒྲོབ་མ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་
 མཚིས་པའི་ནང་ནས་བཙོམ་ལུན་འདས་མ་སྒྲོལ་མ་ལ་སོགས་པ་ཡི་
 དམ་གྱི་ལྟ་དཔག་རྒྱ་མ་མཚིས་པས། ལུང་བསྟན་པའི་སྒྲོད་དང་ལུན་པའི་
 སྒྲོབ་མ་ལུ་བ་མི་ཀ་ལ། བོད་མཐའ་འཁོབ་ཀྱི་གདུལ་བྱ་མ་རུངས་པ་
 འདུལ་བའི་ཚོས་ཁྱ་གནང་བ་སྟེ། ལོ་པར་ཡང་རྒྱལ་བ་ཡཔ་ཐུས་
 གཉིས་ཀྱིས་མཛད་དོ།

རོ་བོས་སྟོན་པ། བོ་ཏོ་པ། ཤ་ར་བ། འཆད་ཀ་བ། སྤྱིལ་བུ་
 བ། ལྟ་ཆེན་པོ། ལྟ་འགྲོ་བའི་མགོན་པོ། འོད་འཛོ་པ། མཁན་པོ་
 དམར་སྟོན། མཁན་པོ་ཤེས་རབ་རྟོ་རྟེ། དེས་མཁན་པོ་སུཊྲ་རཏྲ་ལ།
 དེས་ཀྱི་རྟི་སྤྱི་ལ་ལ། དེས་རྒྱལ་བ་བཟང་པོ་ལ། དེས་སྤྱབས་ཚོས་ལུང་
 བ་བསོད་ནམས་རིན་ཆེན་ལ། དེས་གཞོན་ཁྱ་རྒྱལ་མཚོག་དཀོན་

མཚོག་འབངས་ལ། བྱ་མ་རྒྱུ་རྩི་ཏེ་སྒྲོལ་གི་སྒྲོང་རོ། །

མཐ་ཏེ་འཇུམ།

རྩོད་རྒྱུ་དཔལ་ལྷན་ཨ་ཏེ་གཤི་བྱ་མ་གནས་བརྟན་རྒྱུ་རྩི་ཏེ་མཛད་པའི་སྒྲོལ་མཚོན་
 ཆ་ལའོར་ལོ་འདིའི་དབང་མ་དང་དཔེ་བསྐྱར་ཞུས་སའི་བྱག་དཔེ་ནི། ལྷ་ས་པའི་ཕྱེ་དཔར་
 ཁང་ནས་དཔར་དུ་བསྐྱར་པའི་སྒྲོལ་བརྒྱ་ཅའི་ནང་དུ་ཡོད་པའི་སྒྲོལ་མཚོན་ཆ་ལའོར་
 ལོ་དཔེ་བྱང་ལ་གཞི་བཟུང་། ཁྱི་ཆེན་བརྟན་པ་རབ་རྒྱལ་གྱི་གསུང་ལ་ཁོང་གི་སྒྲོང་མ་མེར་
 རྩོད་མཁན་པོ་སྒྲོ་བཟང་འཕྱིན་ལས་རྣམ་རྒྱལ་ནས་ཐེན་བྱིས་བྱིས་པ་ཁྱི་ཆེན་གྱི་གསུང་
 འབྲུམ་ནང་དུ་བཞག་ས་ལ་དེ་དང་། གད་མས་ངག་མཛོད་དུ་བཞག་ས་པའི་སྒྲོལ་མཚོན་ཆ་
 ལའོར་ལོ་དང་། མོག་པོ་དྲ་དབྱངས་གྱི་མཆན་བཅས་དཔར་མ་མི་འབྲུ་བ་གསུམ་དང་བསྐྱར་
 ཞིབ་གྱི་གཤམ་དུ་མཆན་བཞོད་དེ་སྤོག་ས་བསྐྱགས་ཞུས་ཡོད།

གཞུང་འདི་དབྱིན་ཡིག་ཐོག་བསྐྱར་བ་པོ་ནི་བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་གཅེས་བུས་
 གྱི་འགན་འཛིན་ངག་གི་དབང་བྱག་དགེ་བཤེས་བྱབ་བརྟན་སྤྱིན་པ་མཚོག་ནས་སྒྲོལ་བརྒྱ་
 ཅ་དབྱིན་ཡིག་ཐོག་བསྐྱར་ཡོད་པས་དེའི་ནང་གཞུང་འདི་ཉིད་ཡོད་ལྟའམ་དེ་ནས་ཚོག་
 མཆན་ཞུས་ཏེ་དབྱིན་ཡིག་དེ་གཞག་ཡོད། ཉི་མྱེ་ནི་ངག་གི་དབང་བྱག་པ་སྐྱར་བརྟན་འཛིན་
 ལགས་ལ་སྒྲོལ་འདི་ཉིད་ཉི་མྱེ་ཐོག་བསྐྱར་རྒྱུའི་བསྐྱལ་མ་ཞུས་ནས་ཁོང་གིས་བསྐྱར་གནང་
 བ་དང་། རྒྱ་ཡིག་ནི་ཐོ་ཁུ་མི་རིགས་བརྟན་མ་བརྟན་འཛིན་བཟང་མོ་མཚོག་ལ་རྒྱ་ཡིག་
 ཐོག་བསྐྱར་རྒྱུའི་བསྐྱལ་མ་ཞུས་པ་བཞིན་ཁོང་གིས་བསྐྱར་གནང་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མ་
 ཡ་མལ་གི་ན་མཚོག་ནས་ལུ་རུ་ལུའི་ཡི་གེ་ཐོག་བསྐྱར་གནང་བ་བཅས་སྐད་ཡིག་ལུའི་ཐོག་
 ལ་སྒྲོལ་གི་གཞུང་འདི་ཉིད་དཔར་བསྐྱར་ཞུས་ཡོད་པས་འདིའི་དགེ་བའི་ཅ་བ་རི་སྒྲིང་
 ཅིག་མཆིས་པ་རྣམས་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ལྷ་ནད་ལྷག་ཅོད་ཞི་ནས་ཞི་བ་དེའི་
 དཔལ་ལ་གནས་བྱབ་པའི་སྒྲོན་ལམ་ལྟ།

- ५ ལྷ་ལཱི། ཁྱིཾ་གཞུང་ཟེན་གྱིས། ཤོག ११ རྟ།
 १८ སྒྲིག་ལ་འབྲལ། གདམས་ངག་མཛོད། མ་དཔེར་སྒྲིག་ལ་འབྲལ་ཅེས་གསལ་ཡང་བཅོས།
 १० བརྩད་དུ་སྦྱར་ལ། ཁྱིཾ་གཞུང་ཟེན་གྱིས། ཤོག ११ རྟ།
 ११ འཁོར་བ་ཡི། ཁྱིཾ་གཞུང་ཟེན་གྱིས། ཤོག ११ རྟ།
 १२ སྦྱིད་འདོད་དེ་དང། གདམས་ངག་མཛོད། སྦྱིད་འདོད་རྩོད་དང། ཁྱིཾ་གཞུང་ཟེན་གྱིས། ཤོག १२བ།
 १३ ཡོངས་གྱི། ཁྱིཾ་གཞུང་ཟེན་གྱིས། ཤོག १२ བ།
 १ॣ རྒྱུག་ལ། ཁྱིཾ་གཞུང་ཟེན་གྱིས། ཤོག १२ རྟ།
 १༥ སྦྱིང་ཚོམ་བགྲང། གདམས་ངག་མཛོད། བསྐྱེངས། ཁྱིཾ་གཞུང་ཟེན་གྱིས། ཤོག १२ རྟ།
 १༦ དུམ་པ་ལུས་རང་ལ་སྤངས། ཁྱིཾ་གཞུང་ཟེན་གྱིས། ཤོག १༣ རྟ།
 १༧ ཁྱོམ་དང། གདམས་ངག་མཛོད། ཁྱམ་དང་རྒྱ་འཕྲོག་རྟ་དབྱངས་མཆན། ཤོག १ རྟ དང། ཁྱིཾ་གཞུང་ཟེན་གྱིས། ཤོག १༣ རྟ མ་དཔེར་བྲལ་དང་རྒྱ་འཕྲོག་ཅེས་གསལ་ཡང་བཅོས།
 १༨ མ་ལུས་རང་སར་སྤང། གདམས་ངག་མཛོད།
 १༩ དབང་མེད་གཞན་གྱིས་ལོལ་ཞིང། གདམས་ངག་མཛོད་དཔལ་སྤངས་དཔར་མ་དང། ཁྱིཾ་གཞུང་ཟེན་གྱིས། ཤོག १༣ བ༣ མ་དཔེར་དབང་པོ་གཞན་གྱི་ལོལ་ཞིང་ཞེས་བྱང་ཡང་བཅོས།
 २० གཞན་དུ་བཞོལ་བར་བྱ། ཁྱིཾ་གཞུང་ཟེན་གྱིས། ཤོག १༤ རྟ།
 २१ ངག་གི་ཉེས་པ་ཡིས། ཁྱིཾ་གཞུང་ཟེན་གྱིས། ཤོག १༤ རྟ།
 २२ དམ་པ་ཐམས་ཅད་བདག་ལ་མི་དགའ་ན། །རྟ་དབྱངས་མཆན། ཤོག १ རྟ།
 २३ སྒྲིགས་ངན་བསྐྱེན་པ་ཡིས། རྟ་དབྱངས་མཆན། ཤོག २བ། ཁྱིཾ་གཞུང་ཟེན་གྱིས། ཤོག १༧ རྟ།
 २ॣ སེམས་མི་དགའ་ཞིང་སྦྱིང་མི་གསལ་པའི་ཚོ། ཁྱིཾ་གཞུང་ཟེན་གྱིས། ཤོག १༧ བ།
 २༥ སེམས་རྩ་དབྱུག་པའི་ཚོ། ཁྱིཾ་གཞུང་ཟེན་གྱིས། ཤོག १༨ བ།

- १५ བྱང་རྒྱ་གསུང་པ་ཡིས། ཁྱིཾ་གསུང་ཟིན་ཤིས། འོག १༩ བཟ
 १७ མི་རུང་བ་ལ་འཛིན་པར་བྱ། ཏྲ་བྱངས་མཆན། འོག १ བཟ དན་མི་རུང་བ་ལ། ཁྱིཾ་གསུང་ཟིན་ཤིས། འོག १༩ བཟ
 १༩ འཁོར་ཚོགས་འདུས་མ་ཐག་ཏུ། ཁྱིཾ་གསུང་ཟིན་ཤིས། འོག १༩ བཟ
 १༩ ལྷག་གཤིས་ངན་པ། ཁྱིཾ་གསུང་ཟིན་ཤིས། འོག १༩ བཟ མ་དཔེར་ལྷག་གིས་ངན་པ་ཞེས་གསལ་ཡང་བཙོས།
 २༠ མི་གཤིས། གདམས་དག་མཛོད། འོག १ བཟ མི་གཤིས་ལགས་པར་བྱ། ཏྲ་བྱངས་མཆན། འོག १ བཟ ཁྱིཾ་གསུང་ཟིན་ཤིས། འོག १༠ བཟ
 २१ ལྷག་སྟོ་བྱ་རྒྱུ་མ་རུང་བར་བྱ། ཏྲ་བྱངས་མཆན། འོག १ བཟ ལྷག་སྟོ་བྱ་རྒྱུ་མ་རུང་ཁྱིཾ་གསུང་ཟིན་ཤིས། འོག १༠ བཟ མ་དཔེར་ལྷག་སྟོ་བྱ་རྒྱུ་མ་རུང་ཁྱིཾ་གསུང་ཟིན་ཤིས། འོག १༠ བཟ
 २२ བར་གཙོད་ནས་དང་ལྷ་རྒྱུ་མ་པའི་ཚོ། ཁྱིཾ་གསུང་ཟིན་ཤིས། འོག १༠ བཟ
 २३ དན་པོ་དཀོར་འབྲོག་ལ་སོགས་སྤང་བར་བྱ། གདམས་དག་མཛོད། འོག १ བཟ ཁྱིཾ་གསུང་ཟིན་ཤིས། འོག ११ བཟ
 २४ གཞག་རྒྱུ་ཤོས་པ་ཚོས་ལ་བྱས་པ་ཡིན། གདམས་དག་མཛོད། འོག १ བཟ ཚོས་ལ་བྱས་པ་ཡིས། ཁྱིཾ་གསུང་ཟིན་ཤིས། འོག ११ བཟ
 २५ རྒྱལ་གཡོར་ཆེས་པའི་ཚོ། ཁྱིཾ་གསུང་ཟིན་ཤིས། འོག १२ བཟ
 २६ རི་ལྟར་བྱས་ཏུང་། ཏྲ་བྱངས་མཆན། འོག १ བཟ ཁྱིཾ་གསུང་ཟིན་ཤིས། འོག १२ བཟ
 २७ དན་པོ་བཟོད་ལས་སོགས་ལ་འབད་བར་བྱ། ཏྲ་བྱངས་མཆན། འོག १ བཟ ཁྱིཾ་གསུང་ཟིན་ཤིས། འོག १३ བཟ
 २८ རྒྱགས་ལས་རྟོག་པར་བྱ། ཁྱིཾ་གསུང་ཟིན་ཤིས། འོག १४ བཟ
 २९ རྒྱལ་སྤྱི་བདེ་གདོན་དུ་འདས་པའི་ཚོ། ཏྲ་བྱངས་མཆན། འོག १ བཟ རྒྱལ་སྤྱི་བདེ་གདོན་པའི་ཚོ། ཏྲ་བྱངས་མཆན། འོག १ བཟ

- གདོན་རྩུ་ལངས་པའི་ཚེ། །ཁྱི་ཚེན་གསུང་ཟིན་བྱིས། འོག་ ༡༩ བ་༡
- ༤༠ ད་ནི་རྩམ་རྟོག་ཐམས་ཅད་གཞིས་པར་བྱ། །རྟ་དབྱངས་མཆན། འོག་ ༡ ན་༧ །ཁྱི་ཚེན་གསུང་ཟིན་བྱིས། འོག་ ༡༩ བ་༥
- ༤༡ དབང་མེད་དོམ་ལྟར། གདམས་པག་མཛོད། འོག་ ༡ ན་༥ དབང་མི་ཐོབ་པར། །རྟ་དབྱངས་མཆན། འོག་ ༡ ན་༧ །ཁྱི་ཚེན་གསུང་ཟིན་བྱིས། འོག་ ༡༥ ན་༩
- ༤༢ དམ་ཚིག་རྩུ་ལྱེད་ཁྱི་ཚེན་གསུང་ཟིན་བྱིས། འོག་ ༡༥ བ་༡
- ༤༣ འདོད་པ་ཅན་ལ། །ཁྱི་ཚེན་གསུང་ཟིན་བྱིས། འོག་ ༡༥ བ་༥
- ༤༤ སྐྱ་གཟུགས་རན་རྟེ་ཁོང་ཁྱིས་བསྐྱེགས་པ་ཡིས། །ཁྱི་ཚེན་གསུང་ཟིན་བྱིས། འོག་ ༡༥ ན་༥
- ༤༥ ཆག་སྒྲུང་འབྱུངས་པའི་ཚེ། །ཁྱི་ཚེན་གསུང་ཟིན་བྱིས། འོག་ ༡༥ བ་༥
- ༤༦ ད་ནི་མེད་སྐྱུད་དབྱངས་དབྱུང་བར་བྱ། །རྟ་དབྱངས་མཆན། འོག་ ༡ བ་༡ །ཁྱི་ཚེན་གསུང་ཟིན་བྱིས། འོག་ ༡༧ ན་༩
- ༤༧ སྒྲིལ་བར་བྱ། །ཁྱི་ཚེན་གསུང་ཟིན་བྱིས། འོག་ ༡༧ བ་༥
- ༤༨ འདུག་མ་ཐག་ལ། །ཁྱི་ཚེན་གསུང་ཟིན་བྱིས། འོག་ ༡༨ ན་༡
- ༤༩ ད་ནི་ཡོངས་ལ་འགྲོགས་ལྷགས་གཟབ་པར་བྱ། །ཁྱི་ཚེན་གསུང་ཟིན་བྱིས། འོག་ ༡༨ ན་༥
- ༥༠ ད་ནི་གང་ལའང་འདོད་པ་རྒྱུད་བར་བྱ། །ཁྱི་ཚེན་གསུང་ཟིན་བྱིས། འོག་ ༡༨ བ
- ༥༡ ཆགས་སྒྲུང་གོགས་སྒྲ། །རྟ་དབྱངས་མཆན། འོག་ ༡བ་༥ །ཁྱི་ཚེན་གསུང་ཟིན་བྱིས། འོག་ ༡༩ ན་༡
- ༥༢ དྲིན་ཚེན། །ཁྱི་ཚེན་གསུང་ཟིན་བྱིས། འོག་ ༡༩ བ་༥
- ༥༣ འདོད་དང་མི་འདོད་ཐོག་རྩུ་བབ་པ་རྣམས། །རྟ་དབྱངས་མཆན། འོག་ ༥ ན་༡ །ཁྱི་ཚེན་གསུང་ཟིན་བྱིས། འོག་ ༢༠ ན་༡
- ༥༤ ད་ནི་སྒྲིག་པའི་ལས་ལ། །རྟ་དབྱངས་མཆན། འོག་ ༥ ན་༩
- ༥༥ བསྐྱུ་བ་བདག་གིས་ཟིན། །རྟ་དབྱངས་མཆན། འོག་ ༥ན་༥ །ཁྱི་ཚེན་གསུང་ཟིན་བྱིས། འོག་ ༢༡ན་༥

- ༥༧ ཐེ་ཚོམ་གཙོང་། ཏྲ་བྱངས་མཆན། ཤོག ༩ ན༩ ཁྱི་ཚེན་གསུང་ཟིན་བྲིས། ཤོག ༡༩ བ༡
 ༥༨ ལྷན་ལ་འབྱུང་། ཏྲ་བྱངས་མཆན། ཤོག ༩ ན༩
 ༥༩ རྒྱལ་པོ་ཡང་། ཏྲ་བྱངས་མཆན། ཤོག ༩ ན༥ ཁྱི་ཚེན་གསུང་ཟིན་བྲིས། ཤོག ༡༩ ན༩
 ༦༠ རྒྱག་བྱེད་ཅིང་། ཏྲ་བྱངས་མཆན། ཤོག ༩ ན༥ རྒྱག་པ་ཡི་ཁྱི་ཚེན་གསུང་ཟིན་བྲིས། ཤོག ༡༩ ན༥
 ༦༡ འཆི་བདག་ཆེན་པོས་བསྐྱེད་ཀྱི་གསོལ། ཏྲ་བྱངས་མཆན། ཤོག ༩ བ༡ ཁྱི་ཚེན་གསུང་ཟིན་
 བྲིས། ཤོག ༡༩ བ༡
 ༦༢ ཤིག་ཤིག་འཛིན་བཞི། ཁྱི་ཚེན་གསུང་ཟིན་བྲིས། ཤོག ༡༩ བ༡
 ༦༣ ཡི་དམ་ཆེན་པོ། ཁྱི་ཚེན་གསུང་ཟིན་བྲིས། ཤོག ༡༩ བ༩
 ༦༤ འདམ་ཐུབ་སྐྱུང་བ་ཡི། ཏྲ་བྱངས་མཆན། ཤོག ༩ བ༡ འདམ་ཐུབ་སྐྱུང་བ་ཡི། ཁྱི་ཚེན་གསུང་
 ཟིན་བྲིས། ཤོག ༡༩ བ༥
 ༦༥ རྩི་ཐག་ཐུང་། ཏྲ་བྱངས་མཆན། ཤོག ༩ བ༩
 ༦༦ རྩོད་ཕྱངས་ཆེ་ལ་རྒྱ་འཕྲོག་ཆོལ་འགྲོ་རེམ། ཏྲ་བྱངས་མཆན། ཤོག ༩ བ༩ རྩོད་ཕྱངས་རྒྱ་
 འཕྲོག་ཆོལ། ཁྱི་ཚེན་གསུང་ཟིན་བྲིས། ཤོག ༡༩ ན༡
 ༦༧ རམས་པོ་ཆེ། ཁྱི་ཚེན་གསུང་ཟིན་བྲིས། ཤོག ༡༩ ན༩
 ༦༨ མི་རྟོག་དགུ་ལ་རྟོག་གདམས་ངག་མཛོད། ཤོག ༩ བ༩ མི་རྟོགས་དགུ་ལ་རྟོགས། ཏྲ་བྱངས་
 མཆན། ཤོག ༩ བ༩ ཁྱི་ཚེན་གསུང་ཟིན་བྲིས། ཤོག ༡༩ བ༡
 ༦༩ རྒྱབ་རྟེན། ཁྱི་ཚེན་གསུང་ཟིན་བྲིས། ཤོག ༡༩ བ༥
 ༧༠ ཡོན་ཏན་གཞི་མ་ཐམས་ཅད་རྒྱང་ལ་གོར། ཁྱི་ཚེན་གསུང་ཟིན་བྲིས། ཤོག ༡༩ བ༡
 ༧༡ ཐུགས་སྒྲུབ་རྒྱུག་ ཏྲ་བྱངས་མཆན། ཤོག ༥ ན༡
 ༧༢ ཐུགས་སྒྲུབ་ཐམས་ཅད་དོན་མེད་གཞན་ལ་བྱེད། ཁྱི་ཚེན་གསུང་ཟིན་བྲིས། ཤོག ༩༠ བ༩ དོན་མེད་

གཞལ་ལ་བྱེད། རྟ་དབྱངས་མཆན། ཤོག ༥ ན ༩ མ་དཔེར་གྱིགས་སྒྲོར་ཐམས་ཅད་དོན་མེད་བཞད་
གད་བྱེད། །ཅེས་བྱང་ཡང་དོན་མེད་གཞན་ལ་བྱེད་ཅེས་བཅོས།

༡༩ རྩོམ་པ་བླངས་ནས་བསྐྱབ་བྱ་བ་དུད་དང་བསྐྱབ། ཁྱིའོན་གསུང་ཟིན་བྲིས། ཤོག ༤༡ ན༡

༡༩ དགོན་པར་བསྐྱད་ནས། རྟ་དབྱངས་མཆན། ཤོག ༥ ན ༩ ཁྱིའོན་གསུང་ཟིན་བྲིས། ཤོག ༤༡ ན ༩

༢༠ ཁང་བྱིས་འཛིན། ཁྱིའོན་གསུང་ཟིན་བྲིས། ཤོག ༤༡ བ༡

༢༡ ལྷག་ལ་སྒྲིག་ རྟ་དབྱངས་མཆན། ཤོག ༥ ན ༤

༢༢ རང་གི་འཛོལ་བཞག་ནས། རྟ་དབྱངས་མཆན། ཤོག ༥ ན ༥

༢༣ རང་གི་ཁ་ཟས་བཞག་ནས། རྟ་དབྱངས་མཆན། ཤོག ༥ ན ༥

༢༤ ནང་མིར་བསྐྱེན་ན། རྟ་དབྱངས་མཆན། ཤོག ༥ ན ༢

༢༥ རྩོག་ནས་གནོད་ལ་སྒྲེལ། ཁྱིའོན་གསུང་ཟིན་བྲིས། ཤོག ༤༩ བ ༤

༢༦ བཏུད་ན་མི་འདུད། རྟ་དབྱངས་མཆན། ཤོག ༥ བ ༩

༢༧ རྩོད་པ་འཛོལ། ཁྱིའོན་གསུང་ཟིན་བྲིས། ཤོག ༤༩ བ ༤

༢༨ བཀའ་བློ་མི་བདེ་རྟག་ཏུ་འགྲོགས་པར་དགའ། རྟ་དབྱངས་མཆན། ཤོག ༥ བ ༩

༢༩ མཐོག་མོན་ཆེ་ཁིང་དམ་པ་དག་རུ་འཛིན། ཁྱིའོན་གསུང་ཟིན་བྲིས། ཤོག ༤༤ ན ༩

༣༠ བྱི་ཐག་སྐྱང་བས་སྐར་འདྲིས་རྒྱབ་ཏུ་བསྐྱར། རྟ་དབྱངས་མཆན། ཤོག ༥ བ ༩ ཁྱིའོན་གསུང་ཟིན་
བྲིས། ཤོག ༤༤ བ ༩

༣༡ ཐོས་པ་རྒྱུད་བས་ཀུན་ལ། རྟ་དབྱངས་མཆན། ཤོག ༥ བ ༤

༣༢ བླ་མ་མ་བརྟེན་ལུང་ལ་དམོད་པར་བྱེད། རྟ་དབྱངས་མཆན། ཤོག ༥ བ ༤

༣༣ ལ་བ་ཚད་འབར་གམང། རྟ་དབྱངས་མཆན། ཤོག ༥ བ ༤

༣༤ འཛོམས་པ་ཡི། ཁྱིའོན་གསུང་ཟིན་བྲིས། ཤོག ༤༩ ན༡

- ༥༩ བདག་མེད་ཡེ་ཤེས་མཚོ་ཆ་དབྱུག་ཐོ་ཅན། ཏྲ་དབྱངས་མཆན། ཤོག ༤ ན ༩ ཁྱིཾན་གསུང་ཟིན་
 གྱིས། ཤོག ༤༧ ན ༥
 ༦༠ འཁོར་བའི་ས་ལ་རྒྱ་ཁ་མཆིས་པ་ཀུན། ཏྲ་དབྱངས་མཆན། ཤོག ༤ ན ༩
 ༦༡ རིག་པས་ངོས་ཟིན་ཡང་། ཏྲ་དབྱངས་མཆན། ཤོག ༤ ན ༤
 ༦༩ འདི་ཡང་བརྒྱུག་པར་མཛད་དུ་གསོལ། ཏྲ་དབྱངས་མཆན། ཤོག ༤ ན ༤
 ༧༩ ཡོངས་ཀྱི་སྒྲོ་གསུམ་གྱིས། ཏྲ་དབྱངས་མཆན། ཤོག ༤ ན ༥
 ༨༤ འབྱུངས་པ་རྣམས། ཁྱིཾན་གསུང་ཟིན་གྱིས། ཤོག ༥༠ བ ༥
 ༨༥ འགྲོངས་པར་ཤོག ཁྱིཾན་གསུང་ཟིན་གྱིས། ཤོག ༥༡ ན ༥
 ༨༦ ཞི་བདེས་བསིལ་བར་ཤོག ཏྲ་དབྱངས་མཆན། ཤོག ༤ བ ༩ ཁྱིཾན་གསུང་ཟིན་གྱིས། ཤོག ༥༡ བ ༤
 ༨༧ ཆོས་པར་འཇུག། ཏྲ་དབྱངས་མཆན། ཤོག ༤ བ ༥
 ༨༨ རྟེན་འབྲེལ་རྟོང་པར་རང་རྒྱུགས་མེད་པ་ཡིན། ཏྲ་དབྱངས་མཆན། ཤོག ༥ ན ༡ མ་དཔེར་རྟེན་
 འབྲེལ་རྟེན་པར་ཞེས་གསལ་ཡང་བཙོས།
 ༨༩ བརྟེན་ན་འཛིག་པ་ཡིན། ཏྲ་དབྱངས་མཆན། ཤོག ༥ ན ༩
 ༡༠༠ རྣམ་ཡང་ཡོད་མ་ཆོང་། ཏྲ་དབྱངས་མཆན། ཤོག ༥ ན ༩
 ༡༠༡ ཀང་དུ་འང་བདེན་མ་ཆོང་། ཏྲ་དབྱངས་མཆན། ཤོག ༥ ན ༩
 ༡༠༩ རྒྱུང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཤར་བ་ན། ཏྲ་དབྱངས་མཆན། ཤོག ༥ ན ༤ ཤར་བ་ལྟར། ཁྱིཾན་
 གསུང་ཟིན་གྱིས། ཤོག ༥༤ ན ༥
 ༡༠༩ རྒྱུང་པ་སྒྲ་ཆོགས་བཟ། ཏྲ་དབྱངས་མཆན། ཤོག ༥ ན ༤
 ༡༠༤ མ་རིག་ཆོགས་ལ། ཏྲ་དབྱངས་མཆན། ཤོག ༥ ན ༥ ཁྱིཾན་གསུང་ཟིན་གྱིས། ཤོག ༥༥ བ ༤
 ༡༠༥ དེ་ཡང་གྲུ་བྱངས་ཆོ། ཏྲ་དབྱངས་མཆན། ཤོག ༥ ན ༥ ཁྱིཾན་གསུང་ཟིན་གྱིས། ཤོག ༥༥ ན ༥

༡༠༤ རེ་རེས་མ་ཡིན་མོད། ཏྲ་དབྱངས་མཆན། འོག ༥ བ།

༡༠༥ ད་ནི་ཉིང་འཛིན་མཉམ་བར་འཛིག་པ་ན། ཏྲ་དབྱངས། ༥བ། ཁྱི་ཆེན་ཟེན་བྱིས། འོག ༤༠ ན་༩

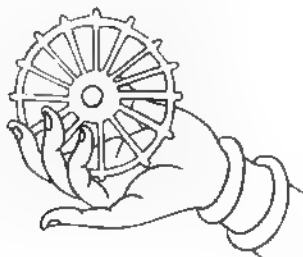
༡༠༦ ལུལ་དང་ལུལ་གྱི། ཁྱི་ཆེན་གསུང་ཟེན་བྱིས། འོག ༤༠ བ།

༡༠༧ བསོད་ནམས་བསགས་བས་སྒྲ་མ་མཆོག་དག་མཇལ། ཏྲ་དབྱངས་མཆན། འོག ༩ ན་༩

༡༡༠ འདི་བསྟན་ཆོས་དབང་བསྐྱར། ཏྲ་དབྱངས་མཆན། འོག ༩ ན་༩ མ་དཔེར་དམ་ཆོས་བདུད་ཅི་
འདི་བསྟན་ཞེས་གསལ་ཡང་བཅོས།

༡༡༡ མོང་ནས་ཆོག་ཁྱང་བསུང། ཏྲ་དབྱངས་མཆན། འོག ༩ ན་༩

༡༡༢ གྲུན་ལ་བསྐྱབ་པའི་ཆོ། ཏྲ་དབྱངས་མཆན། འོག ༩ ན་༩



चित्तपरिशोधक आयुधचक्र

अतीश के परमगुरु धर्मरक्षित द्वारा विरचित

अनुवादक
डॉ० पेमा तेनजिन

नमो त्रिरत्नाय
शत्रुमर्म-प्रहारक आयुधचक्र
 महाक्रोध(राज) यमान्तक को नमस्कार।

१

जिस प्रकार मोर समूह भयंकर विषवन में विचरण करते हैं तथा
 अत्यन्त रमणीय औषधि-उद्यानों के होने पर भी वे
 प्रसन्न नहीं होते हैं, और जिस प्रकार
 भयंकर विष के रसपान से मोर (वहाँ) जीवन यापन करते हैं,

२

उसी भाँति वीर पुरुष (बोधिसत्त्व) जब संसार रूपी जंगल में प्रवेश
 करते हैं,
 तब अत्यन्त रमणीय सुख-सम्पन्न उद्यानों के होने पर भी
 वे वीर पुरुष (उनमें) आसक्त नहीं होते हैं, बल्कि
 दुःखद जंगल में जीवन यापन करते हैं।

३

इसलिए सुख-समृद्धि को आत्मसात करने वाले
 कायर भयवशात् दुःख को प्राप्त होते हैं।
 दुःख को आत्मसात करने वाले वे बोधिसत्त्व
 साहस के बल पर सदैव सुखी होते हैं।

४

अतएव, यहाँ वीर पुरुष भयंकर विष-वन सदृश राग का
 दमन कर मोर की भाँति जीवन यापन करते हैं।
 कायर लोग कौवें की भाँति प्राण गँवा बैठते हैं,

फिर स्वार्थी व्यक्ति द्वारा यह विषपान कैसे सम्भव है?
इसी भाँति अन्य क्लेशों से भी योग होने पर
कौर्वे के समान मुक्ति के लिए जान पर बन आती है।

५

अतएव, मोर सदृश बोधिसत्त्व
विषवन की भाँति क्लेशों को रसायन में परिवर्तित कर
संसार वन में प्रवृत्त होवें तथा
क्लेशों को आत्मसात कर क्लेश रूपी विष को नष्ट करें।

६

सम्प्रति स्वतंत्रता रहित संसार के इस
आत्मग्राह रूपी स्वार्थी एवं
सुखार्थी मारदूत का प्रहाणकर
परार्थ दुष्करचर्या को ग्रहण करें।

७

कर्मवेग से बहाये जाते हुए क्लेश से अभ्यस्त
अनुरूप जाति वाले समस्त जनों की दुःखराशि
सुखाभिलाषी मेरे ऊपर आ पड़े।

८

जब स्वार्थ की लिप्सा (चित्त में) प्रविष्ट होती है,
तो उसके विपरीत लोकहित में अपना सुख-सम्पत्ति दान करें।
जब लोक द्वारा स्वयं की विप्रतिपत्ति होती है, तो
उसे अपने चित्त विक्षेप का फल जानकर सन्तुष्ट होवें।

९

जब शरीर में असह्य पीड़ा होती है, तब
 यह दुष्कर्म रूपी आयुध अपने ऊपर फलित हुआ है,
 जो दूसरे प्राणियों के शरीर में हानि पहुँचाने के कारण हुआ है,
 अतः सम्प्रति (मैं) सम्पूर्ण पीड़ा को अपने ऊपर ग्रहण करूंगा।

१०

जब अपने चित्त में दुःख का उत्पाद होता है, तब
 यह दुष्कर्म रूपी आयुध अपने ऊपर फलित हुआ है,
 जो निश्चित ही दूसरों की चित्त सन्तति को भटकाने का फल है,
 अतः अब (मैं) समस्त दुःखों को अपने ऊपर ग्रहण करूंगा।

११

जब स्वयं तीव्र भूख-प्यास से पीड़ित होता है, तब
 यह दुष्कर्म रूपी आयुध अपने ऊपर फलित हुआ है,
 जो वञ्चना, चौरा, अपहरण व मात्सर्य कर्मों के कारण हुआ है,
 अतः अब (मैं) सभी प्रकार के भूख-प्यास को अपने ऊपर ग्रहण करूंगा।

१२

जब विवश होकर दूसरों के दास के रूप में पीड़ित होता है, तब
 यह दुष्कर्म रूपी आयुध अपने ऊपर फलित हुआ है,
 जो अपने से निम्न के प्रति द्वेष तथा उन्हें दास बनाने से हुआ है,
 अतः अब (मैं) अपना शरीर और प्राण परार्थ में लगाऊंगा।

१३

जब अप्रिय शब्द मेरे कानों में पड़ते हैं, तब
 यह दुष्कर्म रूपी आयुध अपने ऊपर फलित हुआ है,

जो पिशुन वचन (चुगली करना) आदि वाणी के दोषों का फल है,
अतः अब (मैं) अपने दोषों की निन्दा करूंगा।

१४

जब किसी अशुचि प्रदेश में उत्पन्न होता हूँ, तब
यह दुष्कर्म रूपी आयुध अपने ऊपर फलित हुआ है,
जो सदैव अशुचि-प्रतीति की भावना के कारण हुआ है,
अतः अब (मैं) केवल शुद्ध-प्रतीति की भावना करूंगा।

१५

जब (मेरा) किसी शुभचिन्तक व प्रिय मित्र से वियोग होता है, तब
यह दुष्कर्म रूपी आयुध अपने ऊपर फलित हुआ है, जो
दूसरों के परिवार के प्रति स्वयं के आसक्त होने के कारण हुआ है,
अतः सम्प्रति (मैं) दूसरों को उनके परिषद् से पृथग् नहीं करूंगा।

१६

जब समस्त महापुरुष (मुझे) पसन्द नहीं करते हैं, तब
यह दुष्कर्म रूपी आयुध अपने ऊपर फलित हुआ है,
जो महापुरुषों को छोड़कर दुष्ट मित्रों के सेवन से हुआ है,
अतः अब (मैं) पाप-मित्रों का प्रहाण करूंगा।

१७

जब अपने अपवाद व अध्यारोप से दूसरों में पापसंचय होता है, तब
यह दुष्कर्म रूपी आयुध अपने ऊपर फलित हुआ है,
जो स्वयं द्वारा महापुरुषों की निन्दा किए जाने के फलस्वरूप है,
अतः अब (मैं) अपवाद व अध्यारोप द्वारा दूसरों की निन्दा नहीं
करूंगा।

१८

जब (स्वयं का) आवश्यक द्रव्य व्यर्थ चला जाता है, तब यह दुष्कर्म रूपी आयुध अपने ऊपर फलित हुआ है, जो दूसरों की आवश्यकताओं की परवाह न किये जाने के कारण हुआ है, अतः आज से (मैं) दूसरों की आवश्यकताओं को सम्पादित करूंगा।

१९

जब मेरा चित्त अप्रसन्न होता है तथा हृदय निर्मल नहीं होता है, तब यह दुष्कर्म रूपी आयुध अपने ऊपर फलित हुआ है, जो दूसरे जन्मों में पाप संचित किये जाने के कारण हुआ है, अतः अब (मैं) दूसरों के लिए पाप प्रत्ययों का प्रहाण करूंगा।

२०

जब कार्यसिद्ध नहीं होता है और चित्तमूल विचलित होता है, तब यह दुष्कर्म रूपी आयुध अपने ऊपर फलित हुआ है, जो महापुरुषों के कार्य में बाधा डालने की वजह से है, अतः अब (मैं) समस्त विघ्नों का परित्याग करूंगा।

२१

जब किसी भी प्रकार के प्रयत्न से गुरु प्रसन्न नहीं होते हैं, तब यह दुष्कर्म रूपी आयुध अपने ऊपर फलित हुआ है, जो सद्धर्म के प्रति प्रत्यक्ष एवं परोक्ष किये जाने के कारण हुआ है, अतः अब (मैं) धर्म के प्रति प्रत्यक्ष-परोक्ष (भाव) को कम करूंगा।

२२

जब समस्त लोग मेरा विरोध करते हैं, तब यह दुष्कर्म रूपी आयुध अपने ऊपर फलित हुआ है,

जो ही एवं अपत्राप्य की परवाह न किये जाने की वजह से है,
अतः सम्प्रति (मैं) अनुचित कर्मों से विरत रहूँगा।

२३

जब अनुचर समूह के एकत्रित होते ही घृणा होती है, तब
यह दुष्कर्म रूपी आयुध अपने ऊपर फलित हुआ है,
जो पापी एवं बुरे स्वभाव को दिशाओं में फैलाने की वजह से है,
अतः अब (मैं) सभी प्रकार से सबके प्रति अच्छा स्वभाव रखूँगा।

२४

जब समस्त सगे-सम्बन्धी शत्रु रूप में उठ खड़े होते हैं, तब
यह दुष्कर्म रूपी आयुध अपने ऊपर फलित हुआ है,
जो चित्त में दुराचार की भावना उत्पन्न किये जाने की वजह से है,
अतः सम्प्रति (मैं) वञ्चना व धूर्तता (बेइमानी) को और भी कम
करूँगा।

२५

जब अधिक पुराना रोग व सूजन रोग से पीड़ित होता हूँ, तब
यह दुष्कर्म रूपी आयुध अपने ऊपर फलित हुआ है,
जो अनैतिकतया भिक्षुधन का प्रमादपूर्ण भोग करने की वजह से है,
अतः अब (मैं) भिक्षु द्रव्यों के अपहरण आदि का प्रहाण करूँगा।

२६

जब अकस्मात् शरीर क्षयरोग से ग्रस्त हो जाता है, तब
यह दुष्कर्म रूपी आयुध अपने ऊपर फलित हुआ है,
जो संवर के च्युति का कृत्य किये जाने के कारण हुआ है,
अतः सम्प्रति (मैं) अकुशल कर्मों का परित्याग करूँगा।

२७

जब समस्त ज्ञेय धर्मों के प्रति बुद्धि संमोहित होती है, तब यह दुष्कर्म रूपी आयुध अपने ऊपर फलित हुआ है, जो प्रहेय धर्मों का अभ्यास किये जाने के कारण हुआ है, अतः अब (मैं) श्रुतादि प्रज्ञा की भावना करूंगा।

२८

जब (चित्त) धर्माभ्यास के दौरान निद्रा से प्रभावित होता है, तब यह दुष्कर्म रूपी आयुध अपने ऊपर फलित हुआ है, जो सद्धर्म के अभ्यासार्थ आवरण संचित किये जाने से हुआ है, अतः सम्प्रति (मैं) धर्म के लिए दुष्करचर्या का पालन करूंगा।

२९

जब क्लेश के प्रति रुचि एवं चित्त में अत्यधिक विक्षेप होता है, तब यह दुष्कर्म रूपी आयुध अपने ऊपर फलित हुआ है, जो अनित्य सांसारिक दोषों का अभ्यास न किये जाने से हुआ है, अतः अब (मैं) संसार के प्रति चित्त को और अधिक उद्विग्न करूंगा।

३०

जब यथासम्भव प्रयास के बावजूद नीचे की ओर ही जाता हूँ, तब यह दुष्कर्म रूपी आयुध अपने ऊपर फलित हुआ है, जो कर्म एवं हेतु-फल की परवाह न किये जाने की वजह से है, अतः सम्प्रति (मैं) क्षान्तिकर्म (सहनशीलता) आदि के लिए प्रयत्न करूंगा।

३१

जब समस्त कृत सत्कार अपने विपरीत हो जाते हैं, तब यह दुष्कर्म रूपी आयुध अपने ऊपर फलित हुआ है,

जो कृष्णपक्ष (पाप) की ओर आशा एवं अपेक्षा किये जाने के कारण हुआ है,
अतः अब (मैं) कृष्णपक्ष (पापकर्म) से परावृत्त होऊंगा।

३२

जब त्रिरत्न से की गयी मेरी प्रार्थना फलप्रद नहीं होती है, तब यह दुष्कर्म रूपी आयुध अपने ऊपर फलित हुआ है,
जो बौद्धधर्म में विश्वास न किये जाने के कारण हुआ है,
अतः अब (मैं) केवल त्रिरत्न का ही सेवन करूंगा।

३३

जब च्युत पाप भी आवरण व दुष्ट आत्मा के रूप में उठते हैं, तब यह दुष्कर्म रूपी आयुध अपने ऊपर फलित हुआ है,
जो देव एवं मन्त्रों के प्रति पाप संचित किये जाने की वजह से है,
अतः अब (मैं) समस्त कल्पनाओं को समाप्त करूंगा।

३४

जब (मेरा चित्त) सामर्थ्यविहीन होकर मार्ग में भटकता है, तब यह दुष्कर्म रूपी आयुध अपने ऊपर फलित हुआ है,
जो गुरु आदि को आवास से निष्कासित किये जाने से हुआ है,
अतः अब (मैं) किसी को भी प्रदेश से नहीं निकालूंगा।

३५

जब पाला व ओलावृष्टि आदि अनभीष्ट आ जाती हैं, तब यह दुष्कर्म रूपी आयुध अपने ऊपर फलित हुआ है,
जो विधिपूर्वक समय (प्रतिज्ञा) रूपी शील का पालन न किये जाने की वजह से है,
अतः अब (मैं) समय आदि का शुद्धतया पालन करूंगा।

३६

जब अभिलाषी होकर सम्पत्ति से विपन्न होता हूँ, तब यह दुष्कर्म रूपी आयुध अपने ऊपर फलित हुआ है, जो दान एवं त्रिरत्न आदि की स्तुति न किये जाने के कारण हुआ है, अतः अब (मैं) पूजा एवं दानकर्म के प्रति प्रयत्न करूंगा।

३७

जब रूपवान् न होने से मित्र-बन्धुओं द्वारा निन्दित होता हूँ, तब यह दुष्कर्म रूपी आयुध अपने ऊपर फलित हुआ है, जो कुरूपतावश क्रोध से जला देने के कारण हुआ है, अतः अब (मैं) देव प्रतिमा की स्थापना कर स्वभाव को विनम्र बनाऊंगा।

३८

जब हरसम्भव प्रयास करने पर भी राग-द्वेष का प्रकोप होता है, तब यह दुष्कर्म रूपी आयुध अपने ऊपर फलित हुआ है, जो अनुचित दुष्ट सन्तति को कठोर बना दिये जाने की वजह से है, अतः अब (मैं) इस अभिमान को जड़ से उखाड़ फेकूंगा।

३९

जब समस्त कृत साधनाएं अपने उद्देश्य से विमुख होती हैं, तब दुष्कर्म रूपी आयुध अपने ऊपर फलित हुआ है, जो अन्तस्थल में मात्र कुदृष्टि के ही प्रविष्ट होने के कारण हुआ है, अतः अब (मैं) जो भी करूंगा, केवल परार्थ ही करूंगा।

४०

जब कुशल का अभ्यास किये जाने पर भी स्वसन्तति का दमन नहीं होता है, तब

यह दुष्कर्म रूपी आयुध अपने ऊपर फलित हुआ है,
जो इस जन्म में अभिमान को आत्मसात किये जाने से हुआ है,
अतः सम्प्रति (मैं) मोक्ष की कामना से तदर्थ प्रयत्न करूंगा।

४१

जब बैठते ही परीक्षण किये जाने पर पश्चात्ताप होता है, तब
यह दुष्कर्म रूपी आयुध अपने ऊपर फलित हुआ है,
जो निर्लज्ज हो, ऊंचे नये मित्रों से सम्बन्ध बनाने के कारण हुआ है,
अतः अब (मैं) सबके साथ मिल-जुलकर रहने पर ध्यान दूंगा।

४२

जब दूसरे द्वारा वञ्चना से स्वयं ठग लिया जाता है, तब
यह दुष्कर्म रूपी आयुध अपने ऊपर फलित हुआ है,
जो स्वयं के अधिक अभिमानी एवं लालची होने के कारण हुआ है,
अतः अब (मैं) किसी के भी प्रति अल्प इच्छा वाला होऊंगा।

४३

जब श्रवण एवं व्याख्यान राग-द्वेष के हस्तगत हो जाते हैं, तब
यह दुष्कर्म रूपी आयुध अपने ऊपर फलित हुआ है,
जो मार दोषों का चित्त में चिन्तन न किये जाने के कारण हुआ है,
अतः अब (मैं) विरोधी प्रत्ययों की परीक्षा कर प्रहाण करूंगा।

४४

जब समस्त सत्कर्म दुष्कर्म में परिवर्तित हो जाते हैं, तब
यह दुष्कर्म रूपी आयुध अपने ऊपर फलित हुआ है,
जो समस्त प्रत्युपकारों के उनके विपरीत हो जाने की वजह से है,
अतः सम्प्रति (मैं) प्रत्युपकारों को शिरसा ग्रहण करूंगा।

४५

संक्षेप में, जब समस्त अनीष्ट स्वयं के ऊपर आते हैं, तब यह दुष्कर्म रूपी आयुध अपने ऊपर फलित हुआ है, जो स्वनिर्मित खड्ग से मारे जाने वाले लौहार की भाँति है, अतः अब (मैं) पापकर्मों के प्रति प्रमादरहित होऊंगा।

४६

जब दुर्गतियों में दुःखों का अनुभव करते हैं, तब यह दुष्कर्म रूपी आयुध अपने ऊपर फलित हुआ है, जो बाणकर्त्ता स्वयं के द्वारा निर्मित बाण से मारे जाने की भाँति है, अतः सम्प्रति (मैं) पापकर्म के प्रति प्रमादरहित होऊंगा।

४७

जब पारिवारिक दुःख अपने ऊपर आ जाते हैं, तब यह दुष्कर्म रूपी आयुध अपने ऊपर फलित हुआ है, जो पोषित पुत्र एवं पौत्र द्वारा (अपने) माता-पिता को मार दिये जाने की भाँति है, अतः अब (मुझे) सदैव प्रव्रजित होना ही उचित प्रतीत होता है।

४८

इस प्रकार शत्रु स्वरूप आत्मग्राह को मैंने पकड़ लिया है, छिपे, धोखेबाज, चौर स्वरूप आत्मग्राह को मैंने पकड़ लिया है, मृषावाद से ठगने वाले आत्मग्राह को मैंने पकड़ लिया है, अहो! यह आत्मग्राह ही है, ऐसी विचिकित्सा को काट डालें।

४९

अब कर्मशस्त्र को (आत्मग्राह के) सिर के ऊपर घुमाएं, क्रोधपूर्वक तीन बार सिर के ऊपर घुमाएं,

दो सत्य रूपी पैरों को फैलाएं तथा उपाय-प्रज्ञा रूपी चक्षु को खोलें,
चार बल स्वरूप दातों को भींचकर शत्रु को मारें।

५०

शत्रु को पीड़ित करने वाले विद्यामन्त्रराज को भी,
संसार वन में कोई स्वतंत्रता नहीं है, अतः
कर्मशस्त्र को लेकर दौड़ने वाला
आत्मग्राह रूपी दुष्टग्रह नामक क्रूर अत्याचारी,
स्व-पर विनाशक च्युत-समय यहाँ उपस्थित होवें (पूर्ण हो)।

५१

यहाँ आवें, यहाँ आवें, हे क्रोधराज यमान्तक,
मारो, मारो, शत्रु आत्मग्राह के हृदय पर मारो।
विनाशक कल्पना के सिर पर छेम-छेम की ध्वनि के साथ प्रहार
करें तथा आत्मग्राह रूपी बधकशत्रु के हृदय पर वार करें।

५२

हूँ हूँ महा इष्टदेव ऋद्धि का उत्पाद करें,
जः जः इस शत्रु को वश में करें,
फट् फट् महायम रक्षा करें,
खोलें, खोलें, आत्मग्राह रूपी गाँठ को काटने हेतु प्रार्थना करता हूँ।

५३

इधर पधारें, महान इष्टदेव यमराज,
सांसारिक कर्म के कीचड़ से लिप्त,
कर्म एवं पाँच क्लेश विषों की इस (चमड़े की) थैली को,
इसी क्षण चीर-फाड़कर टुकड़े कर दें।

५४

तीन दुर्गतियों के दुःखों में पहुँचाने पर भी
डरना न जानते हुए कारणों के पीछे दौड़ता रहता है,
अतः विनाशक कल्पना के सिर पर छेम-छेम ध्वनि के साथ प्रहार
करें तथा आत्मग्राह रूपी बधकशत्रु के हृदय पर वार करें।

५५

अदूरदर्शी होने से उनके सम्पादन में अल्प वीर्यवान् होता है तथा
अत्यधिक क्रियाकलाप के कारण कोई भी कार्य पूर्ण नहीं करता है।
अतः विनाशक कल्पना के सिर पर छेम-छेम ध्वनि के साथ प्रहार
करें तथा आत्मग्राह रूपी बधकशत्रु के हृदय पर वार करें।

५६

सुख की इच्छा अधिक होने पर भी उसके हेतुओं का संचय नहीं
करता है तथा
अल्प सहनशील, अत्यधिक अभिलाषी एवं लालची होता है।
अतः विनाशक कल्पना के सिर पर छेम-छेम ध्वनि के साथ प्रहार
करें तथा आत्मग्राह रूपी बधकशत्रु के हृदय पर वार करें।

५७

नवीन मित्रों की संगति अधिक होने पर भी उनके प्रति अल्पकालिक
निष्ठा होती है,
खाद्य-पेय का अधिक दुःख व चोरी एवं लूटपाट से मिथ्याजीव में
प्रयासरत होता है।
अतः विनाशक कल्पना के सिर पर छेम-छेम ध्वनि के साथ प्रहार
करें तथा आत्मग्राह रूपी बधकशत्रु के हृदय पर वार करें।

५८

मीठा, मृदु व प्रशंसापूर्ण वचन बोलने में कुशल होने पर भी निर्लज्ज होता है।

संग्रह एवं संचय में प्रयासरत होने पर भी मात्सर्य में आबद्ध होता है, अतः विनाशक कल्पना के सिर पर छेम-छेम ध्वनि के साथ प्रहार करें तथा आत्मग्राह रूपी बधकशत्रु के हृदय पर वार करें।

५९

दूसरों का उपकार कम किन्तु अधिक एहसान जताने वाला होता है, स्वयं के पास कुछ न होने पर भी अत्यधिक महत्वाकांक्षी होता है। अतः विनाशक कल्पना के सिर पर छेम-छेम ध्वनि के साथ प्रहार करें तथा आत्मग्राह रूपी बधकशत्रु के हृदय पर वार करें।

६०

अधिक आचार्यों के होते हुए भी समय-संवर के पालन में अल्प परिश्रमी होता है।

अत्यधिक शिष्यों के होते हुए भी उपकार काल में सभी दुष्ट होते हैं। अतः विनाशक कल्पना के सिर पर छेम-छेम ध्वनि के साथ प्रहार करें तथा आत्मग्राह रूपी बधकशत्रु के हृदय पर वार करें।

६१

बहुत अधिक दायित्व स्वीकार कर लेने के बाद भी अल्पहित का अभ्यास करता है,

बहुत प्रसिद्ध होने पर भी परीक्षा किये जाने पर वह दुष्ट आत्माओं द्वारा निन्दनीय होता है।

अतः विनाशक कल्पना के सिर पर छेम-छेम ध्वनि के साथ प्रहार करें तथा आत्मग्राह रूपी बधकशत्रु के हृदय पर वार करें।

६२

अल्पश्रुत होने पर भी व्यर्थ में अधिक ढोंग करता है,
आगम शास्त्र का अल्पज्ञान होने पर भी कल्पनातीत नौ प्रकार की
कल्पनाओं की कल्पना करता है।

अतः विनाशक कल्पना के सिर पर छेम-छेम ध्वनि के साथ प्रहार
करें तथा आत्मग्राह रूपी बधकशत्रु के हृदय पर वार करें।

६३

अत्यधिक सेवकों के विद्यमान होते हुए भी दायित्व निर्वाह करने
वाला कोई नहीं होता है,
अत्यधिक अधिकारियों के होने पर भी समय आने पर समर्थक नाथ
से विहीन होता है।

अतः विनाशक कल्पना के सिर पर छेम-छेम ध्वनि के साथ प्रहार
करें तथा आत्मग्राह रूपी बधकशत्रु के हृदय पर वार करें।

६४

उच्चपद वाला होने पर भी दुष्ट आत्माओं की अपेक्षा कम गुणी
होता है,

महान गुरु होने पर भी मार की अपेक्षा अधिक राग-द्वेषी होता है।

अतः विनाशक कल्पना के सिर पर छेम-छेम ध्वनि के साथ प्रहार
करें तथा आत्मग्राह रूपी बधकशत्रु के हृदय पर वार करें।

६५

उत्तम दृष्टिवाला होने पर भी कुत्ते से भी बदतर चर्या वाला होता है,
तथा समस्त वास्तविक गुण हवा में बिखर जाता है।

अतः विनाशक कल्पना के सिर पर छेम-छेम ध्वनि के साथ प्रहार
करें तथा आत्मग्राह रूपी बधकशत्रु के हृदय पर वार करें।

६६

समस्त अभिलषित वस्तुओं को अपने भविष्य के लिए सुरक्षित कर देता है,

समस्त अनावश्यक एवं व्यर्थ की वस्तुएं दूसरों को देता है।

अतः विनाशक कल्पना के सिर पर छेम-छेम ध्वनि के साथ प्रहार करें तथा आत्मग्राह रूपी बधकशत्रु के हृदय पर वार करें।

६७

कषायवस्त्र (चीवर) धारण करने के बाद भी रक्षा एवं शरण हेतु आत्माओं से निवेदन करता है,

संवर ग्रहण करने के पश्चात् भी चर्या मार सदृश होती है।

अतः विनाशक कल्पना के सिर पर छेम-छेम ध्वनि के साथ प्रहार करें तथा आत्मग्राह रूपी बधकशत्रु के हृदय पर वार करें।

६८

सुख-शान्ति देवों (बुद्ध) द्वारा प्रदत्त होने पर भी दुष्ट आत्माओं की पूजा करता है,

धर्म द्वारा प्राप्त कराये जाये जाने पर भी त्रिरत्न को धोखा देता है।

अतः विनाशक कल्पना के सिर पर छेम-छेम ध्वनि के साथ प्रहार करें तथा आत्मग्राह रूपी बधकशत्रु के हृदय पर वार करें।

६९

सदैव एकान्त में निवास करने पर भी चित्त विक्षिप्त होता है,

सद्धर्म के वचनों का श्रवण किये जाने पर भी कौड़ियों द्वारा भविष्यवाणी का पालन करता है।

अतः विनाशक कल्पना के सिर पर छेम-छेम ध्वनि के साथ प्रहार करें तथा आत्मग्राह रूपी बधकशत्रु के हृदय पर वार करें।

७०

शील एवं निर्वाण को छोड़कर घर-गृहस्थी धारण करता है,
समस्त सुखों पर पानी फेरकर दुःख का अनुसरण करता है।
अतः विनाशक कल्पना के सिर पर छेम-छेम ध्वनि के साथ प्रहार
करें तथा आत्मग्राह रूपी बधकशत्रु के हृदय पर वार करें।

७१

निर्वाण के प्रवेश द्वार को छोड़कर प्रत्यन्त में गमन करता है,
दुर्लभ मनुष्य शरीर प्राप्त करके भी नरक प्राप्ति में उद्यत रहता है।
अतः विनाशक कल्पना के सिर पर छेम-छेम ध्वनि के साथ प्रहार
करें तथा आत्मग्राह रूपी बधकशत्रु के हृदय पर वार करें।

७२

धर्म से होने वाले आध्यत्मिक लाभ को छोड़कर व्यापारिक लाभ-
हानि में रत होता है,
गुरु की प्रवचन स्थली को छोड़कर गाँव और प्रदेश में भ्रमण करता
रहता है।
अतः विनाशक कल्पना के सिर पर छेम-छेम ध्वनि के साथ प्रहार
करें तथा आत्मग्राह रूपी बधकशत्रु के हृदय पर वार करें।

७३

अपनी जीविका को छोड़कर दूसरों के द्वारा संचित (द्रव्यों) का
अपहरण करता है,
अपने खाद्य पदार्थों को छोड़कर दूसरों से चोरी करता है।
अतः विनाशक कल्पना के सिर पर छेम-छेम ध्वनि के साथ प्रहार
करें तथा आत्मग्राह रूपी बधकशत्रु के हृदय पर वार करें।

७४

अहो! अल्प भावना एवं अल्प धैर्य वाला होने पर भी तीक्ष्ण अभिज्ञा का बहाना करता है,

मार्ग को ग्रहण न करने पर भी व्यर्थ में (यत्र-तत्र भाग-दौड़ करने वाला) शीघ्रगामी होता है।

अतः विनाशक कल्पना के सिर पर छेम-छेम ध्वनि के साथ प्रहार करें तथा आत्मग्राह रूपी बधकशत्रु के हृदय पर वार करें।

७५

हितकारी उपदेश दिये जाने पर भी द्वेषयुक्त चित्त से शत्रुता ग्रहण करता है,

धोखे से लूटे जाने पर भी उसे सारहीन मानकर कृपा के रूप में ग्रहण करता है।

अतः विनाशक कल्पना के सिर पर छेम-छेम ध्वनि के साथ प्रहार करें तथा आत्मग्राह रूपी बधकशत्रु के हृदय पर वार करें।

७६

परिवार के सदस्य के रूप में सेवन करने पर भी गुप्त बातों को शत्रु तक पहुँचाता है,

साथ-साथ सहयोगी होकर चलने पर भी निर्लज्ज हो विश्वासघात करता है।

अतः विनाशक कल्पना के सिर पर छेम-छेम ध्वनि के साथ प्रहार करें तथा आत्मग्राह रूपी बधकशत्रु के हृदय पर वार करें।

७७

शीघ्र क्रोधित होने वाला तथा सभी से अधिक स्थूल कल्पना वाला होता है,

मित्रता में कठिनता होती है तथा सदैव दुष्ट सन्तति वाला होता है।

अतः विनाशक कल्पना के सिर पर छेम-छेम ध्वनि के साथ प्रहार करें तथा आत्मग्राह रूपी बधकशत्रु के हृदय पर वार करें।

७८

निवेदन की अनसुनी कर उल्टे हानि पहुँचाता है,
सहमति होने पर भी विनम्र नहीं होता बल्कि अधिक विवाद की
खोज करता है।

अतः विनाशक कल्पना के सिर पर छेम-छेम ध्वनि के साथ प्रहार करें तथा आत्मग्राह रूपी बधकशत्रु के हृदय पर वार करें।

७९

परामर्श पसन्द न होने से साथ चलने में हमेशा कठिनाई होती है,
दूसरों को अधिक दुःख देता है तथा दृढ़ आसक्ति वाला होता है।
अतः विनाशक कल्पना के सिर पर छेम-छेम ध्वनि के साथ प्रहार करें तथा आत्मग्राह रूपी बधकशत्रु के हृदय पर वार करें।

८०

श्रेष्ठता व सम्मान की अधिक इच्छा होने पर भी सत्पुरुष को शत्रुवत्
ग्रहण करता है,

अत्यधिक राग की वजह से नवयुवतियों का सेवन करता है।

अतः विनाशक कल्पना के सिर पर छेम-छेम ध्वनि के साथ प्रहार करें तथा आत्मग्राह रूपी बधकशत्रु के हृदय पर वार करें।

८१

दूरदृष्टि न होने के कारण पूर्व परिचित को भी भुला देता है,
अधिक नए मित्रों के कारण सभी के साथ बढ़ा-चढ़ाकर बातें
करता है।

अतः विनाशक कल्पना के सिर पर छेम-छेम ध्वनि के साथ प्रहार

करें तथा आत्मग्राह रूपी बधकशत्रु के हृदय पर वार करें।

८२

अभिज्ञा न होने के कारण मिथ्या वचन का सहारा लेता है,
करुणा के अभाव में विश्वासघात से परचित्त को दुःखी करता है।
अतः विनाशक कल्पना के सिर पर छेम-छेम ध्वनि के साथ प्रहार
करें तथा आत्मग्राह रूपी बधकशत्रु के हृदय पर वार करें।

८३

अल्पश्रुत होने से समस्त विषयों के प्रति अनुमान लगाता है,
अत्यल्प आगमों का श्रावक होने के कारण सभी के प्रति मिथ्यादृष्टि
रखता है।
अतः विनाशक कल्पना के सिर पर छेम-छेम ध्वनि के साथ प्रहार
करें तथा आत्मग्राह रूपी बधकशत्रु के हृदय पर वार करें।

८४

राग-द्वेष में अभ्यस्त होने से समस्त परपक्षों की निन्दा करता है,
ईर्ष्या में अभ्यस्त होने के कारण दूसरों का अध्यारोप व अपवाद
करता है।
अतः विनाशक कल्पना के सिर पर छेम-छेम ध्वनि के साथ प्रहार
करें तथा आत्मग्राह रूपी बधकशत्रु के हृदय पर वार करें।

८५

अध्ययन न कर पाने के कारण विस्तृत (शास्त्रों) की अवमानना
करता है,
गुरु का सेवन न करने के कारण आगमों की निन्दा करता है।
अतः विनाशक कल्पना के सिर पर छेम-छेम ध्वनि के साथ प्रहार
करें तथा आत्मग्राह रूपी बधकशत्रु के हृदय पर वार करें।

८६

पिटकों का सही ढंग से व्याख्यान न कर पाने के कारण स्वयं की ओर से मिथ्या बातें बनाता है,
शुद्ध-प्रतीति का अभ्यास न कर अशिष्ट वचन अधिक बोलता है।
अतः विनाशक कल्पना के सिर पर छेम-छेम ध्वनि के साथ प्रहार करें तथा आत्मग्राह रूपी बधकशत्रु के हृदय पर वार करें।

८७

अधार्मिक कर्मों की निन्दा नहीं करता है, बल्कि
समस्त सुभाषितों के प्रति विविध प्रकार से दूषण देता है।
अतः विनाशक कल्पना के सिर पर छेम-छेम ध्वनि के साथ प्रहार करें तथा आत्मग्राह रूपी बधकशत्रु के हृदय पर वार करें।

८८

लज्जा को लज्जा के रूप में ग्रहण नहीं करता है, बल्कि
निर्लज्जता को लज्जा के विपरीत धर्म के रूप में ग्रहण करता है,
अतः विनाशक कल्पना के सिर पर छेम-छेम ध्वनि के साथ प्रहार करें तथा आत्मग्राह रूपी बधकशत्रु के हृदय पर वार करें।

८९

जो भी कर्म करता है, उनमें एक भी उचित कर्म नहीं करता है,
बल्कि समस्त अनुचित क्रियाओं को ही करता है।
अतः विनाशक कल्पना के सिर पर छेम-छेम ध्वनि के साथ प्रहार करें तथा आत्मग्राह रूपी बधकशत्रु के हृदय पर वार करें।

९०

अहो! आत्मदृष्टि रूपी प्रेतात्मा को नष्ट करने वाले
सुगत धर्मकाय प्राप्त, प्रभावी एवं बलवान्

नैरात्म्यज्ञान रूपी शस्त्रदण्ड को धारण करने वाले
बिना किसी शंका के तीन बार सिर के ऊपर से घुमायें।

९१

महान आश्चर्य से इस शत्रु से मुक्त करें,
महाप्रज्ञा द्वारा दुष्कल्पनाओं का दमन करें,
महाकरुणा से कर्मों से रक्षा करें,
निश्चित ही इस आत्मा को समाप्त करें।

९२

संसार भूमि में विद्यमान समस्त दुःखों को
इस आत्मग्राह में अवश्य ही संगृहीत करें।
जिनमें ये पाँच क्लेशविष विद्यमान हैं,
तदनुकूल जाति को इसमें अवश्य ही संगृहीत करें।

९३

इस प्रकार समस्त दुःखों के निश्चित मूल का
ज्ञान से बिना संशय के प्रमाणित हो जाने पर भी
यदि पुनः इससे कलह व भेद हो तो,
उसे ग्रहण करने वाले को भी समाप्त करें।

९४

सम्प्रति सभी दोषों का उत्तरदायित्व एक (स्वयं) पर है,
अतः दूसरों के प्रति महा कृपालुता की भावना करें।
दूसरों के अनीष्ट को अपनी सन्तति पर लें और
समस्त सत्त्वों के लिए अपने पुण्य की परिणामना करें।

९५

इस प्रकार दूसरे सत्त्वों के तीनों कालों में
तीनों द्वारों द्वारा कृत (अकुशल) कर्म मेरे द्वारा गृहीत कर लिये
जाने पर विषवर्ण वाले मोर की भाँति
(मेरे) समस्त क्लेश बोधि में सहायक हों।

९६

अपने कुशलमूलों को सभी सत्त्वों के लिए दान किये जाने से (वे)
विषपान किये हुए कौवे को औषधि द्वारा जीवित कराने की भाँति
हों।
समस्त सत्त्वों के निर्वाण रूपी प्राण को ग्रहण कर
सुगत अर्थात् बुद्धत्व प्राप्त हो।

९७

जब तक मैं एवं जो मेरे माता-पिता हुए हैं, वे सभी
अकनिष्ठ (बुद्ध) क्षेत्र में बोधि प्राप्त न कर लें,
तब तक छह गतियों में कर्मवशात् भ्रमण कर रहे
वे सभी (सत्त्व) परस्पर एक-दूसरे का चित्त ग्रहण करें अर्थात्
सहायता करें।

९८

उस समय एक सत्त्व के कल्याणार्थ भी
मैं तीनों दुर्गतियों में पूर्णतया प्रविष्ट होकर
महासत्त्व की चर्या से च्युत हुए बिना
उन्हें दुर्गति के दुःखों से मुक्त कराऊँ।

९९

उसी क्षण (नरक में प्रवेश करने पर) नरक के रक्षणगण
मेरे प्रति गुरु की संज्ञा का उत्पाद करें,
उनके अस्त्र-शस्त्र भी पुष्प-वर्षा में परिवर्तित हों तथा
बिना किसी बाधा के सुख-शान्ति से शीतल होवें।

१००

दुर्गति के सत्त्व भी अभिज्ञा रूपी धारणी प्राप्त कर
देव एवं मनुष्य काय प्राप्तकर बोधिचित्त का उत्पाद करें,
मेरी कृपाओं का प्रत्युपकार धर्माचरण द्वारा दें,
तथा मुझे गुरु स्वीकार कर सेवन करें।

१०१

इसी प्रकार स्वर्ग के समस्त सत्त्व भी
मेरे सदृश नैरात्म्य की अच्छी तरह भावना कर
भव व शम के सुखों के प्रति कल्पनारहित हो,
समता में समाधि की भावना करें।

१०२

जब ऐसी (भावना) की जाने पर विकल्प का नाश हो जाता है,
तब निर्विकल्पकज्ञान अर्थात् नैरात्म्य के अभ्यास से
रूपकायिक हेतु-फल क्यों नहीं प्राप्त होगा?

१०३

अहो! वे सभी प्रतीत्यसमुत्पन्न हैं,
जो प्रतीत्यसमुत्पाद सापेक्ष है, वह स्वतः उत्पन्न नहीं हैं।
परस्पर परिवर्तित होना मिथ्या प्रतीति व माया है,
जो अलातचक्र की भाँति आभासित प्रतिबिम्ब मात्र है।

१०४

कदली वृक्ष की भाँति जीवन सारहीन है,
 बुलबुले की भाँति जीवन में कोई सार नहीं है,
 धुंध की भाँति उसका सम्मान किये जाने पर वह नष्ट हो जाता है
 तथा मरीचिका की भाँति (वह) दूर से सुन्दर प्रतीत होता है।
 दर्पण में प्रतिबिम्ब की भाँति (समस्त वस्तुएं) सत्य (की भाँति)
 मालूम पड़ती हैं,
 (वे) बादल व कोहरे की भाँति बैठते हुए सी मालूम पड़ती हैं।

१०५

उसी भाँति आत्मग्राह रूपी बधकशत्रु भी
 सत् की भाँति प्रतीत होता है, जबकि वह कभी भी सत् नहीं है।
 परमार्थतः (वह) सत्य की भाँति प्रतीत होता है, जबकि कदापि
 सत्य नहीं है।
 अवभासित होते हुए की भाँति प्रतीत होता है, किन्तु अध्यारोप व
 अपवाद विषय से परे होता है।

१०६

उसमें कौन सा कर्मचक्र होता है?
 इसलिए इसमें स्वभाव का अभाव होने पर भी,
 जल में चन्द्रमण्डल के उदय होने की भाँति
 यह कर्मफल तो विविध प्रकार की मिथ्याएं हैं।
 सम्प्रति इनकी प्रतीति मात्र में हेयोपादेय का ग्रहण करूंगा।

१०७

जिस प्रकार स्वप्न में सूखे घास के ढेर में आग लगने पर
 निःस्वभाव होते हुए भी उसकी ऊष्मा से भयभीत होते हैं, उसी भाँति
 नरक आदि लोक के स्वभावतः न होने पर भी

पकाएं जाने, जलाये जाने, ढेर लगाये जाने आदि के भय से उन (फलों को प्रदान करने वाले कर्मों) का प्रहाण करना चाहिए।

१०८

जिस प्रकार ज्वर से अत्यन्त पीड़ित व्यक्ति भ्रमित होकर अन्धकार के न होते हुए भी

अधिक गहराई में विचरण करने के खतरे का अनुभव करता है, उसी भाँति

यद्यपि अविद्या समूह स्वभावतः नहीं होती है, फिर भी

तीनों प्रज्ञाओं द्वारा उनकी भ्रान्तियों का निराकरण किया जाना चाहिए।

१०९

जब कोई वीणाकुशल व्यक्ति वीणा पर गीत गाता है, तब

उसका परीक्षण किये जाने पर वहाँ स्वभावतः शब्द की प्राप्ति नहीं होती है, किन्तु

परीक्षण न किये जाने पर शब्द समूह से मधुर शब्द उत्पन्न होती हैं, जिससे लोगों के चित्त की पीड़ा दूर होती है, उसी भाँति....

११०

सम्पूर्ण कर्म एवं हेतु-फल की परीक्षा किये जाने पर

वे एक व भिन्न स्वभाव से रहित होते हैं, फिर भी

जैसे प्रतीत होते हैं, उसी प्रकार सभी धर्म उत्पाद एवं विनाश को प्राप्त होते हैं।

उनके सत् होने की भाँति (व्यक्ति को भी) विविध सुख एवं दुःखों का अनुभव होता है।

अतः उनकी प्रतीति मात्र से उनका हेय एवं उपादान करूँगा।

१११

जब जल की बूँदों से घटपूर्ण होता है, तब
न प्रथम जल की बूँद से घट भरता है,
और न ही अन्तिम आदि प्रत्येक बूँदों से भी,
बल्कि प्रतीत्यसमुत्पन्न (हेतु-प्रत्ययों की पूर्णता) होने के कारण
घटपूर्ण होता है।

११२

इसी प्रकार जिस (कर्म) से हमें सुख एवं दुःख फल का अनुभव
होता है,
वह न तो कारण के प्रथम क्षण द्वारा होता है,
और न ही अन्तिम क्षण आदि द्वारा, अपितु
प्रतीत्यसमुत्पन्न (हेतु-प्रत्ययों के पूर्ण) होने के कारण सुख-दुःख का
अनुभव होता है।

११३

अहो! अविचाररमणीय स्वभाव वाले
इन अवभासित धर्मों में कोई सार विद्यमान नहीं है,
फिर भी, वे सारवान् की भाँति प्रतीत होते हैं,
क्योंकि यह गम्भीर धर्म है, अधम लोगों द्वारा इसका दर्शन दुर्लभ है।

११४

सम्प्रति जब हम समाधि में समाहित होते हैं, तब उन (धर्मों) की
नियत रूप से प्रतीतिमात्र सत्ता भी कहाँ होती है, नहीं होती है।
क्या सत् है और क्या असत् है,
सदसत् कोई भी प्रतिज्ञा नहीं होती है।

११५

विषय एवं विषय की धर्मता भी नहीं होती है,
समस्त हेयोपादेयता से रहित व प्रपञ्चरहित हैं।
अतः आदिस्वभाव में अकृत्रिम चित्त के रूप में
स्पष्टतया स्थित होकर महापुरुष हों।

११६

इस प्रकार सांवृतिक बोधिचित्त एवं
पारमार्थिक बोधिचित्त की चर्या से
निर्बाध रूप में दो सम्भारों की पूर्णता से
स्व-परार्थ दोनों सम्पदाओं से सम्पन्न हों।

“शत्रुमर्म-प्रहारक आयुधचक्र” नामक इस ग्रन्थ की रचना परमगुरु के वचनानुसार आगम, युक्ति एवं अधिगम के ज्ञाता महान् योगी धर्मरक्षित ने ऐसे घनघोर वन के समीप की, जहाँ विभिन्न प्रकार के विकराल जंगली जानवर विचरण कर रहे थे। इतना ही नहीं, इसी कलियुग के वन में उन्होंने इसका पूर्णरूपेण अभ्यास भी किया। पश्चात् उन्होंने इस ग्रन्थ को आचार्य अतीश अर्थात् दीपंकरश्रीज्ञान को प्रदान किया। आचार्य अतीश ने भी दुर्दम्य सत्त्वों के दमनार्थ दिशाओं एवं सीमाओं तक सीमित न होकर सर्वत्र इसका अभ्यास किया, जिसके फलस्वरूप उनमें ज्ञान प्रस्फुटित हुआ और उन्होंने निम्न गाथाओं की रचना की।

जब मैंने राजपाट का परित्याग किया और दुष्कर चर्या को अपनाया,
तब पुण्य संचय के बल से मुझे परम गुरु का दर्शन हुआ,
जिन्होंने इस अमृत रूपी सद्धर्म की देशना की तथा धर्म का अभिषेक
प्रदान किया।

सम्प्रति प्रतिपक्ष प्राप्तकर शब्दों को भी ग्रहण किया।
 सिद्धान्त के प्रति भेद-भाव न रखते हुए
 उदार बुद्धि से जब सबका अध्ययन किया, तब
 मैंने अपरिमित एवं आश्चर्यजनक लाभ देखा,
 अतः इस कलियुग में इस धर्म से लाभ हुआ।

ऐसा कहकर, भारत एवं तिब्बत में अनेकों शिष्यगणों के मध्य तथा
 भगवती तारा आदि अपरिमित इष्टदेवों द्वारा व्याकृत योग्य शिष्य
 उपासक (डोम तोनपा) को धर्मोपदेश के रूप में इसे प्रदान किया,
 ताकि वह प्रत्यन्त जनपद के अयोग्य विनेय जनों को विनम्र बना
 सकें। अनुवादक एवं आचार्य का कार्य भी जिन पिता-पुत्र (आचार्य
 अतीश व शिष्य डोम तोनपा) ने ही किया।

कल्याणमित्र श्रीमन् छोदर जी के अनुरोध पर अनुवादक डॉ० पेमा
 तेनजिन ने इसका हिन्दी रूपान्तरण कार्य सत्त्वों के कल्याणार्थ तथा
 बौद्ध शासन के संरक्षण, संबर्धन एवं प्राचीन भारतीय संस्कृति की
 धरोहर को पुनः उसी की भाषा में प्रत्यर्पित करते हुए वर्तमान विश्व
 शान्ति में सर्वथा प्रासंगिक बुद्ध की शिक्षाओं के प्रति जन-जागृति
 हेतु सम्पादित किया।

Mind Training

The Wheel of Sharp Weapons

Attributed to Dharmaraksita

Translated By Thupten Jinpa

Homage to the Three Jewels!

This is the wheel of weapons striking at the vital points of the enemy's body.

Homage to the wrathful Yamantaka!

1

When peacocks roam through the jungle of virulent poison,
Though the gardens of medicinal plants may be attractive,
The peacock flocks will not take delight in them;
For peacocks thrive on the essence of virulent poison.

2

Likewise when heroes enter the jungle of cyclic existence,
Though the gardens of happiness prosperity may seem beautiful,
The heroes will not become attached to them;
For heroes thrive in the forest of suffering.

3

Those who avidly pursue happiness and prosperity
Are brought to suffering due to their cowardice.
The bodhisattvas, who willingly embrace suffering,
Always remain happy due to their heroism.

4

Now here, desire is like the jungle of virulent poison;
The peacock-like heroes [alone] can digest this.
But for the crow-like cowards it spells death,
For how can the self-centered digest such poison?
When you extend this [analogy] to other afflictions,
Each similarly assails liberation's life force, like [poison to] a crow.

5

Therefore peacock-like heroes must convert
Afflictions that resemble a jungle of poisons into an elixir

And enter the jungle of cyclic existence;
Embracing the afflictions, heroes must destroy their poison.

6

From now on I will distance myself from this demons emissary—
Self-grasping—which [makes me] wander helplessly
And seeks [only] selfish happiness and prosperity;
I will joyfully embrace hardship for the sake of others.

7

Propelled by karma and habituated to the afflictions—
The suffering of all beings who share this nature
I will heap them upon this self that yearns for happiness.

8

When selfish craving enters my heart,
I will expel it and offer my happiness to all beings.
If those around me rise in mutiny against me,
I will relish it, thinking, "This is due to my own negligence."

9

When my body falls prey to unbearable illnesses,
It is the weapons of evil karma returning on me
For injuring the bodies of others;
From now on I will take all sickness upon myself.

10

When my mind falls prey to suffering,
It is the weapon of evil karma turning upon me
For definitely causing turbulence in the hearts of others;
From now on I will take all suffering upon myself.

11

When I am tormented by extreme hunger and thirst,
It is the weapon of evil karma turning upon me
For engaging in deception, theft, and miserly acts;
From now on I will take all hunger and thirst upon myself.

12

When I am powerless and suffer in servitude to others,
It is the weapon of evil karma turning upon me
For being hostile to the weak and subjugating them;
From now on I will employ my body and life in the service of
others.

13

When unpleasant words reach my ears,
It is the weapon of evil karma turning upon me
For my verbal offences, such as divisive speech.
From now on I will condemn flawed speech.

14

When I am born in a place of impurity,
It is the weapon of evil karma turning upon me
For always cultivating impure perception;
From now on I will cultivate only pure perceptions.

15

When I become separated from helpful and loving friends,
It is the weapon of evil karma turning upon me
For luring away others' companions;
From now on I will never estrange others from their companions.

16

When the sublime ones become displeased with me,
It is the weapon of evil karma turning upon me
For renouncing the sublime ones and seeking bad companions;
From now on I will renounce negative friendships.

17

When others assail me with exaggeration, denigration, and so on,
It is the weapon of evil karma turning upon me
For disparaging sublime beings;
From now on I will never belittle others with disparaging words.

18

When my material resources waste away,
It is the weapon of evil karma turning upon me
For being disrespectful toward others' resources;
From now on I will help others find what they need.

19

When my mind becomes dull and my heart unhappy,
It is the weapon of evil karma turning upon me
For making others accumulate negative karma;
From now on I will shun enabling others' negative acts.

20

When I fail in my endeavors and feel deeply disturbed,
It is the weapon of evil karma turning upon me
For obstructing the work of sublime ones;
From now on I will relinquish all obstructive deeds.

21

When my gurus remain displeased no matter what I do,
It is the weapon of evil karma turning upon me
For acting duplicitously toward the sublime Dharma;
From now on I will be less duplicitous with respect to the dharma.

22

When everyone challenges what I say,
It is weapon of evil karma turning upon me
For disregarding shame and my conscience;
From now on I will refrain from troubling behavior.

23

When disputes arise as soon as my companions gather,
It is the weapon of evil karma turning upon me
For peddling my destructive, evil character in all directions;
From now on I will maintain good character wherever I am.

24

When all who are close to me rise up as enemies,
It is the weapon of evil karma turning upon me
For harboring harmful, evil intentions within;
From now on I will diminish deceit and guile.

25

When I am sick with a chronic ulcer or edema,
It is the weapon of evil karma turning upon me
For wrongfully and with no conscience using other' possession;
From now on I will renounce acts such as plundering others' possessions.

26

When my body is struck suddenly by contagious disease,
It is the weapon of evil karma turning upon me
For committing acts that undermined my solemn pledges;
From now on I will renounce nonvirtue.

27

When my intellect becomes ignorant of all fields of knowledge,
It is the weapon of evil karma turning upon me
For persisting in activities that must be cast aside;
From now on I will cultivate the insights of learning and so on.

28

When I am over whelmed by sloth while practicing Dharma,
It is the weapon of evil karma turning upon me
For amassing obscurations to the sublime Dharma;
From now on I will undergo hardships for the sake of the dharma.

29

When I delight in afflictions and am greatly distracted,
It is the weapon of evil karma turning upon me
For not contemplating impermanence and the defects of cyclic existence;
From now on I will increase my dissatisfaction with cyclic

existence.

30

When I continue to regress despite all my efforts,
It is the weapon of evil karma turning upon me
For defying Karma and the law of cause and effect;
From now on I will strive to accumulate merit.

31

When all the religious rituals I perform go amiss,
It is weapon of evil karma turning upon me
For investing hope and expectation in forces of darkness;
From now on I will turn away from forces of darkness.

32

When my prayers to the three jewels are impotent,
It is the weapon of evil karma turning upon me
For not entrusting myself to the Buddha's way;
From now on I will rely solely on the Three Jewels.

33

When my imagination arises as veils and possessor spirits,
It is the weapon of evil karma turning upon me
For accumulation negative karma against deities and their mantras;
From now on I will vanquish all negative conceptions.

34

When I am lost and wander like a powerless man,
It is the weapon of evil karma turning upon me
For driving others, such as my guru, away from their abodes;
From now on I will expel no one from their home.

35

When calamities such as frost and hailstorms occur,
It is the weapon of evil karma turning upon me
For failing to properly observe my pledges and moral precepts;
From now on I will keep my pledges vows pure.

36

When I am avaricious yet bereft of wealth,
It is the weapon of evil karma turning upon me
For failing to give charity and make offerings to the Three Jewels;
From now on I will strive in giving and offering.

37

When I am ugly and am mistreated by companions,
It is the weapon of evil karma turning upon me
For erecting ugly images while in the turmoil of anger;
From now on I will be patient when creating the images of gods.

38

When attachment and anger erupt no matter what I do,
It is the weapon of evil karma turning upon me
For allowing my untamed evil mind to become rigid,
From now on I will root out this obstinate heart.

39

When all my meditative practices fail in their aims,
It is the weapon of evil karma turning on me
For allowing pernicious views to enter my heart;
From now on whatever I do will be solely for other's sake.

40

When my mind remains untamed despite spiritual practice,
It is the weapon of evil karma turning upon me
For eagerly pursuing mundane ambitions;
From now on I will concentrate on aspiring for liberation.

41

When I feel remorse as soon as I sit down and reflect,
It is the weapon of evil karma turning upon me
For being shamelessly fickle and clamoring for high status;
From now on I will be vigilant in my associations with others.

42

When I am deceived by other's treachery,
It is the weapon of evil karma turning upon me
For being conceited and greedy;
From now on I will be discreet with respect to everything.

43

When my studies and teaching fall prey to attachment and anger,
It is the weapon of evil karma turning upon me
For failing to reflect on the ills of demons in my heart;
From now on I will examine adverse forces and overcome them.

44

When all the good I have done turns out badly,
It is the weapon of evil karma turning upon me
For repaying others' kindness with ingratitude;
From now on I will respectfully repay others' kindness.

45

In belief, when calamities befall me like bolts of lightning,
It is the weapon of evil karma turning upon me,
Just like the ironsmith who is slain by his own swords;
From now on I will be heedful against negative acts.

46

When I undergo sufferings in the lower realms,
It is the weapon of evil karma turning upon me,
Like an archer slain by his own arrow;
From now on I will be heedful against negative acts.

47

When I undergo sufferings of the householder befall me,
It is the weapon of evil karma turning upon me,
Like parents slain by their own cherished children;
From now I will rightly renounce worldly life.

48

Since that's the way things are, I've seized the enemy!
I've caught the thief who steals and deceives with stealth.
Aha! There is no doubt that it's self-grasping indeed;
This charlatan deceives me by impersonating me.

49

Now, O Yamāntaka, raise the weapon of karma over his head—
Spin the wheel three times fiercely over his head.
Your legs of two truths spread apart and eyes of method and
wisdom wide open,
With your fangs of four powers bared, strike the enemy!

50

The king of spells who confounds the enemy's mind;
Summon this oath breaker who betrays self and others—
This savage called "self-grasping demon"—
Who, while brandishing the weapon of karma,
Runs amok in the jungle of cyclic existence.

51

Summon him, summon him, wrathful Yamāntaka!
Strike him, strike him, pierce the heart of this enemy, the self!
Dance and trample on the head of this betrayer, false conception!
Mortally strike at the heart of this butcher and enemy, Ego!

52

Hum! Hum! Great meditation deity, display your miraculous
powers;
Dza! Dza! Bind this enemy tightly;
Phat! Phat! Release us from all bondage;
Shik! Shik! I beseech you to cut the knot of grasping.

53

Appear before me, O Yamāntaka, my meditation deity!
Tear it! Tear it! Rip to shreds this very instant—

The leather sack of karma and the five poisonous afflictions
That mire me in karma's samsaric mud.

54

Even though he leads me to misery in the three lower realms,
I do not learn to fear him but rush to his source—

Dance and trample on the head of this betrayer, false conception!
Mortally strike at the heart of this butcher and enemy, Ego!

55

Though my desire for comfort is great, I do not gather its causes;
Though I have little endurance for pain, I am rife with the dark
craving of greed—

Dance and trample on the head of this betrayer, false conception!
Mortally strike at the heart of this butcher and enemy, Ego!

56

Though I want immediate results, my efforts to achieve them are
feeble;

Though I pursue many tasks, I never complete a single one—

Dance and trample on the head this betrayer, false conception!
Mortally strike at the heart of this butcher and enemy, Ego!

57

Though I am eager to make new friends, my loyalty and friendship
are short-lived;

Though I aspire for resources, I seek them through theft and
extortion—

Dance and trample on the head of this betrayer, false conception!
Mortally strike at the heart of this butcher and enemy, Ego!

58

Though skilled at flattery and innuendo, my discontent runs deep;
Though assiduously amassing wealth, I am chained by miserliness

Dance and trample on the head of this betrayer, false conception!
Mortally strike at the heart of this butcher and enemy, Ego!

59

Though rarely rendering help to others, I remain most boastful;
Though unwilling to take risks, I am bloated with ambition
Dance and trample on the head of this betrayer, false conception!
Mortally strike at the heart of this butcher and enemy, Ego!

60

Though I've many teachers, my capacity for pledges remains weak;
Though I've many students, my patience and will to help are scant
Dance and trample on the head of this betrayer, false conception!
Mortally strike at the heart of this butcher and enemy, Ego!

61

Though eager to make promises, I remain weak in actual assistance;
Though my fame may be great, when I am probed, even gods and
ghosts are appalled—
Dance and trample on the head of this betrayer, false conception!
Mortally strike at the heart of this butcher and enemy, Ego!

62

Though I am weak in learning, my temerity for empty words is
great;
Though slight in scriptural knowledge, I meddle in all kinds of
topics—
Dance and trample on the head of this betrayer, false conception!
Mortally strike at the heart of this butcher and enemy, Ego!

63

Though I may have many friends and servants, none with dedication;
Though I may have many leaders, I have no guardian I can rely on—
Dance and trample on the head of this betrayer, false conception!
Mortally strike at the heart of this butcher and enemy, Ego!

64

Though my status may be high, my qualities remain less than a
ghost's;

Though I may be a great teacher, my afflictions remain worse than
a demon's—

Dance and trample on the head of this betrayer, false conception!
Mortally strike at the heart of this butcher and enemy, Ego!

65

Though my views may be lofty, my deeds are worse than a dog's;
Though my qualities may be numerous, the fundamental ones are
lost to the winds

Dance and trample on the head of this betrayer, false conception!
Mortally strike at the heart of this butcher and enemy, Ego!

66

I harbor all my self-centered desires deep within;

For all my disputes I blame others for no reason

Dance and trample on the head of this betrayer, false conception!
Mortally strike at the heart of this butcher and enemy, Ego!

67

Though clad in saffron robes, I seek protection from the ghosts;

Though I've taken the precepts, my conduct is that of a demon

Dance and trample on the head of this betrayer, false conception!
Mortally strike at the heart of this butcher and enemy, Ego!

68

Though the gods create my happiness, I propitiate malevolent
spirits;

Though the Dharma acts as my savior, I deceive the Three Jewels

Dance and trample on the head of this betrayer, false conception!
Mortally strike at the heart of this butcher and enemy, Ego!

69

Though always living in solitude, I am carried away by
distractions;

Though receiving sublime Dharma scriptures, I cherish divination
and shamanism—

Dance and trample on the head of this betrayer, false conception!
Mortally strike at the heart of this butcher and enemy, Ego!

70

Forsaking ethical discipline, the liberation path, I cling to paternal home;

Casting my happiness into the river, I chase after misery—
Dance and trample on the head of this betrayer, false conception!
Mortally strike at the heart of this butcher and enemy, Ego!

71

Forsaking the gateway to liberation, I wander in the wilderness;
Though obtaining a precious human birth, I seek the hell realms
Dance and trample on the head of this betrayer, false conception!
Mortally strike at the heart of this butcher and enemy, Ego!

72

Putting aside spiritual developments, I pursue the profits of trade;
Leaving my teacher's classroom behind, I roam through towns and places—

Dance and trample on the head of this betrayer, false conception!
Mortally strike at the heart of this butcher and enemy, Ego!

73

Forsaking my own livelihood, I rob others of their resources;
Squandering my own inherited wealth, I plunder from others
Dance and trample on the head of this betrayer, false conception!
Mortally strike at the heart of this butcher and enemy, Ego!

74

Alas! Though my endurance for meditation is poor, I've sharp clairvoyance;
Though I've not even reached the edge of path, my legs are needlessly fast—

Dance and trample on the head of this betrayer, false conception!
Mortally strike at the heart of this butcher and enemy, Ego!

75

When someone gives useful advice, I view them as a hostile foe;
When someone fools me with treachery, I repay the heartless one
with kindness

Dance and trample on the head of this betrayer, false conception!
Mortally strike at the heart of this butcher and enemy, Ego!

76

When someone treats me as their family, I reveal their secrets to
their foes;
When someone befriends me, I betray their trust with no pangs of
conscience

Dance and trample on the head of this betrayer, false conception!
Mortally strike at the heart of this butcher and enemy, Ego!

77

My ill temper is intense, my paranoia more coarse than everyone's;
Hard to befriend, I constantly provoke others' negative traits
Dance and trample on the head of this betrayer, false conception!
Mortally strike at the heart of this butcher and enemy, Ego!

78

When someone ask for favor, I ignore him yet covertly cause him
harm;
When someone respects my wishes, I don't concur but seek
disputes from afar—

Dance and trample on the head of this betrayer, false conception!
Mortally strike at the heart of this butcher and enemy, Ego!

79

I dislike advice and am always difficult to be with;
I am easily offended, and my grudge is always strong—
Dance and trample on the head of this betrayer, false conception!
Mortally strike at the heart of this butcher and enemy, Ego!

80

I crave high status and regard sublime beings as foes;
Because my lust is strong, I eagerly pursue the young
Dance and trample on the head of this betrayer, false conception!
Mortally strike at the heart of this butcher and enemy, Ego!

81

Because of fickleness I cast far away my past friendships;
Infatuated with novelty, I talk animatedly to everyone—
Dance and trample on the head of this betrayer, false conception!
Mortally strike at the heart of this butcher and enemy, Ego!

82

Having no clairvoyance, I resort to lies and deprecation;
Having no compassion, I betray others' trust and cause their hearts
pain—
Dance and trample on the head of this betrayer, false conception!
Mortally strike at the heart of this butcher and enemy, Ego!

83

Though my learning is feeble, I guess wildly about everything;
As my scriptural knowledge is scant, I engender wrong views
about everything—
Dance and trample on the head of this betrayer, false conception!
Mortally strike at the heart of this butcher and enemy, Ego!

84

Habituated to attachment and anger, I insult all those who oppose
me;
Habituated to envy, I slander and denigrate other—
Dance and trample on the head of this betrayer, false conception!
Mortally strike at the heart of this butcher and enemy, Ego!

85

Failing to study, I have forsaken the vast [scholarly disciplines];
Failing to rely upon teachers, I defame the scriptures—

Dance and trample on the head of this betrayer, false conception!
Mortally strike at the heart of this butcher and enemy, Ego!

86

Instead of teaching the discourses, I expound lies of my own
invention;

Failing to cultivate pure perception, I utter insults and threats
Dance and trample on the head of this betrayer, false conception!
Mortally strike at the heart of this butcher and enemy, Ego!

87

Refusing to condemn deeds that are contrary to Dharma,
I level various criticisms against all well spoken words
Dance and trample on the head of this betrayer, false conception!
Mortally strike at the heart of this butcher and enemy, Ego!

88

Failing to regard signs of disgrace as a source of shame,
Perversely I hold what are signs of honor as a source of shame—
Dance and trample on the head of this betrayer, false conception!
Mortally strike at the heart of this butcher and enemy, Ego!

89

Failing to pursue any suitable deeds,
I perform instead all that is inappropriate
Dance and trample on the head of this betrayer, false conception!
Mortally strike at the heart of this butcher and enemy, Ego!

90

Powerful one, you who possess the Bliss Gone's dharmakāya
And destroy the demon of egoistic view,
O wielder of club, the weapon of no-self wisdom,
Twirl it over your head three times, without hesitation!

91

With your great ferocity obliterate this enemy!
With your great wisdom dismantle this false conception!

With your great compassion protect me from my karma!
Help destroy this Ego once and for all!

92

Whatever suffering exists for the beings in cyclic existence,
Pile it all decisively upon this self-grasping.
Wherever the poisons of five afflictions are found,
Heap them decisively upon that which shares the same nature.

93

Though having thus recognized the root of all evil
Through critical reasoning and beyond any doubt,
If I continued to abet it and act in its defense,
Then destroy the very person, the grasper himself!

94

Now I will banish all the blames onto one source;
And to all beings I'll contemplate their great kindness.
I will take into myself the undesirable qualities of others
And dedicate my virtuous roots for the benefit of all beings.

95

Thus, as I take on myself all [negative] deeds of others
Committed through their three doors throughout all three times,
So, like a peacock that has colorful feathers because of poison,
May the afflictions be transformed into factors of enlightenment.

96

As I offer my roots of virtue to sentient beings,
Like the crow that has consumed poison and is cured by its
antidote,
May I hold the lifeline of liberation of all beings
And swiftly attain buddhahood of one gone to bliss.

97

Until all who have been my parents and I have attained
[Full] enlightenment in the Akaniṣṭha realm,

As we wander through the six realms due to our karma,
May we all hold each other in our hearts.

98

During that period, even for the sake of only a single being,
May I immerse myself in the three lower realms,
And, without compromising the conduct of a great bodhisattva,
May I relieve the sufferings of the lower realms.

99

At that very instant, may the guardians of hells
Relate to me as their spiritual teacher, and
May their weapons turn into a cascade of flowers;
And free of harms, may peace and happiness prevail.

100

May the beings of the lower realms, too, obtain clairvoyance and
mantra,
And may they attain human or celestial birth and generate the
awakening mind;
May they repay my kindness through spiritual practice,
And may they take me as their teacher and upon me.

101

At this time, too, may all the beings of the higher realms
Meditate thoroughly on no-self just like me,
And without conceptually opposing existence to pacification,
May they meditate on their perfect equanimity;
May they recognize their self-identity as perfect equanimity.

102

If I do this, the enemy will be vanquished!
If I do this, false conception will be vanquished!
I'll meditate on the non-conceptual wisdom of no-self.
So why would I not attain the causes and effects of [Buddha's]
form body?

103

Listen! All of this is but dependent origination.
Dependent and empty, they are devoid of self subsistence.
Changing from one form into another, they are like apparitions;
Like a fire ring [seen in a rotating torch], they are mere illusions.

104

Like the plantain tree, life force has no inner core;
Like a bubble, life has no inner core;
Like a mist, it dissipates when one bends down[to look];
Like a mirage, it is beguiling from a distance;
Like a reflection in a mirror, it appears tangible and real;
like a fog, it appears as if it is here to stay.

105

This butcher and enemy, Ego, too, is just the same:
Though ostensibly it appears to exist, it never does;
Though seemingly real, nowhere is it really;
Though appearing, it's beyond reification and refutation.

106

So how can there be a wheel of karma?
It's thus : Though they are devoid of intrinsic existence,
Just as moon's reflection appear in a cup of water,
Karma and it's effect appear as diverse falsehoods.
So within this mere appearance I will follow the ethical norms.

107

When the fire at the end of the universe blazes in a dreams,
I feel terrified by its heat, though it has no intrinsic reality.
Like wise, although hell realms and their like have no intrinsic
reality,
Out of trepidation for being smelted, burnt, and so on, I forsake
[evil].

108

When in feverish delirium, although there is no darkness at all

One feels as if plunged and trapped inside a deep, dark cave.
So, too, although ignorance and so on lack intrinsic reality,
I will dispel ignorance by means of the three wisdoms.

109

When a musician plays a song with his violin,
If probed, there is no intrinsic reality to the sound.
Yet melodious tunes arise through aggregation of unprobed facts
And soothe the anguish that lies in people's hearts.

110

Likewise when karma and its effects are thoroughly analyzed,
Though they do not exist as intrinsically one or many,
Vividly appearing, they cause the rising and cessation of
phenomena.
Seemingly real, they experience birth and death of every kind.
So within this mere appearance I'll follow the ethical norms.

111

When drops of water fill a vase,
It is not the first drop that fills it,
Nor the last drop or each drop individually;
Through the gathering of dependent factors the vase is filled.

112

Likewise, when someone experiences joy and suffering—the
effects
This is not due to the first instant of their cause;
Nor is it due to the last instant of the cause.
Joy and pain are felt through coming together of dependent factors
So within this mere appearance I will observe ethical norms.

113

Ah! So utterly delightful when left unanalyzed,
This world of appearance is devoid of any essence;
Yet it seems as if it really does exist.
Profound indeed is this truth so hard for the weak to see.

114

Now as I place my mind on this truth in total equipoise,
 What is there that retains definite appearance?
 What exists and what does not exist?
 What thesis is there anywhere of *is* or *is not*?

115

There is no object, no subject, nor no ultimate nature [of things];
 Free of all ethical norms and conceptual elaborations.
 If I abide naturally with this uncontrived awareness
 In the ever-present, innate state, I will become a great being.

116

Thus by practicing conventional awakening mind
 And the ultimate mind of awakening.
 May I accomplish without obstacles the two accumulations
 And realize perfect fulfillment of the two aims.

Colophon

This text entitled *The wheel weapon striking at the vital points of the enemy* was composed by the great Dharmarakṣita, a yogi of scriptural knowledge, reasoning, and realizations, in accordance with the instructions of the sublime teachers. He composed this in a jungle where terrifying animals of prey roam free and undertook its practice in the terrifying jungle of our degenerate era.

He gave this teaching to Atiśa, who, in order to transform many sentient beings so difficult to tame, undertook this practice throughout all places where sentient beings lie, whether in cardinal or intermediate directions. As he experienced the realizations of this practice, he uttered the following lines:

When I renounced my kingdom and practiced austerity,
 I accumulated merit and met with my supreme teacher.

He revealed to me this sublime Dharma nectar and initiated me into it.

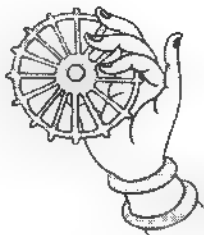
Having mastered the antidotes today, I commit the words to my heart.

By casting wide my intelligence free of prejudice
Upon a detailed study of diverse doctrinal system,
I have witnessed immeasurable wonders,
But I've found this teaching most helpful to our degenerate age.

From among his countless disciples in India and Tibet, Atiśa bestowed this teaching to the most qualified vessel, Upāsaka [Dromtōnpa], who was prophesied by many meditation deities such as the Bhagavatī Tārā. This teaching was given to help tame the hardened people of Tibet, a land out side the bounds of civilization. The father conqueror [Atiśa] and his son [Dromtonpa] themselves acted as the scholar and translator of this text.

Atiśa [gave this teaching] to Dromtonpa, [Who then transmitted it to] Potowa, and thence, in a lineal order, to Sharawa, Chekwa, Chilbupa, LhaChenpo, Lha Drowai Gonpo, Ojopa, Khenpo Marton, Khenpo Sherap Dorje, Buddharatna, Kirtisila, Gyawa Sangpo, Nup Cholungpa Sonam Rinchen, and he to myself, Shonu Gyalchok Konchok Ban.

This belongs to the cycle of Dharmarakṣita's mind training [teachings].



修 心 輪 器

法護 (Dharma Rakshida) 著

溟津顙摩 譯

譯 言

《修心輪器》原名為《命中仇敵要害之輪器》，乃是印度學者法護（Dharma Rakshida）授予阿底峽尊者之殊勝教法，因其重點置於心性之調伏，故又名《修心輪器》。此教法指出修行之根本仇敵為我執、我愛執，若我執此一首敵不滅除，則輪迴過患便會不斷產生。如同轉輪聖王所擁有之銳利輪器極具摧毀力，能完全斷除仇敵之強勢攻擊般，此修心法乃能將自我愛惜之心、以及我執徹底消毀滅除。

世間之怨敵可分為具形色之外在仇敵、以及不具形色卻潛藏於內心之煩惱邪魔；如同將直接傷害身心之具形色仇敵視為敵人一般，從無始以來令吾人陷於痛苦之主要仇敵乃是自我愛惜之心，故應將其視為所有仇敵之首要而加以制伏滅除。猶如消滅仇敵必須正中要害予以擊破般，本書乃詳細闡述能摧毀滅除自我愛惜之心之各種對治方法；其所宣說之修心諸法，一一皆是正確擊中我愛執此仇敵要害之絕妙善法。

本論首先指出此世所遭受之各種身心痛苦、各種違緣逆境等等，皆是由於往昔造作各式各樣惡業所種下之不善因而結成之惡果。而這一切之根源都是因為受到我愛執之主宰左右所造成；如同捉敵需先捉首一般，於消滅煩惱之內在魔敵時，若能將敵主——我愛執先行制伏，則能正中要害地將所有仇敵皆擊潰。是故，為了消滅自我愛惜之心，增長珍愛他人之心，於今世應以自他相換、願承擔所有一切艱苦之增上意樂，來修習世俗菩提心；並且通達事物之真實本性乃是一切法自性空之實質道理，觀修並證悟空性，而修習勝義菩提心。

另外，不僅以世俗菩提心、以及勝義菩提心之修持方法而修心，並且祈求本尊——忿怒明王閻摩敵之加持與守護，以期迅速滅除此一切魔障怨敵之首要——我愛執。因為此修心法屬於大乘密續之論典，故以密續中之忿怒明王為本尊而作頂禮、以及祈求。如同敵主所派遣之凶狠劊子手隨時隨地皆會出現一般，眾生乃無時無刻受到我愛執之驅使，而造作各式各樣之惡業；是故祈求閻摩敵忿怒尊以勇猛盛怒之威力，將此令自他衰損之仇敵摧毀降伏。

此修心論典以簡單短少又平易近人之偈頌詞句，描述一般人日常生活中大多會遭遇到之逆境與挫折，然後說明造成該困境之原因，並且指導應當如何解除之方法。因為其不具艱澀之辭彙、以及深奧難懂之義理，所以非常適合大眾作為調伏內心之修持指引。

《修心輪器》於中文有一譯本提名為《利器之輪》，似與藏文原書名有點出入，卻與英譯本之書名相近。二〇〇三年，印度.瓦那拉西.鹿野苑「高級藏學研究學院」洛桑卻搭（Lobsang Choedar）格西向譯者提及此修心論，並希望將此論典以藏文、印度文、英文、以及中文之形式編成一合集本；故應其請而將此論重新翻譯成漢文。翻譯期間，格西所提供之《修心輪器注釋》、以及賴東仁波切所教授過之錄音，對此譯文之完成有極大助益；僅此致謝！

由於譯者目前尚屬學習階段，故若因淺薄之才識而造成譯文有任何疏失，懇請諸專家學者、十方大德不吝指正。

滇津賴摩 記于印度.瓦拉那西.鹿野苑

頂禮三寶

(本書為)命中仇敵要害之輪器

頂禮 忿怒明王閻摩敵

- | | | |
|-----|-----------------------|---------|
| 01、 | 孔雀行於烏毒林 | 妙善藥園雖美麗 |
| | 卻非孔雀所喜愛 | 因以烏毒存活般 |
| 02、 | 勇士 ¹ 入於輪迴林 | 安樂妙園雖美好 |
| | 卻非勇士所貪戀 | 菩薩安命於苦林 |
| 03、 | 是故欲求安樂者 | 卻因怯懦處苦中 |
| | 甘受苦楚之菩薩 | 以英勇力恆安樂 |
| 04、 | 今此貪欲如毒林 | 勇士孔雀能馴服 |
| | 懦夫命喪如烏鴉 | 自私焉能馴此毒 |
| | 如是連結餘煩惱 | 如鴉危及解脫命 |
| 05、 | 是故菩薩如孔雀 | 將毒林般諸煩惱 |
| | 轉養而入輪迴林 | 自願承擔滅此毒 |
| 06、 | 今應遠離無自主 | 輪迴我執此魔使 |
| | 拋離私欲安逸樂 | 承擔艱困之利他 |
| 07、 | 煩惱串習業所驅 | 同類同分諸眾生 |
| | 所有痛苦願聚集 | 欲求安樂之吾上 |

¹ 此處勇士指菩薩。

- | | | |
|-----|--------------------|--------------------|
| 08、 | 若涉私欲應捨棄
於我眷徒生歪曲 | 己樂施予諸眾生
為放逸果應稱快 |
| 09、 | 身生難忍疾病時
惡業利器輪轉至 | 即曾施害眾生身
今吾承擔諸病苦 |
| 10、 | 自心產生憂惱時
惡業利器輪轉至 | 必曾擾亂他心續
今吾願擔一切苦 |
| 11、 | 若受劇烈饑渴苦
惡業利器輪轉至 | 曾欺偷奪行吝嗇
今吾願擔眾饑渴 |
| 12、 | 受他迫使無自主
惡業利器輪轉至 | 乃因嗔下且奴役
今以身命行利他 |
| 13 | 耳聞不悅諸言語
惡業利器輪轉至 | 乃因兩舌等語過
今應指摘語過患 |
| 14 | 若生絲毫不淨地
惡業利器輪轉至 | 乃因常觀不善相
今應唯修清淨相 |
| 15 | 助益親友相分離
惡業利器輪轉至 | 乃因離異他眷徒
今不離分他徒眾 |
| 16 | 所有正士不悅我
惡業利器輪轉至 | 因捨聖賢依惡類
今應拋捨諸惡友 |
| 17 | 他人增損惡生時
惡業利器輪轉至 | 因己譏毀諸正士
今不增損責他人 |

- | | | |
|----|--------------------|--------------------|
| 18 | 所需物資生虛耗
惡業利器輪轉至 | 乃因輕蔑他需求
今應成就他需要 |
| 19 | 心不清明不愉悅
惡業利器輪轉至 | 因令他人積罪惡
今斷他人罪惡緣 |
| 20 | 事不成辦心紊亂
惡業利器輪轉至 | 乃因障礙聖賢事
今應捨棄諸防礙 |
| 21 | 橫豎上師皆不喜
惡業利器輪轉至 | 因於正法不一故
今應於法少乖違 |
| 22 | 眾人產生反感時
惡業利器輪轉至 | 因蔑慚愧疚恥故
今應禁行粗惡行 |
| 23 | 眷徒集聚即仇恨
惡業利器輪轉至 | 乃因惡習四處賣
今應皆行善良性 |
| 24 | 所有親友皆成仇
惡業利器輪轉至 | 乃因內心存惡念
今應收斂諂誑心 |
| 25 | 痰癆腫瘤水腫時
惡業利器輪轉至 | 非理放逸耗信財
今應不奪三寶財 |
| 26 | 驟然患上傳染病
惡業利器輪轉至 | 因造毀損誓言行
今應捨諸不善業 |
| 27 | 心智昧於諸所知
惡業利器輪轉至 | 乃因造作應捨法
今應串習聞等智 |

- | | | |
|----|--------------------|--------------------|
| 28 | 學法卻為眠所屈
惡業利器輪轉至 | 乃因積集善法障
今應為法行艱苦 |
| 29 | 喜好雜染散漫盛
惡業利器輪轉至 | 不觀無常輪迴過
今增輪迴厭離心 |
| 30 | 萬事不順逸失時
惡業利器輪轉至 | 乃因蔑視業因果
今應致力積福德 |
| 31 | 經懺皆成反效果
惡業利器輪轉至 | 因對惡處抱希望
今應斷捨惡劣處 |
| 32 | 祈求三寶無成效
惡業利器輪轉至 | 乃因不信佛教故
今唯三寶應依止 |
| 33 | 猜忌凶煞魔侵擾
惡業利器輪轉至 | 因於神咒積罪惡
今斷一切惡尋伺 |
| 34 | 不得自主漂流時
惡業利器輪轉至 | 乃因擯除師長等
今不驅逐任何人 |
| 35 | 產生不欲霜凍時
惡業利器輪轉至 | 因不如理守誓言
今應清淨誓言等 |
| 36 | 財富貧乏貪心者
惡業利器輪轉至 | 因不布施供三寶
今應致力於供施 |
| 37 | 容貌醜陋眷徒譏
惡業利器輪轉至 | 因以瞋忿造惡像
今應耐心塑雕像 |

- 38 橫豎行止貪瞋亂 因心粗暴令僵化
惡業利器輪轉至 今應拔除頑固心
- 39 修行所緣皆不成 乃因內心存邪見
惡業利器輪轉至 今應所作唯利他
- 40 修善心卻不調柔 因只追求此世樂
惡業利器輪轉至 今應策勵求解脫
- 41 思量計畫而後悔 無恥轉結新高故
惡業利器輪轉至 今應謹慎結交法
- 42 因他狡詐而受騙 乃因自傲貪無厭
惡業利器輪轉至 今應凡事皆少欲
- 43 聞說助長貪瞋時 因心不思魔諸過
惡業利器輪轉至 今審違緣而斷除
- 44 善行全皆成壞惡 乃因恩將仇報故
惡業利器輪轉至 今應恭敬報恩德
- 45 總之降下諸不欲 猶如匠工歿自劍
惡業利器輪轉至 今於惡業應謹慎
- 46 復於惡趣受諸苦 箭手死於自箭般
惡業利器輪轉至 今於惡業應謹慎
- 47 復於居家降痛苦 猶如育子殺父母
惡業利器輪轉至 今應恆常正出家

48	如是仇敵吾知悉 狡詐欺己之騙徒	吾知暗欺之盜賊 唉呀無疑是我執
49	今業利器頂旋繞 二諦足張睜二眼 ²	以忿三次繞頭頂 四力牙露伏仇敵 ³
50	損敵咒王亦召喚 持業利器疾奔馳 敗壞自他渝盟者	於輪迴林無自主 我執邪魔凶猛者
51	忿閻摩敵施召喚 鏗鏘 ⁵ 令損分別頂 ⁶	擊擊 ⁴ 刺入敵主心 摧毀敵主屠夫心
52	吽吽 ⁷ 本尊現神變 怕怕 ⁹ 願解諸繫縛	札札 ⁸ 緊絆此仇敵 汐汐 ¹⁰ 願斷我執結

² 二眼：乃指方便——世俗菩提心，以及智慧——勝義菩提心。

³ 此偈頌乃描述忿怒明王——閻魔敵威風凜凜之姿態。

⁴ 前一「擊」字代表以世俗菩提心擊毀，後一「擊」字代表以勝義菩提心擊毀。

⁵ 鏗鏘：指世俗、勝義二菩提心。

⁶ 意指：以世俗、勝義二菩提心擊潰令自他毀損之自我愛惜分別尋思之頭頂。

⁷ 重覆「吽」字乃分別指世俗、勝義二菩提心。

⁸ 札札二咒語乃指以二菩提心召引。

53	蒞此怒尊閻摩敵 陷於輪迴業泥沼	祈求現在即撕毀 惑業五毒此皮囊
54	三惡趣苦雖曾度 鏗鏘令損分別頂	卻不知懼而逐因 摧毀敵主屠夫心
55	極欲安樂不積因 鏗鏘令損分別頂	多貪惡欲少刻苦 摧毀敵主屠夫心
56	性急修行缺精進 鏗鏘令損分別頂	事多無一能徹底 摧毀敵主屠夫心
57	喜新無恥情不長 鏗鏘令損分別頂	勤求物資以偷奪 摧毀敵主屠夫心
58	奉承側求心貪婪 鏗鏘令損分別頂	勤積有財卻慳縛 摧毀敵主屠夫心
59	於眾少恩卻吹噓 鏗鏘令損分別頂	無能負擔卻大貪 摧毀敵主屠夫心
60	師多不知守誓言 鏗鏘令損分別頂	徒多利濟施不足 摧毀敵主屠夫心
61	極好許諾缺益行 鏗鏘令損分別頂	若審美名鬼神羞 摧毀敵主屠夫心

⁹ 帕帕二咒語乃指以二菩提心劈開。

¹⁰ 汐汐二咒語乃指以二菩提心滅絕。

- | | | |
|----|--------------------|--------------------|
| 62 | 寡聞虛張又誇大
鏗鏘令損分別頂 | 經教孤陋亂佯言
摧毀敵主屠夫心 |
| 63 | 眷多擔負卻無人
鏗鏘令損分別頂 | 官多依怙無靠山
摧毀敵主屠夫心 |
| 64 | 位高知識低於鬼
鏗鏘令損分別頂 | 名師貪瞋勝惡魔
摧毀敵主屠夫心 |
| 65 | 見高行止劣於犬
鏗鏘令損分別頂 | 博學根基隨風飄
摧毀敵主屠夫心 |
| 66 | 欲望全皆藏自心
鏗鏘令損分別頂 | 無端爭吵推於他
摧毀敵主屠夫心 |
| 67 | 身著袈裟求助鬼
鏗鏘令損分別頂 | 受戒行持順於魔
摧毀敵主屠夫心 |
| 68 | 天施安樂卻奉鬼
鏗鏘令損分別頂 | 法作引導欺三寶
摧毀敵主屠夫心 |
| 69 | 常居蘭若心散逸
鏗鏘令損分別頂 | 學習經典行占卜
摧毀敵主屠夫心 |
| 70 | 捨解脫道而持家
鏗鏘令損分別頂 | 安樂擲水求痛苦
摧毀敵主屠夫心 |
| 71 | 捨解脫門遊邊地
鏗鏘令損分別頂 | 得人身寶修獄界
摧毀敵主屠夫心 |

72	經商求利棄法益 鏗鏘令損分別頂	漫遊村落離師院 摧毀敵主屠夫心
73	捨自生計奪聚財 鏗鏘令損分別頂	捨自資具偷他物 摧毀敵主屠夫心
74	嗚呼微修卻靈通 ¹¹ 鏗鏘令損分別頂	未登道卻奔無義 ¹² 摧毀敵主屠夫心
75	瞋心敵視授益者 鏗鏘令損分別頂	無知報恩於欺瞞 摧毀敵主屠夫心
76	依為家眷敵談心 ¹³ 鏗鏘令損分別頂	無恥偷心於至交 摧毀敵主屠夫心
77	暴躁猜忌多於人 鏗鏘令損分別頂	惡習時現難結交 摧毀敵主屠夫心
78	囑咐不聽反暗害 鏗鏘令損分別頂	恭卻不敬遠尋爭 摧毀敵主屠夫心
79	不樂勸諫恆難交 鏗鏘令損分別頂	觸犯太多時牢記 摧毀敵主屠夫心

¹¹ 此乃作者感嘆那些只作微少觀修、沒耐心長時禪修者，為欺瞞他人而詐稱自己具有靈敏神通。

¹² 尚未登入五道之任何一道，卻到處遊走奔馳，忙碌於無意義之雜事上。

¹³ 雖與某人親近依止為家眷，但秘密話語卻向其仇敵投訴。

80	抑上 ¹⁴ 聖賢視為敵 鏗鏘令損分別頂	貪欲強盛求年少 摧毀敵主屠夫心
81	情短舊友遠拋離 鏗鏘令損分別頂	甜言蜜語喜新交 摧毀敵主屠夫心
82	無神通故起欺謗 鏗鏘令損分別頂	無悲故傷親信心 摧毀敵主屠夫心
83	寡聽聞故以臆測 鏗鏘令損分別頂	經教淺故生邪見 摧毀敵主屠夫心
84	串習貪瞋譏他方 鏗鏘令損分別頂	嫉妒於他施增損 摧毀敵主屠夫心
85	不學卻蔑廣大法 鏗鏘令損分別頂	不依師長譏經教 摧毀敵主屠夫心
86	不言經藏自捏造 鏗鏘令損分別頂	不精淨相語呵責 摧毀敵主屠夫心
87	非法業行不譏毀 鏗鏘令損分別頂	一切善言恣批評 摧毀敵主屠夫心
88	於慚愧處不知恥 鏗鏘令損分別頂	無需慚愧誤執恥 摧毀敵主屠夫心

¹⁴ 抑上：對於他人修持禪坐、或宣揚佛法時，非但不生隨喜之心，反而設法壓制抑低那些上好之善行。

- | | | |
|----|--------------------|----------------------------------|
| 89 | 值得造作皆不行
鏗鏘令損分別頂 | 不宜行持全造作
摧毀敵主屠夫心 |
| 90 | 唉呀滅損我見魔
無我智慧利器棒 | 如來法身具力者
無疑三次繞頭頂 |
| 91 | 祈以勇猛驅此敵
以大悲心救護業 | 以大智慧斷惡思
務必滅除我愛執 |
| 92 | 輪迴所有諸苦難
煩惱五毒凡具存 | 祈必聚於此我執
祈必集於此同類 |
| 93 | 如是所有過患源
若仍偏袒互爭訟 | 無疑雖以智辨識
祈亦滅此執持者 |
| 94 | 今諸過患唯是一
他之不欲自心受 | 於諸眾生觀大恩 ¹⁵
己善回向於眾生 |
| 95 | 如是眾生以三門
猶如孔雀具毒光 | 三時所造吾受取
願惑轉成菩提伴 |
| 96 | 以吾善根施眾生
守護眾生解脫命 | 如鴉食毒以藥療
願速證獲善逝佛 |

¹⁵ 此上半偈頌之意為：而今所有一切諸過患唯是此一我愛執；為了破除我愛執，應修習愛惜他人勝於愛惜自己之心。是故觀修自己今世能獲此暇滿人身，乃往昔憑依許多其他眾生之恩惠而得，所以應針對一切眾生而修習。

- | | | |
|-----|--------------------|--------------------|
| 97 | 直至吾與如母眾
隨業徘徊六趣眾 | 未登菩提密嚴剎
願能彼此相扶持 |
| 98 | 爾時為一有情故
不損偉大菩薩行 | 吾亦趣入三惡道
願吾引離惡趣苦 |
| 99 | 隨即地獄諸役卒
兵器亦皆成花雨 | 於吾生起上師想
願無害損增和平 |
| 100 | 惡趣亦得總持通
願以道法報吾恩 | 獲人天身且發心
視我為師而依止 |
| 101 | 彼時善趣諸眾生
輪迴寂滅無分別 | 同己極力觀無我
願修等持三摩地 |
| | 願實識別平等性 | |
| 102 | 如是行持滅此敵
串習無別無我智 | 如是行持滅分別
色身因果焉不成 |
| 103 | 彼等一切皆緣起
變來變去虛幻相 | 緣起性空無自主
如旋火輪所現影 |
| 104 | 如同芭蕉命無義
如同晨靄觸即失 | 如同水泡壽無實
如同陽燄遠觀美 |
| | 如同鏡像似真實 | 如同雲霧似存住 |
| 105 | 敵主屠夫亦如是
似真任一皆非真 | 似有卻是未曾有
似現卻超增損境 |

- 106 是故豈有業之輪 此雖似此無自性
 卻如水中現月影 業果以假現各樣
 唯是表象應取捨
- 107 猶如夢中劫火燒 無性卻因熱生懼
 地獄等雖無自性 炙燒等怖故應斷
- 108 熱病迷亂雖無暗 卻如行入深黑洞
 無明等雖無自性 卻應除惑以三智¹⁶
- 109 如同樂師奏琵琶 若審則聲雖無性
 不察聚則現妙音 能除眾生心苦般
- 110 若善審察業因果 縱然一異無自性
 似現於法行生滅¹⁷ 似有經歷諸生死¹⁸
 唯是表象應取捨
- 111 瓶以水滴注滿時 非因第一水滴滿
 亦非後等各各滴 乃以緣聚滿瓶般
- 112 經歷苦樂任何果 非以第一剎那因
 非因最後剎那等 乃由緣聚歷苦樂
 唯是表象應取捨

¹⁶ 三智指聞思修三種智慧。

¹⁷ 似乎真實顯現一般，於一切法上行使生滅等變化。

¹⁸ 似乎真實存有在一般，經歷生死等各式各樣體驗。

- 113 唉呀不察唯快意¹⁹ 於此表象雖無實
但似存住所現法 深故劣者難觀見²⁰
- 114 今若於此平等持 真實焉是唯表象
豈是存有豈是無 豈是任何有無宗
- 115 境與有境無法性 盡離取捨離戲論
原始心智非造作 坦蕩安住成上士
- 116 願行世俗菩提心 以及勝義菩提心
無礙究竟二資糧 證獲圓滿二利益

《命中仇敵要害之輪器》乃是具備經教道理、以及證悟之瑜伽行者——法護尊者，匯集上師聖賢之教授，於劫濁具怖畏（如同）各種野獸奔馳活動之森林中修持。

法護尊者將其傳授給阿底峽尊者之後，阿底峽尊者為了教化許多難以調伏之眾生，而無時無刻地修習，並道出

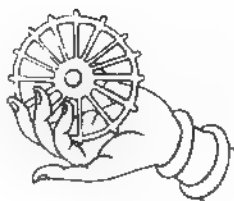
¹⁹ 倘若將一切法皆安置於原狀，而不以緣起性空之義理加以分析審察，則對表象之存在唯是稍快滿意。

²⁰ 此一不察唯快意之表象，雖然實際上不具任何要義，但是卻以似乎存住般而顯現；此種無實卻呈現之法，極為深奧難懂；故智慧低劣者難以觀見。

此產生證悟之偈頌：「吾捨國政而行艱苦時，因積福德值遇殊勝師，宣說正法甘露授法灌，而今證獲對治亦持文；於諸教派宗義無偏私，廣布智慧學習一切際，吾雖觀見無量驚奇處，卻以此法受益於濁世。」

於印度、西藏許多不可思議之弟子當中，為薄伽梵母、度母等無量無數本尊所授記之具格弟子——種敦巴尊者，被傳授（此）調伏西藏邊地粗野徒眾之（修心）法。佛學大師以及譯師亦由（阿底峽尊者與種敦巴尊者）二父子擔任（而譯成藏文）²¹。

附註：此修心法之傳承，自法護尊者傳給阿底峽尊者，再傳予種敦巴尊者、博朵瓦尊者、夏惹瓦尊者等等，乃無有間斷地傳遞至今。



²¹ 當時梵文翻譯成藏文時，規定必須由印度佛學大師、以及西藏譯師共同完成。

修 心 轮 器

法护 (Dharma Rakshida) 著

滇津颢摩 译

译 言

印度学者法护 (Dharma Rakshida) 传授阿底峡尊者此《修心轮器》，乃是阐述能摧毁灭除自我爱惜之心之修心方法。如同锐利轮器极具摧毁力，能断除仇敌之强势攻击般，此修心法乃能将自我爱惜之心、以及我执彻底消毁灭除。

世间之怨敌可分为具形色之外在仇敌、以及不具形色却潜藏于内心之邪魔；如同将直接伤害身心之具形色仇敌视为敌人一般，从无始以来令吾人陷于痛苦之主要仇敌乃是自我爱惜之心，故应将其视为所有仇敌之首要而加以制伏灭除。犹如消灭仇敌必须正中要害予以击破般，本书所宣说之修心诸法，一一皆是正确击中我爱执此仇敌要害之绝妙善法。

本论首先指出此世所遭受之各种身心痛苦、各种违缘逆境等等，皆是由于往昔造作各式各样恶业所种下之不善因而结成之恶果。而这一切之根源都是因为受到我爱执之主宰左右所造成；如同捉敌需先捉首一般，于消灭烦恼之内在魔敌时，若能将敌主——我爱执先行制伏，则能正中要害地将所有仇敌皆击溃。是故，为了消减自我爱惜之心，增长珍爱他人之心，于今世应以自他相换、愿承担所有一切艰苦之增上意乐，修习世俗菩提心；并且通达事物之真实本性乃是一切法自性空之实质道理，观修并证悟空性，而修习胜义菩提心。

另外，不仅以世俗菩提心、以及胜义菩提心之修持方法而修心，并且祈求本尊——忿怒明王阎摩敌之加持与守护，以期迅速灭除此一切魔障怨敌之首要——我爱执。因为此修心法属于大乘密续之论典，故以密续中之忿怒明王为本尊而作顶礼、以及祈求。如同敌主所派遣之凶狠刽子手随时随地皆会出现一般，众生乃无时无刻受到我爱执之驱使，而造作各式各样之恶业；是故祈求阎摩敌忿怒尊以勇猛盛怒之威力，将此令自他衰损之仇敌摧毁降伏。

此修心论典以简单短少又平易近人之偈颂词句，描述一般人日常生活中大多会遭遇到之逆境与挫折，然后说明造成该困境之原因，并且指导应当如何解除之方法。因为其不具艰涩之辞汇、以及深奥难懂之义理，所以非常适合大众作为调伏内心之修持指引。

二〇〇三年，印度，瓦那拉西，鹿野苑「高级藏学研究学院」，洛桑却搭（Lobsang Choedar）格西向译者提及此修心论，并希望将此论典以藏文、印度文、英文、以及中文之形式编成一套合集本；故应其请而将此论译成汉文。



滇津颢摩 记于印度，瓦拉那西，鹿野苑

顶礼三宝

（本书为）命中仇敌要害之轮器

顶礼 忿怒明王阎摩敌

- | | | |
|-----|-----------------------|---------|
| 01、 | 孔雀行于鸟毒林 | 妙善药圃虽美丽 |
| | 却非孔雀所喜爱 | 因以鸟毒存活般 |
| 02、 | 勇士 ¹ 入于轮回林 | 安乐妙园虽美好 |
| | 却非勇士所贪恋 | 菩萨安命于苦林 |
| 03、 | 是故欲求安乐者 | 却因怯懦处苦中 |
| | 甘受苦楚之菩萨 | 以英勇力恆安乐 |
| 04、 | 今此贪欲如毒林 | 勇士孔雀能驯服 |
| | 懦夫命丧如乌鸦 | 自私焉能驯此毒 |
| | 如是连结馀烦恼 | 如鸦危及解脱命 |
| 05、 | 是故菩萨如孔雀 | 将毒林般诸烦恼 |
| | 转养而入轮回林 | 自愿承担灭此毒 |
| 06、 | 今应远离无自主 | 轮回我执此魔使 |
| | 抛离私欲安逸乐 | 承担艰困之利他 |
| 07、 | 烦恼串习业所驱 | 同类同分诸众生 |
| | 所有痛苦愿聚集 | 欲求安乐之吾上 |

此处勇士指菩萨。

- | | | |
|-----|--------------------|--------------------|
| 08、 | 若涉私欲应舍弃
于我眷徒生歪曲 | 己乐施予诸众生
为放逸果应称快 |
| 09、 | 身生难忍疾病时
恶业利器轮转至 | 即曾施害众生身
今吾承担诸病苦 |
| 10、 | 自心产生忧恼时
恶业利器轮转至 | 必曾扰乱他心续
今吾愿担一切苦 |
| 11、 | 若受剧烈饥渴苦
恶业利器轮转至 | 曾欺偷夺行吝啬
今吾愿担众饥渴 |
| 12、 | 受他迫使无自主
恶业利器轮转至 | 乃因嗔下且奴役
今以身命行利他 |
| 13 | 耳闻不悦诸言语
恶业利器轮转至 | 乃因两舌等语过
今应指摘语过患 |
| 14 | 若生丝毫不净地
恶业利器轮转至 | 乃因常观不善相
今应唯修清净相 |
| 15 | 助益亲友相分离
恶业利器轮转至 | 乃因离异他眷徒
今不离分他徒众 |
| 16 | 所有正士不悦我
恶业利器轮转至 | 因舍圣贤依恶类
今应抛舍诸恶友 |
| 17 | 他人增损恶生时
恶业利器轮转至 | 因己讥毁诸正士
今不增损责他人 |

- | | | |
|----|--------------------|--------------------|
| 18 | 所需物资生虚耗
恶业利器轮转至 | 乃因轻蔑他需求
今应成就他需要 |
| 19 | 心不清明不愉悦
恶业利器轮转至 | 因令他人积罪恶
今断他人罪恶缘 |
| 20 | 事不成办心紊乱
恶业利器轮转至 | 乃因障碍圣贤事
今应舍弃诸妨碍 |
| 21 | 横竖上师皆不喜
恶业利器轮转至 | 因于正法不一故
今应于法少乖违 |
| 22 | 众人产生反感时
恶业利器轮转至 | 因蔑惭愧羞耻故
今应禁行粗恶行 |
| 23 | 眷徒集聚即仇恨
恶业利器轮转至 | 乃因恶习四处卖
今应皆行善良性 |
| 24 | 所有亲友皆成仇
恶业利器轮转至 | 乃因内心存恶念
今应收敛谄诌心 |
| 25 | 痰癆肿瘤水肿时
恶业利器轮转至 | 非理放逸耗信财
今应不夺三宝财 |
| 26 | 骤然患上传染病
恶业利器轮转至 | 因造毁损誓言行
今应舍诸不善业 |
| 27 | 心智昧于诸所知
恶业利器轮转至 | 乃因造作应舍法
今应串习闻等智 |

- | | | |
|----|--------------------|--------------------|
| 28 | 学法却为眠所屈
恶业利器轮转至 | 乃因积集善法障
今应为法行艰苦 |
| 29 | 喜好杂染散漫盛
恶业利器轮转至 | 不观无常轮回过
今增轮回厌离心 |
| 30 | 万事不顺逸失时
恶业利器轮转至 | 乃因蔑视业因果
今应致力积福德 |
| 31 | 经忏皆成反效果
恶业利器轮转至 | 因对恶处抱希望
今应断舍恶劣处 |
| 32 | 祈求三宝无成效
恶业利器轮转至 | 乃因不信佛教故
今唯三宝应依止 |
| 33 | 猜忌凶煞魔侵扰
恶业利器轮转至 | 因于神咒积罪恶
今断一切恶寻伺 |
| 34 | 不得自主漂流时
恶业利器轮转至 | 乃因摒除师长等
今不驱逐任何人 |
| 35 | 产生不欲霜冻时
恶业利器轮转至 | 因不如理守誓言
今应清净誓言等 |
| 36 | 财富贫乏贪心者
恶业利器轮转至 | 因不布施供三宝
今应致力于供施 |
| 37 | 容貌丑陋眷徒讥
恶业利器轮转至 | 因以瞋忿造恶象
今应耐心塑雕象 |

- | | | |
|----|---------|---------|
| 38 | 横竖行止贪瞋乱 | 因心粗暴令僵化 |
| | 恶业利器轮转至 | 今应拔除顽固心 |
| 39 | 修行所缘皆不成 | 乃因内心存邪见 |
| | 恶业利器轮转至 | 今应所作唯利他 |
| 40 | 修善心却不调柔 | 因只追求此世乐 |
| | 恶业利器轮转至 | 今应策励求解说 |
| 41 | 思量计画而后悔 | 无耻转结新高故 |
| | 恶业利器轮转至 | 今应谨慎结交法 |
| 42 | 因他狡诈而受骗 | 乃因自傲贪无厌 |
| | 恶业利器轮转至 | 今应凡事皆少欲 |
| 43 | 闻说助长贪瞋时 | 因心不思魔诸过 |
| | 恶业利器轮转至 | 今审违缘而断除 |
| 44 | 善行全皆成坏恶 | 乃因恩将仇报故 |
| | 恶业利器轮转至 | 今应恭敬报恩德 |
| 45 | 总之降下诸不欲 | 犹如匠工歿自剑 |
| | 恶业利器轮转至 | 今于恶业应谨慎 |
| 46 | 复于恶趣受诸苦 | 箭手死于自箭般 |
| | 恶业利器轮转至 | 今于恶业应谨慎 |
| 47 | 复于居家降痛苦 | 犹如育子杀父母 |
| | 恶业利器轮转至 | 今应恆常正出家 |

- 48 如是仇敌吾知悉 吾知暗欺之盗贼
狡诈欺己之骗徒 唉呀无疑是我执
- 49 今业利器顶旋绕 以忿三次绕头顶
二谛足张睁二眼² 四力牙露伏仇敌³
- 50 损敌咒王亦召唤 于轮回林无自主
持业利器疾奔驰 我执邪魔凶猛者
败坏自他渝盟者
- 51 忿阎摩敌施召唤 击击⁴刺入敌主心
铿锵⁵令损分别顶⁶ 摧毁敌主屠夫心
- 52 咩咩⁷本尊现神变 札札⁸紧缚此仇敌
帕帕⁹愿解诸系缚 汐汐¹⁰愿断我执结

² 二眼：乃指方便——世俗菩提心，以及智慧——胜义菩提心。

³ 此偈颂乃描述忿怒明王——阎魔敌威风凛凛之姿态。

⁴ 前一「击」字代表以世俗菩提心击毁，后一「击」字代表以胜义菩提心击毁。

⁵ 铿锵：指世俗、胜义二菩提心。

⁶ 意指：以世俗、胜义二菩提心击溃令自他毁损之自我爱惜分别寻思之头顶。

⁷ 重覆「咩」字乃分别指世俗、胜义二菩提心。

⁸ 札札二咒语乃指以二菩提心召引。

53	莅此怒尊阎摩敌 陷于轮回业泥沼	祈求现在即撕毁 惑业五毒此皮囊
54	三恶趣苦虽曾度 铿锵令损分别顶	却不知惧而遂因 摧毁敌主屠夫心
55	极欲安乐不积因 铿锵令损分别顶	多贪恶欲少刻苦 摧毁敌主屠夫心
56	性急修行缺精进 铿锵令损分别顶	事多无一能彻底 摧毁敌主屠夫心
57	喜新无耻情不长 铿锵令损分别顶	勤求物资以偷夺 摧毁敌主屠夫心
58	奉承侧求心贪婪 铿锵令损分别顶	勤积有财却悋缚 摧毁敌主屠夫心
59	于众少恩却吹嘘 铿锵令损分别顶	无能负担却大贪 摧毁敌主屠夫心
60	师多不知守誓言 铿锵令损分别顶	徒多利济施不足 摧毁敌主屠夫心
61	极好许诺缺益行 铿锵令损分别顶	若审美名鬼神羞 摧毁敌主屠夫心

⁹ 帕帕二咒语乃指以二菩提心劈开。

¹⁰ 汐汐二咒语乃指以二菩提心灭绝。

- | | | |
|----|---------|---------|
| 62 | 寡闻虚张又夸大 | 经教孤陋乱佯言 |
| | 铿锵令损分别顶 | 摧毁敌主屠夫心 |
| 63 | 眷多担负却无人 | 官多依怙无靠山 |
| | 铿锵令损分别顶 | 摧毁敌主屠夫心 |
| 64 | 位高知识低于鬼 | 名师贪瞋胜恶魔 |
| | 铿锵令损分别顶 | 摧毁敌主屠夫心 |
| 65 | 见高行止劣于犬 | 博学根基随风飘 |
| | 铿锵令损分别顶 | 摧毁敌主屠夫心 |
| 66 | 欲望全皆藏自心 | 无端争吵推于他 |
| | 铿锵令损分别顶 | 摧毁敌主屠夫心 |
| 67 | 身著袈裟求助鬼 | 受戒行持顺于魔 |
| | 铿锵令损分别顶 | 摧毁敌主屠夫心 |
| 68 | 天施安乐却奉鬼 | 法作引导欺三宝 |
| | 铿锵令损分别顶 | 摧毁敌主屠夫心 |
| 69 | 常居兰若心散逸 | 学习经典行占卜 |
| | 铿锵令损分别顶 | 摧毁敌主屠夫心 |
| 70 | 舍解脱道而持家 | 安乐掷水求痛苦 |
| | 铿锵令损分别顶 | 摧毁敌主屠夫心 |
| 71 | 舍解脱门遊边地 | 得人身宝修狱界 |
| | 铿锵令损分别顶 | 摧毁敌主屠夫心 |

72	经商求利弃法益 铿锵令损分别顶	漫遊村落离师院 摧毀敌主屠夫心
73	舍自生计夺聚财 铿锵令损分别顶	舍自资具偷他物 摧毀敌主屠夫心
74	呜呼微修却灵通 ¹¹ 铿锵令损分别顶	未登道却奔无义 ¹² 摧毀敌主屠夫心
75	瞋心敌视授益者 铿锵令损分别顶	无知报恩于欺蒙 摧毀敌主屠夫心
76	依为家眷敌谈心 ¹³ 铿锵令损分别顶	无耻偷心于至交 摧毀敌主屠夫心
77	暴躁猜忌多于人 铿锵令损分别顶	恶习时现难结交 摧毀敌主屠夫心
78	嘱咐不听反暗害 铿锵令损分别顶	恭却不敬远寻争 摧毀敌主屠夫心
79	不乐劝谏恆难交 铿锵令损分别顶	触犯太多时牢记 摧毀敌主屠夫心

¹¹ 此乃作者感叹那些只作微少观修、没耐心长时禅修者，为欺瞒他人而诈称自己具有灵敏神通。

¹² 尚未登入五道之任何一道，却到处遊走奔驰，忙碌于无意义之杂事上。

¹³ 虽与某人亲近依止为家眷，但秘密话语却向其仇敌投诉。

80	抑上 ¹⁴ 圣贤视为敌 铿锵令损分别顶	贪欲强盛求年少 摧毁敌主屠夫心
81	情短旧友远抛离 铿锵令损分别顶	甜言蜜语喜新交 摧毁敌主屠夫心
82	无神通故起欺谤 铿锵令损分别顶	无悲故伤亲信心 摧毁敌主屠夫心
83	寡听闻故以臆测 铿锵令损分别顶	经教浅故生邪见 摧毁敌主屠夫心
84	串习贪瞋讥他方 铿锵令损分别顶	嫉妒于他施增损 摧毁敌主屠夫心
85	不学却蔑广大法 铿锵令损分别顶	不依师长讥经教 摧毁敌主屠夫心
86	不言经藏自捏造 铿锵令损分别顶	不精净相语呵责 摧毁敌主屠夫心
87	非法业行不讥毁 铿锵令损分别顶	一切善言恣批评 摧毁敌主屠夫心
88	于惭愧处不知耻 铿锵令损分别顶	无需惭愧误执耻 摧毁敌主屠夫心

¹⁴ 抑上：对于他人修持禅坐、或宣扬佛法时，非但不生随喜之心，反而设法压制抑低那些上好之善行。

89	值得造作皆不行 铿锵令损分别顶	不宜行持全造作 摧毁敌主屠夫心
90	唉呀灭损我见魔 无我智慧利器棒	如来法身具力者 无疑三次绕头顶
91	祈以勇猛驱此敌 以大悲心救护业	以大智慧断恶思 务必灭除我爱执
92	轮回所有诸苦难 烦恼五毒凡具存	祈必聚于此我执 祈必集于此同类
93	如是所有过患源 若仍偏袒互争讼	无疑虽以智辨识 祈亦灭此执持者
94	今诸过患唯是一 他之不欲自心受	于诸众生观大恩 ¹⁵ 已善回向于众生
95	如是众生以三门 犹如孔雀具毒光	三时所造吾受取 愿惑转成菩提伴
96	以吾善根施众生 守护众生解脱命	如鸦食毒以药疗 愿速证获善逝佛

¹⁵ 此上半偈颂之意为：而今所有一切诸过患唯是此一我爱执；为了破除我爱执，应修习爱惜他人胜于爱惜自己之心。是故观修自己今世能获此暇满人身，乃往昔凭依许多其他众生之恩惠而得，所以应针对一切众生而修习。

- | | | |
|-----|--------------------|--------------------|
| 97 | 直至吾与如母众
随业徘徊六趣众 | 未登菩提密严刹
愿能彼此相扶持 |
| 98 | 尔时为一有情故
不损伟大菩萨行 | 吾亦趣入三恶道
愿吾引离恶趣苦 |
| 99 | 随即地狱诸役卒
兵器亦皆成花雨 | 于吾生起上师想
愿无害损增和平 |
| 100 | 恶趣亦得总持通
愿以道法报吾恩 | 获人天身且发心
视我为师而依止 |
| 101 | 彼时善趣诸众生
轮回寂灭无分别 | 同已极力观无我
愿修等持三摩地 |
| | 愿实识别平等性 | |
| 102 | 如是行持灭此敌
串习无别无我智 | 如是行持灭分别
色身因果焉不成 |
| 103 | 彼等一切皆缘起
变来变去虚幻相 | 缘起性空无自主
如旋火轮所现影 |
| 104 | 如同芭蕉命无义
如同晨露触即失 | 如同水泡寿无实
如同阳焰远观美 |
| | 如同镜象似真实 | 如同云雾似存住 |
| 105 | 敌主屠夫亦如是
似真任一皆非真 | 似有却是未曾有
似现却超增损境 |

- | | | |
|-----|---|----------------------------------|
| 106 | 是故岂有业之轮
却如水中现月影
唯是表象应取舍 | 此虽似此无自性
业果以假现各样 |
| 107 | 犹如梦中劫火烧
地狱等虽无自性 | 无性却因热生惧
炙烧等怖故应断 |
| 108 | 热病迷乱虽无暗
无明等虽无自性 | 却如行人深黑洞
却应除惑以三智 ¹⁶ |
| 109 | 如同乐师奏琵琶
不察聚则现妙音 | 若审则声虽无性
能除众生心苦般 |
| 110 | 若善审察业因果
似现于法行生灭 ¹⁷
唯是表象应取舍 | 纵然一异无自性
似有经历诸生死 ¹⁸ |
| 111 | 瓶以水滴注满时
亦非后等各各滴 | 非因第一水滴满
乃以缘聚满瓶般 |
| 112 | 经历苦乐任何果
非因最后刹那等
唯是表象应取舍 | 非以第一刹那因
乃由缘聚历苦乐 |

¹⁶ 三智指闻思修三种智慧。

¹⁷ 似乎真实显现一般，于一切法上行使生灭等变化。

¹⁸ 似乎真实存有在一般，经历生死等各式各样体验。

- | | | |
|-----|-----------------------|-----------------------|
| 113 | 唉呀不察唯快意 ¹⁹ | 于此表象虽无实 |
| | 但似存住所现法 | 深故劣者难观见 ²⁰ |
| 114 | 今若于此平等持 | 真实焉是唯表象 |
| | 岂是存有岂是无 | 岂是任何有无宗 |
| 115 | 境与有境无法性 | 尽离取舍离戏论 |
| | 原始心智非造作 | 坦荡安住成上士 |
| 116 | 愿行世俗菩提心 | 以及胜义菩提心 |
| | 无碍究竟二资粮 | 证获圆满二利益 |

《命中仇敌要害之轮器》乃是具备经教道理、以及证悟之瑜伽行者——法护尊者，汇集上师圣贤之教授，于劫浊具怖畏（如同）各种野兽奔驰活动之森林中修持。

法护尊者将其传授给阿底峡尊者之后，阿底峡尊者为了教化许多难以调伏之众生，而无时无刻地修习，并道出

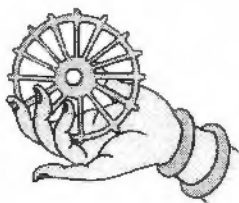
¹⁹ 倘若将一切法皆安置于原状，而不以缘起性空之义理加以分析审察，则对表象之存在唯是称快满意。

²⁰ 此一不察唯快意之表象，虽然实际上不具任何要义，但是却以似乎存住般而显现；此种无实却呈现之法，极为深奥难懂；故智慧低劣者难以观见。

此产生证悟之偈颂：「吾舍国政而行艰苦时，因积福德值遇殊胜师，宣说正法甘露授法灌，而今证获对治亦持文；于诸教派宗义无偏私，广布智慧学习一切际，吾虽观见无量惊奇处，却以此法受益于浊世。」

于印度、西藏许多不可思议之弟子当中，为薄伽梵母、度母等无量无数本尊所授记之具格弟子——种敦巴尊者，被传授（此）调伏西藏边地粗野徒众之（修心）法。佛学大师以及译师亦由（阿底峡尊者与种敦巴尊者）二父子担任（而译成藏文）²¹。

附注：此修心法之传承，自法护尊者传给阿底峡尊者，再传予种敦巴尊者、博朵瓦尊者、夏惹瓦尊者等等，乃无有间断地传递至今。



²¹ 当时梵文翻译成藏文时，规定必须由印度佛学大师、以及西藏译师共同完成。

DEDICATION OF MERIT

May the merit and virtue
accrued from this work
adorn Amitabha Buddha's Pure Land,
repay the four great kindnesses above,
and relieve the suffering of
those on the three paths below.

May those who see or hear of these efforts
generate Bodhi-mind,
spend their lives devoted to the Buddha Dharma,
and finally be reborn together in
the Land of Ultimate Bliss.
Homage to Amita Buddha!

NAMO AMITABHA

《藏文·印度文·英文·中文對照：修心輪器》

財團法人佛陀教育基金會 印贈

台北市杭州南路一段五十五號十一樓

Printed and donated for free distribution by

The Corporate Body of the Buddha Educational Foundation

11F., 55 Hang Chow South Road Sec 1, Taipei, Taiwan, R.O.C.

Tel: 886-2-23951198, Fax: 886-2-23913415

Email: overseas@budaedu.org

Website: <http://www.budaedu.org>

This book is strictly for free distribution, it is not for sale.

ཕྱག་དཔེ་འདི་ཚེས་སྤྱིན་དུ་འབུལ་རྒྱུ་ལས། ཚོར་བསྐྱེད་མི་ཚོས་པ་དགོངས་འཇགས་ལྟ།

Printed in Taiwan

10,000 copies; Aug. 2007

TIEC1 - 6679

As this is a Dhamma text,
 we request that it be treated with respect.
 If you are finished with it,
 please pass it on to others or
 offer it to a monastery, school or public library.
 Thanks for your co-operation.
Namo Amitabha!



《藏文·印度文·英文·中文對照：修心輪器》

財團法人佛陀教育基金會 印贈

台北市杭州南路一段五十五號十一樓

Printed and donated for free distribution by

The Corporate Body of the Buddha Educational Foundation

11F., 55 Hang Chow South Road Sec I, Taipei, Taiwan, R.O.C.

Tel:886-2-23951198,Fax:886-2-23913415

Email:overseas@budaedu.org

Website: <http://www.budaedu.org>

This book is for free distribution, it is not for sale.

ཐུག་དཔེ་འདི་ཚོས་སྤྱི་ན་དུ་འབུལ་རྒྱུ་ལོས། ཚོང་བསྐྱར་མི་ཚོས་པ་དགོངས་འཇགས་ལུ།

यह पुस्तिका विनामूल्य वितरण के लिए है बिक्री के लिए नहीं ।

Printed in Taiwan

TIEC1